

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov prijatelj

DOLENJSKI LIST

OPOZICIJA ZAPUSTILA SEJO

TREBNJE - Na ponedeljkovi 3. izredni seji občinskega sveta v Trebnjem, sklicani na zahtevo svetnikov opozicije, o odgovornosti predsednika občinskega sveta dr. Marjana P. Pavlina, o čemer smo več poročali v prejšnji številki DL, svetniki vladajoče pozicije sploh niso hoteli sprejeti dnevnega reda. Zaradi tega so svetniki opozicije zapustili sejo. Predsednik sveta dr. Pavlin je menil, da je bila prejšnja izredna seja sklicana pravilno in v skladu s poslovnikom in da zato sploh ni več potrebno razpravljati o tej stvari. Svetnik Jože Vencelj (SDS) se je vprašal, ali ne bodo svetniki opozicije ob takem načinu vodenju sej tudi v prihodnje v neenakopravnem položaju in kakšen smisel ima sploh takšno početje.

ALI VESTE, DA POMIVALNI STROJ

- vam prihrani do 2 uri dela na dan
- služi za odlaganje umazane posode
- CANDY najceneje kupite v TIKI v Trebnjem, tel. 068/44-940

CDI UNIVERZUM LJUBLJANA,
Grošljeva 4

v študijskem središču na
CENTRU ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO TREBNJE

vabi k vpisu v izobraževalna programa:

* **GOSTINSKA DELA**
za poklica: kuhar, natakar

* **GOSTINSKI TEHNIK**
prilagojen za kandidate s končano triletno šolo
za poklic kuhar ali natakar.

INFORMACIJE: CIK Trebnje, Kidričeva 2, 8210 Trebnje;
Tel. 068/44-558, 44-183

Minuli ponedeljek je črnomaljski župan Andrej Fabjan sprejel miss Slovenije 97 Majo Šimec iz Črnomlja, ki je na lepotnem tekmovanju za miss Slovenije pred mesecem dni v Cankarjevem domu v Ljubljani s svojo lepoto osvojila ta laskavi naslov. Maja, dijakinja 4. letnika črnomaljske gimnazije, bo te dni odpotovala najprej v London na priprave, konec meseca pa za tri tedne na Sejšelske otoke, kjer bo na tekmovanju lepotic za naslov Miss sveta 97 zastopala Slovenijo. Župan ji je ob sprejemu podaril cvetje in knjigo, ter ji želel srečno pot in uspeh na tekmovanju. Več na zadnji strani. (Foto: Marko Klinc)

Kočevsko Reko znova zapirajo?

Nekateri krajanji so o tem trdno prepričani - V naključja ne verjamejo več - Namesto pričakovanega napredka nazadovanje - Protest na slovensko vlado in kočevsko občino

KOČEVSKA REKA - Na skoraj pol stoletja - sprva le z ustnim ukazom, od leta 1978 pa tudi formalnim odlokom - zaprtem območju Kočevske Reke sedem let po njegovem uradnem odprtju namesto napredka ugotavljajo še večje nazadovanje. Kočevski Reki zato danes bije plat zvona, mnogi krajanji pa so prepričani, da gre za načrtovan poskus ponovnega zapiranja Kočevske Reke.

Nemar države in kočevske občine za interese prebivalcev z območja KS Kočevska Reka, opuščanje kmetijske dejavnosti v javnem podjetju Snežnik, neurejena infrastruktura, prešolanje otrok v Faro in grožnja inšpekcijskih služb, da bodo vrtec zaprli, so po mnenju krajanov znamenja, ki kažejo na težnje po ponovnem zapiranju nekoč že zaprtega območja Kočevske Reke. Država, ki ima na njihovem območju še vedno kar dve svoji bazi - ministrstva za notranje zadeve in za obrambo - jim namreč ne le da ne omogoča razvoja, marveč jim celo jemlje možnosti za življenje in delo.

"Z opustitvijo kmetijstva, zaprtjem vrtca, ki nam grozi, in ukinitvijo šole, do katere lahko pride, če bodo spremenili šolski okoliš, bo to območje kmalu zaraščeno in brez ljudi," pravi predsednik krajevne skupnosti Stefan Vesel. Tudi sam je vse bolj prepričan, da je prav to tudi namen države. Ta naj bi namreč že z izgradnjo nove šole pri Fari načrtovala tudi prešolanje otrok iz Kočevske Reke na to šolo. Drugače ne bi gradili tako velike šole," pravi Vesel. Podobno je tudi z vrtcem.

O ZAPOSLOVANJU TUJCEV

METLIKA - Območna obrtna zbornica Metlika organizira v sodelovanju z Zavodom za zaposlovanje Novo mesto v četrtek, 16. oktobra, ob 18. uri, v metliškem obrtnem domu informativni sešatek o zaposlovanju tujcev. Vabljeni vsi, ki jih ta tematika zanima, zlasti pa delodajalci, ki tujce zaposlujejo ali to nameravajo.

Zaradi svojega brezizhodnega položaja - edina svetla točka med črnimi oblaki, ki se zgrinjajo nad Kočevsko Reko, jim je namreč, kot pravijo, ureditev ceste Kočevska Reka-Gotenica - so krajanji prejšnji teden na slovensko vlado in kočevsko občino naslovili protestno pismo, v katerem še posebej poudarjajo, da država nikakor ne sme dopustiti, da bi prišlo do spremembe šolskega okoliša.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Stefan Vesel

SREČANJE EVROPSKIH REFORMISTOV - Konec prejšnjega tedna je bilo na Otočcu srečanje evropskih reformistov, ki ga je pripravil Center za raziskave postkomunističnih ekonomij iz Londona, ki ga vodi dr. Ljubo Sirc, gostitelj pa je bila novomeška Krka. Poleg uglednih slovenskih poslovnežev, strokovnjakov in politikov so se te strokovne konference udeležili tudi znani tuji gostje, med njimi bivši ruski ministrski predsednik Jegor Gajdar, bivši poljski premier Jan Krzysztof Bielecki, bivši guverner madžarske narodne banke dr. Peter Bod. Udeležence sta sprejela predsednik Milan Kučan in minister za gospodarske dejavnosti Metod Dragonja, seveda pa tudi njihov gostitelj generalni direktor Miloš Kovačič. Namen tega srečanja je bil širok pogled na dogajanja v ekonomijah v tranziciji, predvsem izmenjava stališč in izkušenj pri prehodu v tržno ekonomijo. Na fotografiji: gostitelj Miloš Kovačič z Jegorjem Gajdarjem (levo) in dr. Sircem (Foto: A. B.)

Veliko naredil za malega človeka

Slavnostna akademija ob 80-letnici smrti Janeza Evangelista Kreka - Govoril dr. Janez Juhant - Šentjanci pričakujejo večjo pomoč države za svoj vsestranski razvoj

ŠENTJANŽ - Osrednji dogodek nedeljskega praznovanja krajevnega praznika KS Šentjanž je bila slavnostna akademija ob 80-letnici smrti Janeza Evangelista Kreka, za katerega je pesnik Oton Župančič ob njegovi prezgodnji smrti zapisal: "Bil je med nami mož kot zrno klen in zdrav, kot knjige mi, ljudi je brati znal..."

Najbolj zdrav Krek ni bil, saj je pri dvainpetdesetih omahnil sredi največjega dela in ob najpomembnejših odločitvah slovenskega naroda. Preminil je 8. oktobra 1917 na obisku pri Ludviku

Bajcu, župniku v Šentjanžu.

Janez Juhant

Slavnostni govornik na akademiji, prof. dr. Janez Juhant, dekan Teološke fakultete v Ljubljani, je pojasnil, da Župančič ne misli le telesnega zdravja, ampak klenost značaja, duhovno moč in bogastvo, da je v Kreku vsakdo spoznal: To sem jaz! Krek je odkril, povezal in usmerjal ideale človeka in naroda. Bil je posebne vrste politik, ker je spoštoval osebnostno dostojanstvo (Nadaljevanje na 2. strani)

TOČA OKOLI HMELJNIKA

NOVO MESTO - V nedeljo okoli pol enajstih dopoldne se je od severne strani zgrnila na kraje okoli Hmeljnika huda ura. Temni oblaki so kot velikanski dežnik prekrili znaten del novomeške okolice, blizu hmeljniškega gradu pa je začela nenadoma padati tudi toča. V nekaterih vinogradih, kjer šele te dni trgajo, je za hip pobelila tla in sekala tudi po grozdju. Kratek naliv se je pozneje še ponovil, trgatve pa je bilo za ta dan konec. Tudi stari ljudje ne pomnijo toče v oktobru. Tg.

Sprva bo še deloma oblačno, proti koncu tedna pa jasno jesensko vreme z jutranjo meglo po dolinah in kotlinah.

Dolenjka in kandijska cesta zahtevali žrtvi

Povzročitelj pobegnili

NOVO MESTO, DOBRUŠKA VAS - Slovenske ceste so minuli vikend spet krvavele, žal pa sta dvojce življenj v nedeljo in v ponedeljek zahtevali tudi dolenjski cesti. V nedeljo dobre pol ure pred polnočjo je voznik stoenke na magistralni cesti Ljubljana - Obrežje začel prehitovati dva tovornjaka, takrat pa je nasproti prav tako s stoenko pripeljal 57-letni Tihomir K. iz Ljubljane. Ker sta se tako Ljubljanečan kot voznik tovornjaka umaknila, so se vsa tri vozila vzporedno srečala brez trka, potem pa je Ljubljanečan na spolzki cesti začel zanašati na nasprotni pas, kje je trčil v tovornjak, ki ga je nasproti peljal 31-letni Kerim K. iz Nove Gorice. Tihomir je zaradi hudih poškodb na kraju nezgode umrl, hudo ranjen pa je bil tudi Kerim, ki se zdravi v novomeški bolnišnici. Povzročitelj nesreče je pobegnil, vendar so ga policisti kmalu našli. Dejanja je osumljen 28-letni Rom D. H. iz Straže pri Raki.

V ponedeljek nekaj pred osmo zvečer se je 20-letna Urša B. iz Novega mesta peljala z osebnim avtom v Novem mestu po Kandijski cesti od Straže proti Žabji vasi. Ko je pripeljala do stanovanjske hiše št. 26, hitrosti ni prilagodila prometnih razmeram, saj je pred križiščem zaznamovan prehod za pešce, katerega je takrat prečkala 71-letna M. Š. iz Novega mesta. Voznica je trčila v peško. Ponesrečenko so odpeljali v novomeško bolnišnico, vendar je zaradi hudih poškodb dve uri in pol po nezgodi umrla.

T. G.

Berite danes

stran 3:

• Vrnitev odpisanega samoprispevka

stran 4:

• Romska vprašanje pod preprogo

stran 7:

• Do kdaj bodo čakali na svoj denar?

stran 9:

• Prašičja kuga spet trka na vrata Slovenije

stran 18:

• Taborjevi imajo v Resi pravo gobarno

stran 19:

• Kako Kanižarica zapira svoje rove

stran 24:

• Najlepša se pripravlja na Sejšele

TRGATEV PRI KRALJU CVIČKA - Prejšnji konec tedna so pri letošnjem kralju cvička Stanetu Ravnikarju s Čateža pod Zaplazom trgali pridelek v 18 let starem vinogradu v gorici Cureček, kjer ima posejanih 800 trt. Da bo letošnji cviček res dober, dokazuje vsebnost sladkorja v vseh petih vrstah grozdja, saj presega 17 odstotkov. Mati narava je bila Ravnikarju kar naklonjena skozi vse leto, le zadnjo nedeljo mu je toča uničila okrog 500 kilogramov žametne črnine, ki jo je bil pustil, da bi se bolje dozorela. Pri Ravnikarjevih pa niso trgali samo domačini, temveč se jim je pridružilo deset kmetov iz Nizozemske, ki so bili takrat na strokovni ekskurziji v Slovenijo. Na sliki je eden izmed njih, ki sprva ni vedel, kako bi prijel grozd, da mu ne bi padel po tleh. (Foto: Jože Hartman)

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

Koliko jih mora še umreti?

Na ceste, predvsem zdaj v času trgatve, dajejo jasno vedeti, da z obnašanjem udeležencev v prometu ni vse v redu. Ne le zato, ker je precejšen odstotek voznikov vinjenih, pač pa sta skrb zbujajoči vse večja agresivnost in obestnost. Vozniki se pogosto poživljajo na prometne predpise, še več, prav zavestno jih kršijo, niso pa redki niti primeri, da hočejo kršitelji s tistimi, ki jim želijo takšno vožnjo preprečiti, grobo obračunati. Naj se torej vidi, kdo je gospodar cest! In tako je pravzaprav čudno, da naše ceste ne zahtevajo še več žrtev, saj je prav na Dolenjskem, v Posavju in v Beli krajini statistika smrtnih nesreč po lanskim črni letos med najugodnejšimi v državi.

Pri opazovanju udeležencev, ki s kršenjem predpisov dobesedno izzivajo usodo in smrt nič krivih udeležencev v prometu, se zopet postavlja pod vprašaj odgovornost in nesposobnost tistih, ki že leta pripravljajo novo, strožjo zakonodajo o prometni varnosti. Novi zakon o varnosti cestnega prometa naj bi vsak čas zagledal luč sveta, čeprav tretja obravnava še vedno ni prišla na dnevni red zasedanj državnega zbora. Čudežev tudi toliko opevane kazenske točke čez noč resda ne bodo prinesle, vendar pa je dejstvo, da sedanja mila kaznovna politika dobesedno priliva olje na ogenj tistim, ki želijo svoj način življenja pokazati tudi na cestah.

TANJA GAZVODA

Ali imate doma ozimnico?

Padec berlinskega zidu, novo organiziranje Evrope in podobni procesi se lahko poznajo tudi na naši ozimnici. Če smo včasih dajali v klet in kaščo za zimo jabolka iz našega ograda ter krompir in zelje z domače njive, si danes lahko sestavimo ozimnico s tistega, kar je zraslo na severu Evrope, v državah nekdanjega vzhodnega bloka in v slovenskem Prekmurju. Ali svobodna mednarodna trgovina z živili ne ustvarja zares tudi v slovenski šrambi novega reda? Vprašanje je tudi, ali Slovenci sploh še kupujejo ozimnico. Prav to vprašanje je Dolenjski list zastavil s tokratno anketo na širokem območju, s katerega poročila. Zgoraj omenjeni resnici, da je Evropa s svojo hrano že v naši šrambi, anketa dodaja obvestilo, da mnogi južno od Ljubljane še prisegajo na tisto, kar pridelajo sami ali da znanec s svoje njive. Ni vseeno, tako kaže anketa, kaj gre v lonec. Čista naračava, v kateri bodo rasle poljščine za zimo, očitno vse bolj pridobiva veljavo. Tako kot je pomembno, kje kaj zraste, ni vseeno, kje bo ozimnica v mrzlih mesecih. Ali je pravo nadomestilo za suho in premajhno klet zamrzovalnik? Morda pa vse navedeno postaja nepomembno spričo dejstva, da velike hladilnice nadomeščajo klet, šrambo in zasebni zamrzovalnik hrati?

JOŽICA ŽUNIČ, gimnazijska maturantka iz Pribincev pri Adlešičih: "Ze vrsto let vso ozimnico pripravim sama, tudi vse, kar vkuham, pridelamo doma. Tako vsaj vemo, kaj jemo, saj pazimo, da so sadje in zelenjava pridelani čim bolj ekološko. To je gotovo prednost ljudi na deželi, res pa je, da si s tem tudi nekoliko zmanjšamo izdatke, ki za ozimnico ne bi bili tako majhni."

OSKAR HUDAK, poslovodja v Dolenjski trgovini v Semiču: "Doma imamo vrt, sadno drevje in vinograd, kjer pridelamo dovolj ozimnice za štiričlansko družino. Kupimo le papriko za vlaganje, letos pa bomo zaradi pozebe tudi jabolka. Pridelovanje doma je skoraj dražje, kot če bi ozimnico jeseni kupili, vendar pa ostaja zadovoljstvo, ker so pridelki zrasli na domači zemlji."

ALOJZ HROVAT, upokojenec iz Novega mesta: "Letošnjo ozimnico smo si že pripravili, nekaj smo pridelali sami, predvsem krompir, fižol in zelje, sadje pa bomo dobili pri sorodnikih. Pri nama z ženo živi tudi hčerka z družino, imamo skupno gospodinjstvo in nasploh si drug drugemu pomagamo, tako da ni potrebno vsega kupiti."

MILENA RAČIČ, čistilka, doma z Drnovega: "Večino tistega, kar potrebujemo za zimo, pridelamo doma na kmetiji. S prostorom za spravilo ozimnice nimamo težav. Letošnja letina je dobra, lahko smo jo tudi pospravili, saj je vreme lepo. Kdor ne pridelava, kupi. Ozimnice ljudje najbrž ne kupujejo tako na veliko, kot so jo včasih. Ni denarja."

MIHAELA PIRC, prodajalka v Blagovnici v Brežicah: "Ali bo človek kupil ozimnico skupaj ali je ne bo, je odvisno od denarja in tudi od kleti, kjer bo vse tisto shranil. Stanujemo v bloku. Tam so majhne kleti, zato je za ozimnico malo prostora. Zaradi centralnega ogrevanja se krompir, jabolka in podobno hitro izsuši. Nekatero zelenjavo zamrzujemo, sadje kupujemo sproti."

SANDI RADIČ, študent nemščine iz Ribnice: "Čeprav živimo v bloku, jeseni nabavimo ozimnico. Gre za krompir in jabolka, mama pa vlaga tudi paprike, kumare in podobno. Ozimnico nabavlja mama preko svojega podjetja in mislim, da sindikati za te reči, vsaj v Ribnici, še vedno kar dobro poskrbijo. Kdor hoče, še vedno lahko pride do ozimnice, v trgovinah pa je najbrž ne kupujejo veliko."

MELITA KRIŽ, natakarka iz Kočevja: "Živim na vasi, kjer si večino ozimnice sami pridelamo. V jeseni kupimo le jabolka, ker svojih še nimamo. Nabavi jih mož preko sindikata v podjetju. V bloku nisem nikoli živel in ne vem, ali ljudje tam nabavljajo ozimnico ali ne. Mislim pa, da se jim to ne izplača oziroma da se jim ne izplača nabaviti veliko, če nimajo primerne kleti."

MATEJA KUNŠEK, referentka za sklepanje zavarovanj pri zavarovalnici Triglav Sevnica, doma iz Sevnice: "Ozimnico sama ne pripravljam, ampak običajno pomagam materi, zlasti pri pripravi kompotov. Te tudi najraje jem. Nikoli nisem kupovala ozimnice preko sindikata niti tega niso počeli moji domači, ker pač to pridelamo doma."

TONE BAJC, tesar, samostojni podjetnik z Zidanega mosta pri Trebnjem: "Pri nas doma skrbi za ozimnico žena in moram reči, da je letošnja ozimnica že v šrambi. V glavnem pridelke - vrtnine in sadje - pridelamo kar sami, tako da vemo, kaj pojemo. O ponudbi sindikata se nisem pozanimal, ker podjetniki tudi sicer nimamo nič od sindikata."

Veliko naredil...

(Nadaljevanje s 1. strani)

vsakega človeka, znal je povezovali ljudi, zato so ga spoštovali tudi nasprotniki. Predvsem pa je bil vizionar. Organiziral je najprej narodno izobraževanje, ko je ravno pred 100 leti (1897) ustanovil Slovensko krščansko socialno (delavsko) zvezo. Po 15 letih je imela že 30.000 članov, ki so si prizadevali za izobraževanje kmetov in delavcev. Organiziral je kmete in jim s svojimi sodelavci omogočil gospodarsko samostojnost in trdnost z zadrugami in posojilnicami, narodu pa je dal osnovo za suverenost.

Krek je že takrat nakazal probleme kmetijstva, ki jih povzroča industrijski razvoj in s katerimi se danes ob vstopu v Evropsko unijo ponovno srečujemo. Strateška usmeritev in organiziranost kmetijstva sta pomemben pogoj preživetja posameznikov pa tudi podlaga deželni in krajevni raznolikosti, zato mora kmet preživeti, je poudaril dr. Juhant.

Krek je organiziral tudi delavski stan. Delavska društva, delavska stanovanja in celo društva za delavke naj bi olajšala čisto že kar brezupen položaj delavstva. Če je Krek organiziral tretjino slovenskega delavstva, potem je jasno, kako veliko delo je opravil samo na tem področju v dobrih 20 letih delovanja. Delavcu ni treba dajati miloščine, ampak pravico! Krekovi Socializem 1901 je verodostojna predstavitev delavčevega stanja.

• **Predsednik sveta KS Šentjanž Milan Jamšek** je v pozdravnem nagovoru na akademiji v telovadnici osnovne šole Milana Majcna poudaril, da se šele ob takih priložnostih zavedajo, kako pomembni ljudje izhajajo iz njihovega majhnega kraja. Gre tudi za spomin na junaka Milana Majcna in Jančija Mevžlja, ki sta se uprila nemškemu okupatorju, ko je ta pričel izseljevati domačine v Nemčijo. V hudi bitki na Murnicah sta dala mladi življenji za slovenstvo. To je priznal celo nemški okupator in ju z največjimi častmi pokopal. V spomin na ta dogodek praznuje KS Šentjanž svoj krajevni praznik. Jamšek je opozoril na nekatere zadnje dosežke, predvsem pri posodobitvi cest, za kar so sami krajanji prispevali kar 28 milijonov tolarjev. Izrazil je pričakovanje večje podpore širše skupnosti pri nadaljnjem razvoju.

Krek je bil narodni organizator in naš najvidnejši politik, ki je s sodelavci oblikoval slovensko politično samozavest.

P. PERC

DNEVI ODPRTIH VRAT NA KMETIJSKI ŠOLI GRM

SEVNO POD TRŠKO GORO - Novomeška srednja kmetijska šola Grm se prilagaja novi vlogi kmetijstva v današnjem času in temu primerno pripravlja nove izobraževalne programe. Kaj delajo na šoli in kako razmišljajo o novi vlogi kmetijstva pri nas, bodo pokazali na dnevih odprtih vrat, ki bodo v četrtek in petek, 23. in 24. oktobra, za učence 8. razredov in učitelje biologije v osnovnih šolah. V petek ob 12. uri pa pripravljajo okroglo mizo za ravnatelje in svetovalce na osnovnih šolah o vlogi kmetijstva in perspektivi kmetijstva.

O OBNOVI GIMNAZIJE - Tiskovne konference na omenjeno temo, ki jo je sklical organizacijsko-pripravljalni odbor za proslavo 250 letnice šole, se je udeležil tudi državni sekretar pri ministrstvu za šolstvo Matjaž Vrčko (na fotografiji levo). (Foto: J. D.)

Srečanje posvetili partizanski šoli

Tradicionalno srečanje žensk v Dobrniču v znamenju šolstva med NOB - Pozdravni pismi Milana Kučana in Janeza Podobnika - Okrogla miza o šoli na nerazvitem območju

DOBRNIČ - Kljub slabemu, deževnemu vremenu se je preteklo nedeljo pred šolo v Dobrniču na tradicionalnem srečanju žensk zbralo več kot 1000 ljudi. Zbrane iz številnih slovenskih krajev in iz zamejstva, posebej pa še Maro Rupeno-Osolnik in trebanjsko podžupanjo Starčevjo, je pozdravil predsednik sveta KS Dobrnič Silvester Prpar. Tema tokratnega srečanja je bila šolstvo med NOB v Sloveniji, o čemer je prof. Slavica Pavlič, bivša ravnateljica šolskega muzeja Slovenije, pripravila daljši prispevek tudi za publikacijo "Kulturno-prosvetno delo žensk med NOB", ki jo je izdala Dolenjska založba.

Na slovenskem ozemlju je med okupacijo kljub razdeljenosti zraslo dokaj trdno partizansko osnovno šolstvo. Tako je stalno osvobojeno ozemlje v Beli krajini,

• **Predsednik republike Milan Kučan** in predsednik državnega zbora Janez Podobnik sta se v pozdravnih pismih udeleženkam srečanja v Dobrniču opravičila za svojo nujno zadržanost. Podobnik je izrazil upanje, da se bo lahko srečal z ženskami v Dobrniču vsaj prihodnje leto. Kučan je med drugim zapisal: "Zelo mi je žal, ker tudi letos ne morem prisostvovati vašemu tovariškemu srečanju in preživeti z vami tudi človeško prijazen trenutek, ko se obujajo spomini na tiste težke, a tovarištva in medsebojnega razumevanja polne čase, ko je 2. svetovna vojna tudi vam, ženskam in materam, naložila zgodovinsko odgovornost, zraslo na spoznanju, da je za slovenski narod rešitev samo v aktivnem odporu."

ALL CAPONE ŠTRAJH TRIO V ČRNOMLJU

ČRNOMLJE - V organizaciji Glasbene mladine Bele krajine pri Glasbeni šoli Črnomelj bo v torek, 21. oktobra, ob 10. uri, 11.15 in 12.30 koncert ALL CAPONE ŠTRAJH tria iz Ljubljane. Koncert je namenjen dijakom Gimnazije Novo mesto in Srednje ekonomske in družboslovne šole Novo mesto.

V gimnaziji pouk najkasneje marca

Ministrstvo bo letos namenilo za obnovo gimnazije 200 milijonov tolarjev in drugo leto še 230 - Za notranja dela nov razpis - Denar zbira tudi donatorski sklad

NOVO MESTO - Gimnazijci novomeške gimnazije zaradi obnove njihove stavbe že drugo leto začasno gostujejo v šmihelskem šolskem centru. Zaradi popoldanskega pouka in neprimernih delovnih razmer si vsak dan bolj želijo vrnitve v njihovo matično šolo. Po neštetihi zapletih pri obnovi, je državni sekretar za investicije pri Ministrstvu za šolstvo in šport na nedavni tiskovni konferenci zagotovil, da bo obnova v začetku prihodnjega leta zaključena in da se bodo dijaki lahko v gimnazijo preselili najkasneje do začetka marca.

Novomeška gimnazijska stavba namreč, vse odkar je bila leta 1912 zgrajena, še ni doživela temeljitejših obnove. Po odkopu temeljev se je pokazalo, da je nujna obnova celotne stavbe. Sreča v nesreči, da se ni sesula, ko so bili v njej dijaki in profesorji. Mogočna stavba je bila pravzaprav brez temeljev, ker sta jih spodjedli voda in kanalizacija. Zaradi tega so bila dela konec lanskega leta ustavljena; na podlagi analize stanja je bil do spomladi izdelan projekt statične sanacije objekta, ki so ga uskladili še s projektom sanacije celotnega objekta. Od začetnih 50 milijonov tolarjev, ki so kasneje narasli na 200 milijonov, je po odkritju temeljev predračun obnove narasel na 435 milijonov tolarjev.

Za obnovo stavbe je bil lani na razpisu za izvajalca izbrana Obrtna zadruga Hrast, ki po več mesecih ni dobila plačila za delo, zato je, kot je znano, avgusta ustavila dela. Država je pristala poravnati 81 milijonov tolarjev za sanacijo

temeljev, za preostala skoraj 150 milijonov vredna dela pa je ministrstvo pred kratkim na zahtevo ministrstva za finance objavilo nov razpis. Državni sekretar za investicije pri ministrstvu za šolstvo Matjaž Vrčko zatrjuje, da se dela s tem ne bodo prekinila, saj bo izbrani izvajalec že sredi no-

Turistični upi

Na turističnem sejmu v Mariboru odlična predstavitev Dolenjske

MARIBOR - Maribor je bil v minulih dneh center slovenskega turizma in gostinstva. Na časnem mariborskem sejmišču ob športnem parku Tabor je namreč potekal 5. mednarodni sejem gostinstva in turizma, na katerem je sodelovalo 583 razstavljalcev iz 18 držav, sejem pa si je ogledalo preko 30 tisoč obiskovalcev iz domovine in tujine. Sejem je odprl podpredsednik slovenske vlade Marjan Podobnik, ki je ob tej priložnosti dejal, da se slovenskemu turizmu obetajo boljši časi, saj bo Slovenija v kratkem dobila zakon o pospeševanju turizma, v Mariboru pa bo začelo delovati samostojno ministrstvo za malo gospodarstvo in turizem, ki naj bi ga vodil predsednik mestnega odbora Slovenske ljudske

kar so imeli, je še povedala govornica in izrazila prepričanje, da se prihodnje leto, ob 55-letnici 1. kongresa SPZZ v Dobrniču ponovno srečajo v še večjem številu. P. P.

PRIREDITVE OB TEDNU OTROKA

METLIKA - V okviru tedna otroka, ki ga pripravlja metliška občinska zveza prijateljev mladine, bo v soboto, 18. oktobra, v tukajšnjem gasilskem domu dan odprtih vrat. V nedeljo, 19. oktobra, bo ob 16. uri v kulturnem domu gledališka predstava Klovns Bing Bang Bong-prijatelj sveta. V torek, 21. oktobra, bo ob 18. uri ura pravljic "Larina zvezdica" v knjižnici na Radovici, v petek, 24. oktobra, pa ob isti uri še v knjižnici na Suhorju.

DOBRNIČ TUDI O ŠOLSTVU NA MANJ RAZVITIH OBMOČJIH - O tem so se na srečanju na planem v dobrniški šoli pogovarjali ravnatelj dolenjskih osnovnih šol. Okroglo mizo je vodil ravnatelj trebanjske osnovne šole, prof. Štefan Kamin, sodeloval pa je tudi predstojnik novomeške enote Zavoda za šolstvo prof. Jože Škufca. Na srečanju je podpredsednica GO ZZZB NOV Atena izročila za izjemno prizadevanost posebni priznanji GO ZZZB NOV predsednici odbora za spominska srečanja Angelci Žiberna in trebanjski učiteljici in scenaristki tudi tokratnega srečanja Zvonki Falkner. Na posnetku: Angelca Žiberna (na desni) prejema priznanje. (Foto: P. Perc)

vembra lahko nadaljeval z deli, do takrat pa bo Hrast dokončal zunanja dela. V letošnjem proračunu je za obnovo novomeške gimnazije planiranih 200 milijonov tolarjev, okrog 230 milijonov tolarjev pa naj bi namenili iz proračuna za leto 1998. Toliko pa bo stala le obnova stavbe, še dodatnih 50 milijonov tolarjev pa bo potrebnih za opremo. Razpis za opremo bo ministrstvo objavilo v kratkem. Denar zanjo pa zbira tudi donatorski sklad: tovarna Krka in Telekom Slovenije sta vanj že prispevala vsak po 10 milijonov tolarjev.

J. DORNIŽ

stanke v Mariboru podjetnik Janko Razgoršek.

Na gostinsko-turističnem sejmu v Mariboru so svojo turistično ponudbo predstavili turistični delavci iz vseh slovenskih regij. Prav lepo so svoje turistične produkte predstavili tudi turistični delavci iz Dolenjske. V času sejma je bilo v štajerski metropoli tudi okoli 15 posvetovanj in okroglih miz o razvojnih problemih turizma. Na posvetovanjih je bilo mogoče slišati veliko zanimivega. Tako so denimo na seji Združenja za turizem in gostinstvo pri Gospodarski zbornici Slovenije povedali, da je bil turistični devizni priliv v Slovenijo do konca julija letos enak lanskega, odliči pa so se povečali za 5 odstotkov. Sicer pa je lani Slovenija s turizmom zaslužila 1,23 milijarde ameriških dolarjev, slovenski državljani pa so v tujini potrošili 542 milijonov dolarjev. Izkupiček od turizma je torej znašal 687 milijonov dolarjev. Glede na to, da je letos doslej obiskalo Slovenijo 19 odstotkov več tujih gostov kot lani, bo izkupiček verjetno še nekoliko večji.

TOMAŽ KŠELA

PAPARACO - Ena pomembnih nalog vodje kabineta novomeškega župana je fotografiranje. Seveda ne gre tu za umetniško ali ljubiteljsko fotografijo, ampak za ovekovečanje županovih pomembnih korakov, nepozabnih rokov, zgodovinskega rezanja trakov, cingljajočih govorov, slovesnega izročanja priznanj, svečanih sprejemov, širjenja rok, altruističnega razdajanja in splošnega vlaganja naporov in prizadevanja za narodov blagor. Prej je to počel Lojze Turk, vendar ga je župan iz do sedaj javnosti še neznanih razlogov napodil in po honorarni epizodi dr. Čadonič-Speličeve na to mesto nastavljal ex novomeškega župana, ex predsednika novomeške SKD in ex državnega sekretarja Marjana Dvornika. Tako je ta v svoje roke vzel nekdanji Turkov fotoaparati, Turk pa mu je prevzel predsedništvo SKD.

TEKSTIL - Novomeški Glavni trg bi morali preimenovali v Tekstilni trg ali po domače kar v Cunjarski plac. V prostorih, kjer je človek pred dobrim letom dni lahko kupil kruh, so pred dnevi odprli trgovino z oblačili nekakšne tuje znamke, ki se sliši nekako tako kot Štefanovo. V lokalu, kjer smo še pred mesecem dni pili kavo, kupovali salamo, sir in pečene piščance, pa domača firma ponuja evropski fashion in design. Danes lahko na Glavnem trgu kupite gate v desetih trgovinah, kruh pa v štirih, če pridete dovolj zgodaj. Cunj in iger!

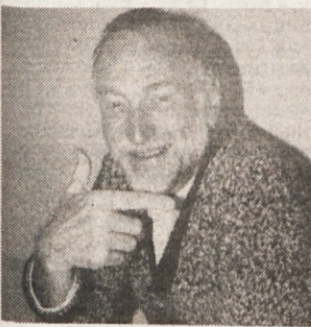
POLICAJ - Novomeški policist se je v lepem jesenskem dnevu odpravil po kostanj v gozd blizu Kostanjevice. Ko je vrli možak vneto brskal sladki kostanj iz ježic, mu je nepripravljeno mirno snel in odnesel okrasne pokrove na avtomobilskih kolesih. Poduk: če gre policist v drugo občino nabirati kostanj, naj se odpelje s policijskim, ne s svojim avtomobilom ali pa naj s seboj peče še kolega v uniformi, ki mu bo varoval avto.

SUHADOL - V nedeljo bodo slovesno odprli cesto Gabrje - G. Suhadol. Ta cestna povezava je bila za pridnost tega dela Podgorja in ohranjanje njegove pestrosti nujna in je prišla v skrajnem času. Odkar so tudi Podgorci nehali hoditi peš, so se mladi (različnih spolov) iz Gabrja in sosednje suhadolske doline lahko slučajno srečali šele na stiku ob cesti v Brusnicah. Sedaj so pretok idej in tudi bolj konkretne povezave zagotovljene po najkrajši poti, in to še asfaltirani. Glede na vegasto stanje ceste Suhadol - Brusnice pa je jasno, je sedaj prava ta cesta najbolj potreba naslednje otvoritve.

Ena gospa je rekla, da se novomeški župan od pokojne princeze Diane razlikuje po tem, da je ona pred paparaci bežala, on jih pa najema.

Suhokranjski drobci

"KRUCIFIKS, TO NI V REDU!" - Že 24. leto prihaja v Suho krajino na obisk in na počitnice 64-letni Herbert Leutz iz Münchna. V teh letih je spoznal mnogo prijateljev, lepih krajev in prijetnih kotičkov. Spominja se nekaterih mlinov ob reki Krki, ko so se delali, in ni mu vseeno, da vsa ta dediščina propada. Tudi o smeteh in razni navlaki starih avtomobilov v gozdu nima dobrega mnenja. "Krucifiks, to ni v redu!" pravi. (Na fotografiji: Herbert Leutz)

ZBORI KRAJANOV - Jutri bo zbor krajanov na Dvoru in v Žužemberku. Krajin se bodo izrekli o velikosti nove občine in bodočem sedežu občine. Zbori krajanov so tudi priložnost za rešitev mnogih vprašanj, ki tarejo krajanje.

ZAKLJUČEK USPEŠNEGA LETA - V nedeljo, 19. oktobra, se bodo ob 16. uri v gasilskem domu v Žužemberku zbrali člani Turističnega društva Žužemberk-Dvor. Pregledali bodo dosedanje delo, izvolili novo vodstvo in obravnavali plan dela v prihodnjem letu. V kulturnem programu bodo sodelovali registri LD Plešivica in skupina pokrajinskih noš. S. M.

MURA NA GLAVNEM TRGU - Dolenjka je v petek na Glavnem trgu v prostorih bivše neprofitne delikatese odprla Murino poslovalnico European Fashion Design, v kateri bo kupcem na voljo celoten proizvodno-prodajni program. Prenovljena dela so trajala tri tedne, investicija v sodobno, po merilih Mure opremljeno poslovalnico je z odkupom poslovnega prostora znašala 260.000 DEM. Poslovalnica bo odprta neprekinjeno od 8. do 19. ure, v njej bodo zaposlene štiri prodajalke. Novo poslovalnico je slavnostno odprl direktor Dolenjke, d.d., Maksimilijan Jakopin, obiskovalci pa so si kolekcije LeOna, J.G. Carniolus ter Mura za jesen in zimo 97/98 ogledali na modni reviji po otvoritvi. (Majda Luzar, EPS)

KRKINI KRVODAJALCI - V četrtek zvečer so v restavraciji Tango na Otočcu pripravili srečanje Krkinih krvodajalcev. Od 480 krvodajalcev, kolikor jih je v tej novomeški firmi, se jih je srečanja udeležilo okoli 250. 165-im so podelili priznanja za 5- do 80-krat darovano kri. Priznanja je podelil generalni sekretar Rdečega križa Slovenije Mirko Jelenič (na fotografiji čestita Antonu Kučeri, ki je kri daroval že 80-krat) in poudaril, da je Krka tako po številu krvodajalcev na zaposlene kot po ugodnostih, ki jih nudi krvodajalcem, najboljše podjetje v Sloveniji. Krkini krvodajalci darujejo kar tretjino krvi, ki jo potrebuje novomeška bolnišnica. (Foto: A. B.)

PRODAJNI PROGRAM STIHLA - Na Agroservisu odpirajo zaključene prodajne programe s servisom, eden takšnih že zaživelih (na fotografiji) je program izdelkov Stihl. (Foto: J. D.)

Socialna stanovanja za 22 družin

Novomeška občina bo v kratkem dodelila 22 socialnih stanovanj - Manjše zanimanje za neprofitna stanovanja, zato pa toliko večje povpraševanje po stanovanjskih posojilih

NOVO MESTO - Novih stanovanj primanjkuje po celi Sloveniji, to občutijo predvsem mlade družine. Stanovanjsko problematiko občine različno rešujejo, v novomeški mestni občini bodo letos najbolj socialno ogroženim družinam dodelili 22 stanovanj, poleti pa so razpisali tudi stanovanjska posojila, za kar so predvideli 50 milijonov tolarjev.

Novomeška občina ima letos po dolgih letih na razpolago 22 socialnih stanovanj, ki jih je odkupila in obnovila v delu bivšega Pionirjevega samskega doma v Bršljinu, zato je namenila 120 milijonov tolarjev: 96 lani in 40 milijonov tolarjev letos. Na letošnji razpis za dodelitev socialnih stanovanj so prejeli 98 prošelj, od tega se je na listo primernih za dodelitev socialnega stanovanja uvrstilo 71 prosilcev, prvih 35 pa je obiskala tudi komisija za dodelitev socialnih stanovanj pri sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora v novomeški občini. Sicer pa vso zadevo vodita stanovanjska komisija mestnega sveta in prej omenjena komisija. Na sekretariatu so na razpis opozorili tudi vse tiste prosilce, ki so se nanje za

stanovanje obrnili že pred razpisom. "Za zdaj je znan vrstni red prosilcev, ko pa bo konec pritožbenega roka, bo komisija še konec tega meseca 22-tim prosilcem dodelila stanovanja," je povedal sekretar Miloš Dular. Najemina za tako stanovanje je odvisna od socialnega položaja prosilca, v skrajnih primerih je plačila najemnine lahko tudi oproščeno. So pa socialna stanovanja dodeljena le za določen čas.

Na področju neprofitnih stanovanj imajo že pripravljeno dokumentacijo za gradnjo blokovskih stanovanj v Ulici Slavka Gruma, vse skupaj pa je odvisno še od potrditve mestnega sveta oz. od proračuna. "Sicer pa so ljudje bolj zainteresirani za ugodna stanovanjska posojila kot pa za nepro-

Vrnitev odpisanega samoprispevka

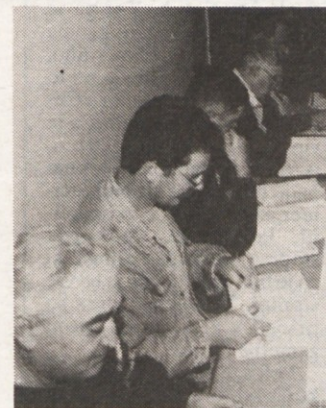
Novomeške krajevne skupnosti se pripravljajo na nov samoprispevek

NOVO MESTO - Te dni potekajo zbori krajanov v enajstih mestnih krajevnih skupnostih. Osrednja tema je referendum za nov samoprispevek. O uvedbi 1,5-odst. samoprispevka za obdobje od 1998 do 2002 naj bi se Novomeščani odločili 23. novembra, in to hkrati z volitvami predsednika Slovenije.

Po osamosvojitvi so novi novomeški oblastniki samoprispevek razglašali za nepotreben ostanek iz prejšnjega režima in se ustili, kako bo vse, kar so morali ljudje prej delati s pomočjo samoprispevka, in še več po novem, potekalo "sistemsko". No, od tega opevanega sistema ni bilo nič in še malo manj, je pa zato leta 1994, ko se je iztekel zadnji samoprispevek, referendum za novega propadel. Le zakaj naj bi se ljudje odločili zanj, če bo po novem vse uredila nova oblast! Streznitev je prišla hitro in kruto.

Delo v krajevnih skupnostih je zastalo, skupnih naložb, pomembnih za vse mesto in še širše, ni bilo, obstalo je celo tisto, česar niso mogli dokončati iz prejšnjega referendumskega programa. Od zadnjega novomeškega samoprispevka v letih 1989 - 1994 - ta je bil 2-odstoten - je šla polovica zbranega denarja za občinski program, se pravi za gradnjo poročnišnice in osnovnih šol, pol odstotka je bilo namenjeno za mestni program in s tem denarjem so potem drago plačali zemljišče za novo pokopališče v Srebrničah, pol odstotka pa so s pridom porabile mestne krajevne skupnosti za svoje programe. Prav s pomočjo tega denarja je bilo največ nare-

jenega, saj so tako rekoč za vsako delo iz tega programa, ki so se ga lotili, pritegnili še dodatni denar krajanov in druga sredstva, v glavnem prispevke podjetij. Potem pa je bilo z iztekom samo-

PREDSEDNIKI KRAJEVNIH SKUPNOSTI - Predsedniki mestnih krajevnih skupnosti na zadnjem sestanku pred zbori krajanov, na katerih teče beseda o razpisu referenduma za krajevni samoprispevek.

prispevka naenkrat vsega konec.

Da tudi meščani pogrešajo samoprispevek oziroma dela, ki so jih z njegovo pomočjo opravili, je pokazala anonimna anketa, ki so jo o tem vprašanju opravili pred nedavnim. In prav na podlagi te ankete so se dokončno odločili za razpis referenduma za uvedbo samoprispevka v mestnih krajevnih skupnostih. Če se bodo Novomeščani na referendumu 23. novembra odločili za 1,5-odst. samoprispevek, bodo v naslednjih petih letih zbrali blizu 740 milijonov tolarjev. "Rdeča nit" programa je dograditev osnovnih šol Grm, Smihel in Center ter dokončanje v prejšnjem samoprispevskem obdobju začete gradnje

Nove pridobitve Agroservisa

Odslej tudi vulkanizerske storitve za kmetijske in gradbene stroje ter tovarnjake - Vrtnarski center

NOVO MESTO - Poslovna enota Agroservis Mercator - Kmetijske zadruge Krka v Žabji vasi, ki se ukvarja s trgovino na debelo in drobno s kmetijskimi artikli, s komisijsko prodajo kmetijske tehnike in opreme, leasingom idr., pripravlja kar nekaj novosti. V ponedeljek je začela delati z novimi napravami njihova

va vulkanizerska delavnica. Spremenili oz. podaljšali so tudi delovni čas, in sicer od 7. do 18. ure in ob sobotah do 12.

Posodobitev vulkanizerske delavnice jih je stala okrog 7 milijonov tolarjev. To je ena najstarejših delavnic za popravilo kmetijskih in gradbenih mehanizacij ter tovarnjakov na Dolenjskem. Odkar je propadla Pionirjeva delavnica, pa so tudi edini za tovrstna

• V Agroservisu imajo že nekaj let tudi pooblaščen servis za tahografe, pooblaščen pa so tudi za overjanje tahografov. Sedaj se pripravljajo še za pridobitev ISO standarda na tem področju.

popravila daleč naokoli. Poleg tega načrtujejo v Agroservisu tesnejše povezati trgovino in servis. Tako so že organizirali zaključeno prodajno enoto Stihl programa s servisom in prodajni program z avtoelektričnim materialom s servisom. V takšnem programu imajo zaposlenega prodajalca in serviserja.

Zaključena prodajna enota bo tudi t.i. vrtnarski center, ki naj bi zaživel spomladi. V ta namen bodo zgradili tudi rastlinjak, ki jih bo stal okrog 8 milijonov tolarjev. J. D.

VABLJENI NA KOSTANJEV PIKNIK

OTOČEC - Turistično in kulturno društvo Otočec vabi vse krajanje in krajanke na kostanjev piknik, ki bo v soboto, 18. oktobra, ob 19. uri pod lipo pri gasilskem domu. Za prijetno razpoloženje bodo poskrbeli vaški godci. V primeru slabega vremena piknik odpade.

nove osnovne šole Drska. Vsaka krajevna skupnost pa ima seveda še svoj program, ti programi pa zajemajo urejanje ulic, cest, pločnikov, poti, javnih površin, otroških igrišč, javno razsvetljavo, kanalizacijo in številna druga dela. Nikakor pa referendumski program ne sme biti nadomestilo za dela, ki jih mora opraviti občina, in denar za ta v glavnem komunalna dela v krajevnih skupnostih je treba zagotoviti v občinskem proračunu, je na sestanku predsednikov mestnih krajevnih skupnosti poudaril sekretar za okolje in prostor Miloš Dular.

A. B.

ZA BOLJŠE ŽIVLJENJE

NOVO MESTO - Gama, šola stabilnega življenja, priredi v ponedeljek, 20. oktobra, ob 18. uri v Športnem centru Regrča vas v Novem mestu uvodno predavanje o tem, kaj lahko sami spremenimo v svojem življenju, da se rešimo stresa, napetosti, kronične utrujenosti in ostalega, kar slabša kakovost življenja.

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

OBNOVA SPOMENIKA NOB V ŠENTJERNEJU

ŠENTJERNEJ - ZZB NOB Šentjerneji bo v kratkem na zahtevo svojcev in občanov padlih in pobitih žrtev med NOB obnovila spomenik na pokopališču v Šentjerneju. Spomenik, ki je bil postavljen oktobra leta 1964, je kljub vzdrževanju skoraj uničen zaradi dotrajanosti pa tudi zaradi oskrnitev. Ustanovili so gradbeni odbor, ki bo poskrbel za obnovo spomenika, ponovno pa bodo na plošče vklesali tudi imena vseh padlih in pobitih, zato svoje naprosajo, da morebitne spremenjene podatke sporočijo gradbenemu odboru na naslov: ZZB NOB Šentjerneji, 8310 Šentjerneji, g. Franc Verbič. Za morebitno prostovoljno pomoč pri obnovi spomenika so pri ZZB NOB Novo mesto odprli tudi žiro račun, št. računa: 52100-678-80027.

ČASTNIKI NA STROKOVNI IZLET

Združenje slovenskih častnikov Novo mesto, Škocjan in Šentjerneji se bo v nedeljo, 19. oktobra z avtobusi iz Novega mesta - zbor izletnikov je v vojašnici na Jedinšči ob 6. uri - odpravilo na izlet v Kobari, kjer si bodo ogledali ekspozite in muzejske zbirke v tamkajšnjem svetovno znanem muzeju. Po ogledu muzeja prve svetovne vojne se bodo častniki, podčastniki in njihovi družinski člani odpeljali v Postojno, kjer si bodo ogledali tamkajšnjo vojašnico. Strokovno ekscurzijo organizira sekretar združenja Branko Đukič, ki zagotavlja, da bo izlet vester in poučen. Združenje častnikov, ki ga uspešno vodi novi predsednik dr. Boris Pogacar, vabi člane k aktivnemu sodelovanju.

B. A.

KOMEMORATIVNA SVEČANOST NA CVIBLJU

NOVO MESTO - Novomeški območni odbor Združenje borcev in udeležencev NOB skupaj s krajevnim združenjem iz Žužemberka in glavnim odborom ZZB NOB Slovenije organizira komemorativno svečanost pri spomeniku na Cviblju, ki bo v soboto, 25. oktobra, ob 11. uri. Na svečanost vabijo vse ljudi, še posebej pa borce skupnosti enot VII. korpusa NOV in POS Slovenije.

POGOVOR O PRIROČNIKU ZA STARŠE

METLIKA - Občinska zveza prijateljev mladine Metlika vabi v sredo, 22. oktobra, ob 18. uri v sejno sobo občine Metlika na razgovor o priročniku za starše "Imam otroka-imam pravico" s predsednico uredniškega odbora mag. Majo Kersnik-Bergant. Hkrati bo tudi občni zbor društva prijateljev mladine Metlika, na katerem bo tekla beseda o delu in programu društva v letošnjem in prihodnjem letu. Vabljeni so vsi člani, tisti, ki to želijo postati, a tudi ljudje, ki želijo kakor koli pomagati društvu.

ZBIRANJE DENARJA ZA NOVE KINOAPARATURE

ČRNOMELJ - V črnomaljskem kinu imajo velike težave s kinoaparaturami, starimi že 44 let. Ker naj bi po predračunu nova oprema kino kabine z ozvočenjem veljala kar 300.000 DEM, od tega pa aparature 120.000 DEM, se v Zavodu za izobraževanje in kulturo, katerega enota je kino, zavedajo, da bo zbiranje denarja trajalo nekaj let. Pričakujejo pomoč občine, pripravili pa bodo tudi več humanitarnih akcij, s pomočjo katerih bodo zbirali denar. Prva bo 29. novembra v črnomaljskem kulturnem domu, ko bosta nastopila iluzionista, črnomaljska rojaka Ksenija in Karlo Sajovic. V črnomaljskem kinu upajo, da bodo stare aparature vzdržale, dokler ne bodo zbrali dovolj denarja za nove.

KDO BO PLAČAL HIŠO V MALINAH?

MALINE - V petek pretekli teden, ko je potekel moratorij na preselitev Romov iz Grosupljega v belokranjske Maline, je bil v Ljubljani sestanek o nadaljnji usodi sporne hiše v Malinah ter romske družine. Rečeno je bilo, da dokler Malinčani ne dovolijo naselitve Hudo-rovcov v njihovo vas, do preselitve ne bo prišlo. Sedaj črnomaljska, semiška in grosupeljska občina iščejo drugo rešitev za romsko družino, ki ima sicer v Čudnem selu v črnomaljski občini tri are zemlje. Ostaja pa tudi vprašanje, kdo bo sporno Miklavčičevo hišo v Malinah plačal: občina ali vaščani.

Obeta se odlična metliška črnina

Tudi ledeno vino ali suhi
jagodni izbor

METLIKA - Pretekli teden so v vinski kleti metliške Kmetijske zadruge odkupovali modro frankinjo. Vиноgradniki so je pripeljali 280 ton, torej približno toliko kot lani, povprečna sladkorna stopnja pa je bila 84 Oe stopinj, kar je po zagotovilih vodje vinske kleti Toneta Pezdircar največ v zadnjih dveh desetletjih. Ker pa je modra frankinja tudi glavna surovina za metliško črnino, lahko pričakujemo, da bo to vino letošnjega letnika zares odlično. Laškega rizlinga je vinska klet odkupila 120 ton, povprečna sladkorna stopnja pa je bila 82 Oe stopinj, s čimer so v kleti zelo zadovoljni. Povprečna sladkorna stopnja renskega rizlinga, ki ga je bilo za 7 ton, pa je 88 Oe stopinj. Ta teden v terek so pričeli v kleti z odkupom žametne črnine.

Letos je precej vinogradnikov pustilo grozdje na trtah za vina posebnih trgateg. Tudi v vinski kleti so pustili v vinogradu še precej laškega rizlinga. Glede na to, da so že sedaj sladkorne stopnje izredno visoke, upajo, da bodo morda letos lahko pridelali celo kaj več kot izbor. Na tihem si želijo, da bi se lahko pohvalili s suhim jagodnim izborom, ki ga v zadružni vinski kleti še nimajo. Ali pa bo morda primerno vreme za ledeno vino, ki je v zadnjih enajstih letih prišlo iz metliške vinske kleti trikrat, prvič pa kot prvo v Sloveniji sploh, leta oz. letnika 1986.

M. B.-J.

Gradaški prometni red in nered

Nekateri z enosmerno krajevno potjo zadovoljni, drugi nekoliko manj - Konec romske bližnjice - Nepregleden odsek republiške ceste pri mostu nad Lahinjo

GRADAC V BELI KRAJINI - Ena od krajevnih gradaških cest je nedavno postala enosmerna, kar pa vsem ni najbolj pogodu. Gre za pot, ki povezuje cesto, ki pelje v Stransko vas, s tisto, ki vodi v Črnomelj. Po novem namreč ni moč več peljati po tej cesti od Črnomlja proti Stranski vasi, temveč le v nasprotno smer.

Kritiki enosmerne ceste predlagajo, da bi bila cesta, če že mora biti enosmerna, enosmerna v nasprotno smer. Tako bi bilo tudi bolj pregledno zavijanje nanjo. Ima pa ta predlog eno pomanjkljivost: tisti, ki bi prihajali nanjo s črnomaljske smeri in bi peljali proti Stranski vasi, bi morali prečkati republiško cesto. Sicer pa morajo prečkati republiško cesto tudi sedaj, če zavijajo iz črnomaljske smeri proti Stranski vasi pred mostom. Tam pa je tovrstno zavijanje še toliko bolj nevarno, ker zelenje in smerokazi pred mostom zmanjšujejo preglednost in onemogočajo varno zavijanje na levo.

Predsednik krajevnih skupnosti Alojz Malenšek je pojasnil, da je enosmerna cesta krajevna, o zadevah v krajevnih skupnostih, tako tudi o krajevnih poteh, pa odloča svet KS. "Za enosmerno cesto

smo se odločili predvsem zaradi Romov, ki so se, da bi se izognili policistom, ki so velikokrat stali v križišču pri gradaškem mostu, z veliko hitrostjo zavili iz gradaškega romskega naselja proti Semiču kar po stranski cesti. Zato je promet po novem dovoljen samo v nasprotno smer, s čimer so zelo zadovoljni tudi ljudje, ki živijo ob tej poti," je dejal Malenšek. Tudi sam se strinja glede slabe preglednosti pri mostu nad Lahinjo. Ker so opozorila prišla tudi na KS, je ta glede na to, da gre za republiško cesto, Cestnemu podjetju Črnomelj poslala dopis. Pričakujejo, da bo kmalu prišel inšpektor in ugotovil, ali bo potrebno posekati zelenje ali bo dovolj postaviti le ogledalo.

M. B.-J.

Vrnili bodo imena

Kot, Hrib in Selce ne bodo več
priključeni Damlju in Bregu

SINJI VRH - Leta 1953 je občina Črnomelj, domnevno brez vednosti krajanov, združila manjša naselja Kot, Hrib in Selce s sosednjimi večjimi naselji, in sicer prvo z Damljem, ostali dve z Bregom ob Kolpi. Kljub temu da so bila prej samostojna naselja z imeni vred administrativno ukinjena, so jih prebivalci v pogovornem jeziku ohranili do današnjih dni. Po več kot štirih desetletjih so zahtevali, da se njihovi zaselki - v njih danes živi 51 ljudi - tudi uradno poimenujejo s prvotnimi imeni.

Zanimivo je, da vasi Breg in Damelj ter zaselki Selce, Hrib in Kot (slednji je tudi najjužnejši kraj v Sloveniji) skoraj nimajo nikakršne medsebojne povezave, če iz vzamemo kolovoze. Med seboj so oddaljeni tudi po 5 kilometrov. Med Selcami in Hribom je celo večja vas Špeharji. Tudi to so po mnenju prebivalcev in vodstva krajevnih skupnosti Sinji Vrh, kamor naselja spadajo, razlogi, da zaselkom vrnejo prvotna uradna imena in jih priznajo kot samostojna naselja.

O razdružitvi naselij je na zadnji seji odločil črnomaljski občinski svet. Ker omenjeni sinjevrhovski primer ni edini tovrstni v črnomaljski občini, so svetniki sklenili, da obvestijo tudi ostale krajevnih skupnosti, da lahko naselja razdružijo in poimenujejo s prvotnimi imeni. Prebivalcem Selc, Hriba in Kota pri Damlju pa so ugodili, seveda pa bodo morali stroške izdelave tablic z novimi hišnimi številkami kot seveda tudi zamenjavo osebnih dokumentov plačati sami.

M. B.-J.

JESEN JE MOJSTER - V Semiču se je minuli petek na 16. slikarskem ekstemporu zbralo 51 mladih likovnikov iz vseh belokranjskih osnovnih in obeh srednjih šol. Ustvarjali so na temo "Da, jesen je, dragi moji, mojster kot nikdo", ki je sicer verz iz pesmi Jesen Semičana Lojzeta Krakarja. Otvoritev razstave del, nastalih na ekstemporu, bo v petek, 24. oktobra, ob 17. uri v semiški osnovni šoli. (Foto: M. B.-J.)

Ko sodelovanje ni samo protokol

V črnomaljski občini ocenjujejo, da dobro sodelujejo s sosednjimi in tudi pobratenimi občinami - Predvsem o problemih, ki zadevajo vse občine - Več skupnih belokranjskih nalog

ČRNOMELJ - Črnomaljska občina je pobratena s hrvaško občino Duga Resa in italijansko občino Terzo D'Aquileia. Vendar pa pri sodelovanju med pobratimi ne gre zgolj za srečanja predstavnikov pobratenih občin, temveč gre tudi za kulturno, športno in strokovno sodelovanje.

Občina Duga Resa sedaj črnomaljski ni več sosednja občina, prav tako pa tudi ni obmejna. Vendar so pobratimi že leta 1995 menili, da to ni razlog, da ne bi še naprej sodelovali, ampak so sklenili, da k naslednjim srečanjem povabijo tudi nove sosednje občine.

ne Vrbovsko, Bosiljevo in Netretič. Sicer pa se Črnomaljci lahko pohvalijo, da so si s Hrvati izmenjali izkušnje pri pospeševanju malega gospodarstva, beseda je tekla o mednarodnem mejnem prehodu v Vinici in gradnji hrvaških avtocest, predvsem ceste

Zagreb-Reka. Niso obšli niti problematike vzdrževanja jezov na mejni reki Kolpi. S pobratimi iz Hrvaške dobro sodelujejo tudi gasilci, prav tako pa tudi ribiči. Med športniki se lahko s sodelovanjem pohvalijo predvsem košarkarji.

S sosednjima semiško in metliško občino črnomaljska sodeluje predvsem pri skupnih nalogah. To sta projekta vodooskrbe in enotnega označevanja Bele krajine, blagovna znamka Bele krajine ter lokalna razvojna koalicija. Vse tri občine skupaj nastopajo tudi na turističnem sejmu Alpe-Adria. S sosednjo kočevsko občino pa imajo Črnomaljci manj stikov.

Kar se tiče medobčinskega sodelovanja pri reševanju težav ob državni meji, je bilo lani v okviru hrvaško-slovenskega prijateljstva v Ozlju srečanje predstavnikov občin z obeh strani južne meje. Poleg njih so sodelovali tudi predsedniki mešanih komisij za ureditev odnosov ob meji in oba ambasadorja. Namen srečanja je bilo pospešiti reševanje problemov, ki jih imajo prebivalci ob meji. Rezultat tega srečanja je tudi sporazum o maloobmejnem sodelovanju, ki pa mora biti še ratificiran, preden bo stopil v veljavo.

M. B.-J.

• Življenje je karantena za raj. (Weber)

• Jezik je človekov najljubši otrok, je svetinja, je več od države, celo več od življenja samega. (Brodski)

M. BEZEK-JAKŠE

Romsko vprašanje pod preprogo

Prebivalci vasi okrog Štirih rok so se uprli gradnji 15 hiš v romskem naselju - Najprej socializacija - Država je predolgo odlašala z reševanjem romske problematike

CEROVEC PRI SEMIČU - Leta 1954 sta dva kmeta prodala Romom pri Štirih rokah nedaleč od Semiča zemljo. Do danes je tam zrastle romsko naselje z okrog 70 prebivalci. Pred 13 leti so jim zgradili tri hiše, ki pa so danes povsem razdejane. V eni od njih so pozimi imeli celo konja. In ko naj bi sedaj znova začeli graditi v naselju 15 hiš, so se prebivalci sosednjih vasi uprli.

To nasprotovanje je bilo glavni razlog, da so se pretekli petek na Cerovcu zbrali vaščani vasi, ki leži v bližini Štirih rok, ter predstavniki številnih ustanov. Krajinj so opozorili, da je bil sklep o gradnji romskih hiš na občinskem svetu sprejet brez njihove vednosti. Strinjajo se, da Romi nekeje pač morajo živeti in načeloma nimajo nič proti njim, če le ne bi imeli z njimi težav in če bi jim bili enaki. Sedaj pa se dogaja, da manjšina izsiljuje in terorizira večino. Ob tem so našli številne primere nasilja. Veliko je tudi primerov vožnje z neregistriranimi, oprečnimi vozili, brez voznških dovoljenj, v vinjenem stanju. Za volanom so celo že desetletni otroci.

"Republika Slovenija pometi romsko problematiko pod preprogo. Ne bodite naivni, da se bodo Romi spremenili, če jim boste zgradili hiše! Nas so pred dobrih desetletjem prepričevali, kako se bodo civilizirali v zgrajenih hišah.

Pa pogledajte te hiše danes! Takrat smo bili izigrani in nočemo, da nas bo bodisi občina sama ali s pomočjo države zopet izigrala," so dejali vaščani. Že pred sestankom so sklenili zahtevati zaustavitev gradnje pri Štirih rokah, Rome pa naj preselijo v kočevske hribe.

Predstavniki urada za narodnosti pri vladi RS, ki je govoril o socializaciji Romov, so domačini očitili, da ni povedal nič novega. Predstavnica ministrstva za okolje in prostor je predlagala, da začno Romi z gradnjo pri Štirih rokah, pa so vaščani rekli, naj ne mlati prazne slame. Trditev predstavnice ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, da je zakon o socialnih pomočeh enak za vse, pa so opredelili kot neresnično, saj po njihovem Romi prejemajo velike socialne pomoči, nihče pa ne nadzoruje, kako denar porabijo.

Načelnik UNZ Novo mesto Franci Povše je zagotovil, da opravljajo strokovno delo po za-

konu, prizadevajo pa si, da bi v zakon vnesli spremembe za lažje življenje in delo. Še najbolj je krajan razumel sodnik za prekrške mag. Janez Kramarič, ki je dejal, da so zrevoltirani, ker je družba romsko vprašanje reševala predolgo in prepočasno. Problem pa je

• Na koncu več kot triurne okroglice mize so vaščani predlagali, naj se prekliche sklep o gradnji pri Štirih rokah, dokler se Romi ne bodo civilizirali in dokler sankcioniranje njihovih prekrškov ne bo učinkovito. Na vprašanje enega od vaščanov, kdo bo Rome obvestil, kako se morajo v prihodnje obnašati, saj predstavnika Romov ni bilo na sestanku, pa ni bilo odgovora.

nastal tudi, ker v socializmu niso smeli nikogar siliti, da bi delal. Vaščani se spominjajo, da so bili prvi prebivalci Štirih rok delavni, sedanj pa nič več. Pokvarila jih je država, ki jim daje socialne pomoči.

Sprehod po Metliki

DNEVA UČITELJEV belokranjski učitelji niso proslavili niti delovno niti sprostitveno. Dobrošen del prosvetarjev je zanj zvedel šele po zaslugi sredstev javnega obveščanja. Solniki torej ne čuti-jo kakšne posebne stanovske pripadnosti, sicer bi se zbrali ob kakšni lipi ter z zastavami v rokah opozorili svoje rojake na uspehe in probleme. Tako pa so bili na svoj praznik v glavnem v trgovci, učiteljski žolč pa bodo do konca šolskega leta izlivali v zbornicah, kjer jih nihče ne sliši.

PO USPELI PREMIERI GLASBENE ZGODBE JUNA-KA - bila je v metliškem kulturnem domu - je bilo slišati, da bo zadeva posnela slovenska televizija. Pa je bilo več grmenja kot dežja. Iz Ljubljane so sporočili, da za takšne projekte nimajo cvenka. Da zadeva ne bi končala na smetišču narodove kulture, jo bodo z VHS kamero ovekovečili Metličani. Režijo je prevzel Matjaž Rus, snemalec bo Danilo Orlič, igrali pa bodo učenci iz osnovne šole Podzemelj. Glasbo za Junaka je spravlil vkup tamkajšnji učitelj Stane Vlašič, besedilo pa je prispeval ravnatelj te šole. Glasbeni del igrice so Popolnočne kočije posnele v Verderberjevem studiu v Starem trgu, kot pevka pa se je še posebej izkazala Barica Flajnik.

V PISMIH BRALČEV JE ANTON ZUPANČIČ pojasnil avtorju rubrike Aplavz ni obvezen, da v Metliki še vedno obstaja Zveza borcev, ki pa se zdaj imenuje Združenje borcev in udeležencev NOB. Pisec članka Nepotrebna kikša bi bil velikolič bolj vesel, če bi mu namesto naslova te organizacije gospod Zupančič napisal, kdaj bo pri letalu na Otoku postavljena tabla, ki bo obiskovalcem razložila, zakaj stoji tam letalo.

Črnomaljski drobir

KAMP - Marsikomu gre "v nos" kamp prikolika, ki jo je nekdo privlekel v romsko naselje Lokve. Kdo občinski svetniki so opozorili, da bo, če bodo dovolili eno prikolico v romskem naselju, kmalu tam deset takšnih bivališč. Problem je v tem, ker kamp v občinskih prostorskih aktih na Lokvah ni predviden, razen če ne bodo prej tam zgradili še kakšnega bazena. Kolpa namreč še ne bo tekla tako kmalu tam mimo.

BARVANJE - Silvester Mihelčič srednji, delegat v nekdanji črnomaljski občinski skupščini, je ničlikokrat opozoril pristojne, naj uredijo cestišče oz. odtok vode na velikem mostu, da ne bodo ob deževju pešci žrtve neprostovoljnega tuširanja izpod avtomobilskih koles. Mandat se mu je iztekel prej, preden so se uresničile njegove želje. Nekateri člani sedanje občinske sveta imajo več sreče. Vinko Babič je tako predlagal, da bi morali prepletkati ograjo na prej omenjenem mostu. In glej čudo! Se preden je bila naslednja seja, je bila ograja že prebarvana. Škoda, da niso Črnomaljci tako kot pri malanju hitri še kje drugje.

Semiške tropine

ZEMLJEPIŠ - Res, da ima semiška občina nekaj deset naselij, kar pa vseeno ni tako veliko, da si jih župan Janko Bukovec, ki biva v Semiču že od rojstva, ne bi mogel zapomniti. Na petkovi okrogli mizi o romski problematiki, ki je bila v gostilni Ogulin na Cerovcu, so se vaščani sicer ugriznili v jezik in niso nič rekli, pozabili pa niso, da je župan v pozdravnem nagovoru dejal: "Po-zdravljam vse, ki ste se zbrali na Črešnjevcu." Za občinski praznik mu bodo kupili zemljevid semiške občine.

OBVEŠČANJE - Precej kritik na prej omenjeni okrogli mizi je letelo na slabo obveščanje, saj vaščani niso prejeli vabil, temveč so za sestanek zvedeli šele večer prej, in še to po skrivnih poteh. Predstavnica ministrstva za delo, družino in socialne zadeve je ob tem pripomnila, da bi obesili plakate na lipo, gasilski dom in gostilno, pa bi vsi zvedeli za okroglo mizo. A ji domačini niso ostali dolžni. "Tako pri nas obveščamo za pasje cepljenje," so bili kratki.

POVABILO - Peter Malenšek iz Malin je pripravljen plačati enotedensko bivanje v Semiču vsakemu, ki bi želel proučevati življenje Romov v semiški občini, še posebej pa pri Štirih rokah. To je povedal tudi na okrogli mizi na Cerovcu in predstavnica ministrstva za delo, družino in socialne zadeve mu je obljubila, da bi prišla, čeprav mu hkrati ni mogla zagotoviti, da bi ga lahko tudi ona povabila na svoje ministrstvo. A Peter ni bil prav nič v zadregi: "Jaz sem na ministrstvu že bil, pa sem videl, da je tam boljše kot pri Štirih rokah," se ni obotavljal z odgovorom.

Po ribniško zmanipulirani delovni pogovori

Novinar - neobdiga?reba?

Čeprav je nekaj časa kazalo, da se v Ribnici trudijo, da bi bili odprti za javnost, pa je vse bolj jasno, da so bili le toliko, kot so to hoteli in jim je to ustrezalo. V zandjih letih, še posebno pa letos, je bilo namreč že nekoliko sestankov, na katerih so se pogovarjali z bolj ali manj pomembnimi državnimi in drugimi predstavniki, vendar novinarji o teh razgovorih nismo bili obveščeni. Zadnji takšen razgovor - za katerega seveda vemo! - je bil razgovor s kulturnim ministrom Školjcem. O razgovoru z njim je novinarje obvestilo ministrstvo; zakaj tega niso storili Ribničani, pa so ti pojasnili, da je šlo po njihovem prepričanju za delovni razgovor.

Kaj je delovni razgovor? Ali so vsi takšni razgovori nujno zaprti za javnost in ali ni običajno, da se po saj pomembnejših razgovorih, ki potekajo za zaprtimi vrati - takšen pa je bil tudi razgovor županov štirih zahodnodolenjskih občin s predstavnikom Ecotourisma koncem prejšnjega meseca - skliče tiskovna konferenca? To so vprašanja, ki ostajajo v Ribnici brez odgovorov! Pravi pravzaprav vse, kar se dogaja, je ovito v skrivnost delovnih razgovorov, ki pa so jim že vse bližje tudi seje občinskega sveta, za katere novinarji sicer še dobivajo vabila, medtem ko jim gradivo po novem vročajo kar na sejah osebno.

In kaj v Ribnici niso delovni razgovori? V letošnjem letu so bile to pravzaprav le prireditve v počastitev 100-letnice rojstva kiparja Goršeta, Srečanje v moji deželi in sejem suhe robe, s katerimi pa je ribniški župan Jože Tanko očitno tudi že izpolnil za letošnje leto predvideni plan sklicevanja tiskovnih konferenc. Kako tudi ne bi! Medije je namreč potrebno izkoristiti, da se pritegne ljudi, o tem, kaj župan dela, če dela ali ne dela, pa je tako za vse bolj, da ve same on!

MOJCA LESKOVŠEK-SVETE

Moč je v enotnosti

Obsodba rušenja ZB - Priznanja škofu Grmiču in Ladu Trohi

KOČEVJE - "Smo za enotnost naše organizacije in obsojamo prizadevanja (dr. Čanžka) za njeno razbitje," so zapisali v sklepe programsko-volilne skupščine ZZZB NOV občine Kočevje borci. Skupščina je bila 13. oktobra, na njej pa so sklenili še, da proslave v spomin na dogodke iz NOB ne smejoiniti brez partizanske pesmi. Kljub nekaterim drugačnim predlogom so borci zahtevali, naj bo občinski praznik še naprej 3. oktober v spomin na Zasedanje Kočevskega zbora leta 1943.

Občinska organizacija ZZZB NOV bo poslala škofu dr. Vekoslavu Grmiču zahvalo za udeležbo na nekaterih partizanskih proslavah na tem območju, vodstvu republiške ZZZB pa bodo predlagali, naj se mu za udeležbo in nastope na partizanskih proslavah po Sloveniji tudi pismeno zahvali. Za organizacijo proslav, zbiranje denarja in pisanja knjig iz zgodovine NOB pa so se zahvalili tudi Zdravku Trohi.

J. P.

Več podjetnikov, več kruha za vse

Ustanovili skupni sklad treh občin za pospeševanje obrti

DOBREPOLJE - V občini Dobrepolje je registriranih okoli 100 samostojnih podjetnikov in okoli 50 podjetij, ugotavlja župan občine Dobrepolje Anton Jakopič in pravi, da je bodočnost občine in občanov odvisna predvsem od zasebne pobude na področju gospodarstva. Učinkovitost teh podjetij in podjetnikov žal še ni na zavidljivi ravni.

Občina bi rada pomagala podjetnikom, da bi bilo zaposlenih čimveč občanov. "Več podjetnikov pomeni tudi več kruha za vse nas," pravi župan Jakopič in dodaja, da bi občina rada storila kaj več tudi za razvoj podjetništva in podjetnike, vendar je z novo zakonodajo ostala brez denarja za te namene. Zato so zdaj občine Dobrepolje, Ivančna Gorica in Gro-

ZAVRNILI VEBROV PREDLOG

LJUBLJANA - Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pri DZ RS je v torek obravnaval predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov, ki sta ga v parlamentarno proceduro vložila poslanca Miran Potrč in Janko Veber. Z večino glasov - proti je glasoval le Veber - so sprejeli sklep, da se zakon, po katerem naj bi zemljišča, ki so v dolgoročnih družbenih planih občin opredeljena kot stavbna, vrnila občinam, ne sprejme. Negativno mnenje k zakonu je dala tudi vlada.

ŽUPNIJI VRNEN KULTURNI DOM

LOŠKI POTOK - Pretekli mesec je župnija Loški Potok po petletnem postopku dobila vrnjen v petdesetih letih nacionalizirani kulturni dom na Hribu. Ker sta bila za vračanje v bistvu dva zahtevka - svoj del je želelo dobiti tudi Kulturno umetniško društvo, ki je v dom vlagalo vse od konca vojne - je posebna strokovna komisija morala oceniti vlaganja. Ševeda pa komisija vlaganj iz časov pred uradno zaplenbo leta 1957, ni priznala. Vlaganje po nacionalizaciji pa je zneslo le 19 odstotka vrednosti stavbe, kar je premalo, da bi dom ostal v dosedanjih lasti. Kaj bo župnija storila z domom, smo se pogovarjali s potoškim župnikom Francem Vidmarjem, ki meni, da se v popravilo propadajočega doma ne bodo spuščali in bodo dom poskušali prodati. Župnija soglaša, da se na zemljišču, ki je prav tako predmet vračanja, zgradi novo igrišče, medtem ko se s prodajo nekdanje šivalnice in zemljišča ne strinjajo razen v primeru, če bi stavbo preuredili v dom za ostarele.

A. KOŠMERL

PREDSTAVITEV KNJIGE "MAVRICA NAD SKUPŠČINO" - Po predstavitvi knjige ob njenem izidu pri založbi Čas maja letos v Ljubljani in nato še junija v Medvodah je Vasilij Polič-Vasko prejšnji tork na povabilo domače knjižnice predstavil svoje delo "Mavrica nad skupščino" tudi v Kočevju. Knjiga je avtorjev drugi literarni poskus in nosi podnaslov "Zgodbe malega zakonodajalca". Avtor v njej na svojevrsten način razgrinja dogajanje v slovenskem parlamentu v zadnjih desetletjih pred spremembo sistema, kot je dejal Polič vse le ni bilo tako črno, kot želijo danes nekateri prikazati. V knjigi so opisane mnoge bolj ali manj znane osebnosti iz taktatnega in današnjega političnega življenja, sveta kulture in umetnosti, vendar pa ne s politične, ampak bolj s človeške plati. (Foto: M. L.-S.)

Konec uradnih priprav za Rešeto

Potrdili tudi stroškovnik - Prva številka že v kratkem

RIBNICA - S potrditvijo stroškovnika za izdajo ribniškega občinskega glasila Rešeto so na zadnji seji občinskega sveta zaključili skoraj leto dni trajajoče razprave o tem, ali ribniška občina potrebuje svoje glasilo, kakšno naj bo po vsebini, kdo naj ga ureja in koliko denarja zanj nameniti. Prav zaradi slednjega pa bo prva številka Rešeta, ki naj bi izšla že v kratkem, izšla ne le kasneje, kot bi lahko, ampak bo tudi vsebinsko skromnejša.

Takšne bodo tudi vse ostale številke, ki bodo izhajale enkrat mesečno na največ 16 straneh formata A4 v nakladi 3.500 izvodov, ki jih bodo prejela vsa gospodinjstva v ribniški občini brezplačno. Na predhodni seji sveta so namreč ob imenovanju Staneta Hafnerja za urednika svetniki zavrnili pred-

log predvidenih stroškov za izdajanje časopisa, ki bi omogočali, da bi bil časopis tržno zanimiv. Uredniški odbor je zato pripravil nov stroškovnik, kateremu pa so zaradi okrnjenih sredstev prilagodili tudi vsebinski koncept in uredniško politiko časopisa. Rešeto bo tako le informator o delu občinskega sveta, župana in drugih organov občine, njenih javnih zavodov ter društev in političnih strank.

Izdaja ene številke Rešeta naj bi z dostavo na dom stala predvidoma okoli 353 tisoč tolarjev, od katerih bodo za honorarje namenili le toliko, kolikor znaša najnižji znesek, za katerega sta oba novinarja še pripravljena sodelovati pri delu časopisa. Da bi še zmanjšali obremenitev občinskega proračuna, so se svetniki odločili, da bo časopis pridobival tudi lastne prihodke s trženjem, predvsem s komercialnimi oglasi, predstavami, zahvalami in sponzorstvi. Tem pa se bodo odpovedali, če se bodo odločili, da bodo redakcijo, tehnično pripravo za tisk, tisk in distribucijo Rešeta poverili zasebnemu časopisu Kočevske novice, ki naj bi po neuspelem poskusu v začetku letošnjega leta prav v teh dneh začel ponovno izhajati. Tudi ta časopis bo namreč, tako kot Rešeto, urejal donedavni lastnik zasebnega časopisa Novice iz kočevsko-ribniškega konca novinar Stane Hafer.

M. L.-S.

SPOMENIKE NA KASETO

KOČEVJE - Po tragični usodi 12. tisoč kočevskih Nemcev, ki so jo izbrali sami, saj so nasledili nacistični propagandi, je na Kočevskem ostalo še 8. tisoč prebivalcev, od katerih je dobra četrtina, okoli dva tisoč, umrla v internaciji, taboriščih ali partizanih. Narodno zavednost je krvavo plačalo tudi 380 otrok in dojenčkov, od tega 55 v internaciji in taboriščih. V spomin in opomin na NOB so po vojni namestili več kot 80 spomenikov. Do leta 1988 je Nace Karničnik, predsednik kočevske borčevske organizacije opisal in fotografiral 48 spomenikov. Ker vseh zaradi prenehanja izhajanja časopisa ni mogel opisati, si prizadeva, da bi družba prispevala denar za izdajo brošure s kratkimi opisi kraja in dogodka iz vojne. Prav tako naj bi vse spomenike in ljudi, ki so z življenjem plačali svobodo, posneli tudi na kaseto.

M. G.

Preveč radona za šolarje

Namerili so ga precej več, kot je dovoljeno

DOBREPOLJE - Na območju kraškega sveta v Dobrepolju je preveč nevarnega plina radona. Na podružnični šoli na Ponikvah so ga namerili kar 1175 bekerelov na kubični meter zraka, dovoljena količina pa je le 500 bekerelov. Te ugotovitve upoštevajo tudi pri gradnji prizidka k šoli na Vidmu. Ta investicija je zanimiva zaradi posebnega načina gradnje, saj bodo poskrbeli, da šolski prostori ne bodo prenasršeni s tem škodljivim plinom. Zato so gradbinci že položili drenažne cevi za prezračevanje spodnjih prostorov vrtca, ki bo v prizidku k šoli.

Gradnja prizidka bo predvi-

doma končana do prihodnjega šolskega leta. Šola na Vidmu bo takrat izpolnjevala vse pogoje za devetletno šolanje in podaljšano bivanje. Imela bo sedem novih učilnic, knjižnico in računalniško učilnico. Otroški vrtec, ki bo prav tako v prizidku, bo lahko sprejel kar 90 malčkov. Zdaj ima vsa občina le dva oddelka vrtca, in to v prostorih podružnične šole v Kompoljah. Kandidatov za vrtec je precej več, kot jih lahko ta dva oddelka sprejmeta, zato starši vozijo svoje predšolske otroke v varstvo v druge kraje lažen občine, in to od Velikih Lascev do Ljubljane.

M. STEKLASA

DOZIDAVAJO ŠOLO - To je največja investicija v občini

SODI KAZIJO OKOLJE

RIBNICA - Kaj bo z več kot sto sodi z barvo, razredčili in lakom, ki so razporejeni izven ograje podjetja Riko v stečaju, še ni povsem jasno. Občinska uprava bo pisala stečajnemu upravitelju in zahtevala, da v stečajnem postopku uredi tudi to nič kaj prijetno dejstvo. V občini so prepričani, da ne bi bilo smiselno, da sodi, ki bi lahko bili tudi ekološko sporni, ostanejo občini in da ona plača odvoz in sežig kemičnih snovi.

SREČANJE UPOKOJENCEV

KOSTEL - V petek je bilo v lovskem domu pri Banjaloki srečanje kostelske podružnice društva upokojencev Kočevje. Na njem sta o delu podružnice in delu društva govorila predsednica podružnice Marija Volf in predsednik društva Jože Svete. Srečanja se je udeležilo kar okoli tri četrt od 116 članov te podružnice. Na srečanju so ubrano zapele več pesmi pevke-upokojenke DU Kočevje, ki jih vodi Olga Ožbolt. Zgodovinar Zdravko Troha pa je predstavil svojo knjigo "Začetki NOB na Kočevskem in v Obkolpu" in spregovoril o svojih nadaljnjih načrtih.

RAZSTAVA DAROV JESENI

VELIKE LAŠČE - Razstavo darovi jeseni in stare sorte jabolk bodo odprli v soboto, 18. oktobra, ob 10. uri v Levstikovem domu v Velikih Laščah in bo za vse obiskovalce odprta še v nedeljo od 9. do 18. ure, v ponedeljek pa le še za šolarje. Razstavljeni bodo že ocenjeni vzorci žganj pa še najdebelejši, najtežji in najlepši pridelki letošnje jeseni.

Iz KS Kostel

TELEFONIJA PRIHAJA - Kljub slabemu vremenu dobro napreduje napeljevanje telefonskih vodov po vaseh na območju Banjaloke. Naslednji teden bo Telekom začel že z montažo po hišah, zato je zadnji čas, da se prijavijo za telefon tisti, ki ga želijo. KDO JE ODNESEL ŠTIRI TEŽKE KIPE? - V okviru otroške Forma vive, ki je bila letos v Fari, so otroci pod vodstvom likovnikov izdelali tudi štiri velike in težke kipe in jih postavili v plitvem delu Kolpe pri nekdanji asfaltni bazi. Vsi štirje težki kipi pa so izginili. Kateri velikan jih je odnesel, še ne vedo.

VAJA DELA MOJSTRA - V uvodu k predstavitvi Poličeve knjige "Mavrica nad skupščino" je s svojo kitaro nastopil učenec kočevske glasbene šole, ki bo morda nekoč postal še zelo znan kitarist. Vendar pa bo moral za to še veliko vaditi!

SEMAFORJI - Semaforji v Kočevju vse bolj postajajo podobni uri na zvoniku kočevske cerkve. Kljub temu pa je razlika še vedno očitna, in to v prid ure. Ta namreč vsaj dvakrat na dan kaže točen čas!

KOČEVSKÉ NOVICE - Po napovedih pričetka izhajanja zasebnega časopisa Kočevske novice že predlani in resneje lani ter nato treh ali štirih ponesrečenih poskusih izdajanja časopisa v prvih mesecih letošnjega leta bodo Kočevske novice v teh dneh končno oziroma ponovno med bralci. So pa verjetno v hudih škriboh, katero številko bodo zapisali na časopisu. Če bo to številka ena, bodo zaradi predhodnih treh ali štirih izdaj časopisa izpadli zelo neresni. Če bo pa po številka 4 ali 5, pa jim tako nihče ne bo verjel, da imajo resen namen (p)ostati tednik.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

"Po čem sklepaš, da so Kočevjarji že preveč kulturni?" "Ker le še zelo zelo redki zaidejo na kulturne prireditve."

Ribniški zobotrebci

DOBRI - SLABI GOSPODARJI - Za seje ribniškega občinskega sveta dobijo svetniki na dom v lične mape vezano gradivo. Novinarji dobijo gradivo na seji oziroma po novem tik pred sejo osebno v roke, gradivo pa tudi še zdaleč ni tako lepo urejeno, kot ga dobijo svetniki. Ker ne zna nihče v Ribnici pojasniti, zakaj gradiva ne pošiljajo tudi novinarjem na dom ali na uredništva, si to lahko razlagamo tudi tako, da želijo kot dobri gospodarji prihraniti denar za poštne stroške razpošiljanja gradiv novinarjem, da bi ga lahko potem kot slabi gospodarji še v veliko večjih zneskih trošili za nepotrebne vezave gradiv za svetnike!

PRAVI ČLOVEK - S pravim človekom na pravem mestu se lahko marsikaj doseže. Da bi takšnega človeka našli in ga tudi postavili na pravo mesto, morajo marsikje potiti krvavi pot. V Ribnico pa jim je prišel kar sam! Kdo bi si namreč lahko želel bolj pravega človeka na bolj pravem mestu, kot je državni sekretar na ministrstvu za kmetijstvo Franc But? Če že ni njegova zasluga, da se je ministrstvo za kmetijstvo odločilo, da bo finančno podprlo oblikovanje turističnega projekta kočevsko-ribniške regije, pa se bodo zaradi njegove prisotnosti na razgovoru s predstavniki družbe Ecotourism slednji prav gotovo lažje odločili za izdelavo projekta, kot če bi poslušali samo samohvale občin in podobno "prazno mlatenje slame" županov!

Dobrepoljski krompirčki

STARO NA NOV NAČIN - nekdaj so slovenski in dobrepoljski kmetje pasli živino vse poletje, zato ni bilo gnoja za njive, živali so dale malo mleka in tudi prireja mesa je bila skromna. Zato so že začasno Avstro-Ogrske vzpodbujali rejo živali v hlevih. Zdaj pa postaja paša živine zaradi električnih pastirjev spet privlačna, saj je to najcenejši način izkoriščanja travnega sveta.

PETSTO BRALCEV - Krajevna knjižnica Dobrepolje deluje v okviru knjižnice Grosuplje. Odprta je le ob petkih popoldne. Ima preko 500 bralcev in okoli 5000 knjig. Knjižnico obišče na dan 20 do 30 bralcev, največ osnovnošolcev in srednješolcev, ki si izposojajo knjige za domače branje. Bralci radi posegajo tudi po kriminalkah.

UPOKOJENCI NA TRGATVI - Dobrepoljski upokojenci so bili na trgatvi na Primorskem. Ves dan so trgali, si ogledali prešanje, zvečer pa so se zabavali ob harmoniki. Uspel je tudi upokojenski družabni večer. Zdaj se pripravljajo na nakupovalni izlet v Italijo.

PRESAD SI OBETA VELIK POSEL - Mirski podjetnik, bivši direktor Dane in eden ustanoviteljev Grede mag. Avgust Gregorčič, ki je po enoletnem najemu tovarne Presad v Gabrovki, potem ko je šla ta poprej na boben, letos tovarno tudi kupil, je tako spet zagotovil dobro plačano delo 50 delavcem. Ti so, kot so nam povedali, zadovoljni s plačili in odnosi, veliko jim pomeni socialna varnost in delo v domačem kraju. Mag. Gregorčič pravi, da bo skušal zaposliti še več delavcev (Presad jih je zaposloval okrog 100), kdaj se bo to zgodilo, pa ni napovedal. Dober obet je, da ima Presad dovolj dela, saj se za njegove sokove zanimajo Italijani, ki imajo v severni Italiji kar 8.000 prodajnih mest; v Gabrovki pa smo se mudili ravno prejšnji teden, ko sta podjetnika iz Egipta in Gregorčič (na posnetku, poleg omenjenih poslovneže je še vodja razvoja Jadranka Podržaj) podpisala pogodbo za 10 milijonov litrov sokov iz Presada. Več prihodnjič! (Foto: P. P.)

ZLATO PRIZNANJE SEVNIŠKIM GEOLOGOM - Tudi letos smo se učenci OŠ Sava Kladnika iz Sevnice udeležili srečanja Mladih geologov na Pohorju. Natečaj raziskovalnih nalog je razpisalo DPM iz Ljubljane. Naslov letošnjih nalog je bil Uporaba rud in kamnin mojega kraja. Naši učenci - krožkarji geologi so bili: Andrej Horjak, Klemen Štirn, Matej Leskovšek, vsi učenci 8. razreda, in mentorica Hedvika Kragl. Naslov naše naloge je bil Kočevarjeva apnenica pod Bohorjem. Obiskovali smo družino Kočevarjevih v Stranjah, kjer žgejo apnenec. Vneto smo zapisovali, fotografirali, skicirali in raziskovali. Delo smo nadaljevali tudi v šoli v kemijemskem kabinetu. Nastala je 22 strani obsežna naloga, opremljena s skicami in fotografijami. Pri opremi naloge nam je pomagal Dušan Klenovšek. Na srečanju Mladih geologov 3. in 4. oktobra na Pohorju sta Andrej in Klemen dostojno predstavila raziskovalno nalogo, za katero smo prejeli zlato priznanje. Na tem srečanju smo izmenjali kamnine, dobili veliko novih izkušenj in spoznali veliko novih prijateljev. (Mentorica: Hedvika Kragl)

Plin dražji, a cenejši od olja

Sevniški svetniki soglašali z višjo ceno - Poraba plina v Sevnici se stalno povečuje

SEVNICA - V letošnjem prvem polletju je bilo na sevniški plinovod priključenih že 343 zasebnih porabnikov. Sevničani so v tem obdobju porabili 627.457 m³ plina, to je 16 odstotkov več, kot so načrtovali. Plin je začelo uporabljati 20 novih individualnih porabnikov.

S plinom se že grejejo v osnovni šoli Sava Kladnika. V kratkem bodo na plin priključili še kotlovnice v stanovanjskih blokih na Planinski 19 in 29 ter v sevniški M-Kmečki zadrugi. Poraba plina naj bi se precej povečala, saj je predvidena instalirana moč v višini 3 megavattov. Po besedah direktorja Plinovoda Sevnica, Toneta Krajncja, je Plinovod v prvem polletju poravnal še zadnje obroke bančnega posojila, redno pa plačuje tudi obroke ostalih kreditov. Več denarja bodo zato lahko namenili za nove naložbe in vzdrževanje.

Sevniški svetniki so dali Plinovodu soglasje k povišanju cene zemeljskega plina za 1,05 tolarja pri kubiku, nova cena pa velja od 1. septembra za količine, prevzete od 1. avgusta letos dalje. Svetniki

ka Tineta Zupančiča (SLS) je zanimalo, ali je res, da je v Radečah priključek na plin veliko cenejši kot v Sevnici, saj nikjer ne piše, da bi morali imeti Sevničani najdražji plin, verjetno tudi zato, ker se Petrol začneja obnašati kot monopolist. Krajnc je odvrnil, da morajo vsak mesec ne glede na porabo plina plačati Geoplinu samo za transportne stroške plina, 850.000 tolarjev. Po Krajncjevih besedah je za zdaj plin še za okrog 16 odstotkov cenejši od kurilnega olja, kar zadeva različne cene za priključek na plinovod v Radečah in Sevnici pa da nima podatkov pri sebi, da pa ne verjame v kakšne večje razlike. Krajnc je opozoril, da je bilanca ob polletju vedno slaba, ker ni tolikšnega odjema plina, med kurilno sezono pa skušajo poslovati s pozitivno

Novembra zazvonili novi telefoni

V KS Krka še ne bo zmanjkalo dela - Nov asfalt in pločniki - 250 novih telefonskih naročnikov - Mrliška vežica pod streho - Letošnji obisk Krške jame nad pričakovanji

KRKA - "Za uspešno delo v naši krajevni skupnosti gre zasluga predvsem dobremu sodelovanju z ivanško občino, z domačim turističnim društvom in predsednikom Avgustom Likovnikom pa z Jožetom Kozincem in nasploh z vsemi krajanji," pravi predsednik KS Krka Jože Smolič, ki to nalogo opravlja dve leti. Načrtov in zagnanosti ne manjka, pač pa denarja.

Ena izmed pomembnih pridobitev bodo novi telefoni. Po pogodbi, ki jo je KS Krka sklenila s Telekomom Slovenije in se obvezala za doplačilo za napeljavo krajevnih telefonske mreže - KS je morala zbrati 10 milijonov tolarjev - dela potekajo po načrtu. Na novo digitalno centralo v prostorih nove pošte je možno priključiti 250 novih naročnikov, v primeru novih zahtev pa bi jih na centralo lahko priključili še najmanj 200. Po napovedih izvajalca del in Telekomu ni ovir, da ne bi v nekaterih vaseh že novembra zazvonili novi telefoni, drugi pa najkasneje decembra. Pretekli teden je svojo grobo podobo in streho dobila nova mrliška vežica ob cerkvi na krškem pokopališču. Dosedanja dela veljajo preko šest milijonov tolarjev. Žal je dograditev do nadaljnjega ustavljena.

PO GROSUPLJEM IN OKOLICI - NEKDANJE PODOBE KRAJEV

ZAGRADEC PRI GROSUPLJEM - Knjigo z zgornjim naslovom avtorja Jožeta Mikliča je pred kratkim izdala grosupeljska založba Mondena, prejšnji teden pa so jo predstavili v gostilni "Lunca" v Zagradcu pri Grosupljem. Knjiga ni vodnik, ampak predstavlja dokumentirano dediščino krajev v Občini Grosuplje, avtor pa pravi, da je namenjena popularizaciji varovanja kulturne in predvsem stavbne dediščine, s katero se ljubiteljsko ukvarja.

"KS se je bila prisiljena tako odločiti predvsem zaradi preusmeritve še tistih skromnih sredstev, ki jih ima na voljo, v pomembnejšo investicijo - preureditev ceste čez Krko. Novo asfaltiranje ceste je finančno kril Republiški sklad za ceste, gradnja in financiranje pločnikov pa gre v breme občine in KS," je povedal Smolič, ki se ob zaključku del zahvaljuje izvajalcu podjetju Grafit, d.o.o., iz Ribnice in nadzorniku Jožetu Kozincu.

Krka se vse bolj razvija v turistični smeri in letos je že preko enajst tisoč obiskovalcev obiskalo izvir dolenske zelene lepote in Krško jamo. Prizadevni predsednik TD Krka in TZ Ivančna Gorica Avgust Likovnik skupaj s člani skrbi za nove pridobitve. Letos so v jami uredili in napeljali razsvetljavo, med načrti pa je predvsem

Jože Smolič

Z uniformami se da dobro zaslužiti

Krojaško podjetje Trebnje ima dovolj dela za Varnost - Računajo na delo za ministrstvo za obrambo in za pravosodje - Plače redno, brez kreditov - Ponovljeno lastninjenje

TREBNJE - "Največ energije smo porabili za spremembo modela lastninjenja, ki smo ga morali ponoviti in zastaviti na novo. Pred kratkim smo le dobili 2. soglasje agencije. Precej je ostalo še odprtih postavk, predvsem terjatev do kupcev. Nimamo nobenega kredita, poslujemo z lastnim kapitalom," je povedal mag. Milan Klen, direktor Krojaškega podjetja Trebnje, skoraj natanko po enem letu, odkar je prišel iz Kočevja, kamor se vozi vsak dan v Trebnje.

O Krojaškem podjetju Trebnje smo zadnjič pisali, ko so delavke tako rekoč napodile prejšnjega direktorja. Po tem "puču" je prevzel krmilo malega kolektiva diplomirani tekstilni inženir, Milan Klen, ki ima tudi magisterij, saj sicer ne bi mogel predavati na fakulteti v Ljubljani.

"Naš odzivni čas je zelo kratek,

od 3 dni do enega meseca. Šivamo po meri in tako delo se kar dobro plačuje. Dobra je tudi kvalifikacijska struktura zaposlenih, saj prevladujejo šivilje, mojstrice, ki so sposobne sorazmerno naglega prilagajanja. Tudi zato so pri nas plače nekoliko boljše. V tem letu, odkar sem v podjetju, so bile vsakokrat izplačane 10. v mesecu, se pravi, da nimamo niti likvidnostnih problemov. To, da nismo imeli niti en dan v letu blokiran žiro račun, je pogoj za udeležbo na javnih razpisih, ki jih še pričakujemo od države. Teh pa še ni bilo zaradi zakasnelega sprejemanja državnega proračuna. V prihodnjem letu si (spet) obetamo delo za ministrstvo za obrambo in za ministrstvo za pravosodje. Trenutno pa imamo dovolj dela do konca leta s šivanjem uniform za Varnost Ljubljana. Poleg teh strate-

• Mag. Klen pravi, da ni vedel za razmere v Krojaškem podjetju v Trebnje, ko je 1. oktobra lani postal direktor v zdaj le še 20-članškem kolektivu z dokaj zastarelo tehnologijo dela. Zanj je bil to nedvomno velik izziv, da se strokovno in kot menedžer preizkusi v tako majhnem podjetju, kjer mora biti "deklica za vse".

ških kupcev imamo veliko naročil od lovskih družin, od poklicnih gasilskih enot in od prostovoljnih gasilskih društev," pravi direktor Klen.

P. PERC

*MRLIŠKA VEŽICA V TRŽIŠČU

TRŽIŠČE - V krajevni skupnosti Tržišče so v preteklih letih posodobili okrog 25 kilometrov cest, a krajanom še vedno primanjkuje dobrih cest. Zato ni presenetljivo, da so se krajanje 2. marca letos na referendumu za podaljšanje krajevnega samopriskpeva odločili predvsem o novih posodobitvah cest. Poldrugi odstotek samopriskpeva od plač, pokojnin in katastrskega dohodka pa bodo uporabili tudi za gradnjo mrliške vežice v Tržišču. V petih letih naj bi zbrali okrog 15 milijonov tolarjev. To ni velik denar, saj je že mrliška vežica, ki jo je zgradilo VGP Novo mesto in jo bodo blagoslovili v nedeljo, 19. oktobra, po maši, ki bo ob 11. uri, stala precej več.

KONCERT ETNOGLASBE

TREBNJE - V avli Centra za izobraževanje in kulturo je bil prejšnji četrtek, 9. oktobra, zvečer koncert etnoglasbe iz makedonskega in bosanskega ljudskega izročila. Nastopila je skupina Dertum, prireditev pa je pripravila Knjižnica Pavla Golie.

Mag. Milan Klen

Krjavljjeve iskrice

KDAJ ŠPANJA VAS? - Pri jesenski izredni očiščevalni akciji v KS Krka je bilo sedem velikih odprtih kontejnerjev Komunalnega podjetja Grosuplje premalo za zbrani kosovni material in organizatorji akcije so se poslužili še svojega kamiona in traktorjev za odvažanje stare krame. Krajanje so veselili, saj je akcija tako uspešna kot menda še nobena doslej. Še bolj pa so lahko zadovoljni, ker vedo, da so zadnji izkoristili možnost organizirane akcije odvoza kosovnih odpadkov v zaradi napolnjenosti zaprto centralno smetišče Stehan. Vse kosovne odpadke je do izgradnje nove deponije v Španji vasi potrebno hraniti doma. Bo do podobnih spomladanskih akcij ta že nared?

"GROSUPELJSKI ŽUPAN BOLJE SKRBI ZA ROME" - Ivanški Rom Miha Strojnar, ki si je kupil zemljo in na njej postavil leseno barako, a žal pozabil na lokacijsko dovoljenje, zaradi česar mu inšpekcija grozi s podrtjem njegovega novega domovanja, je razočaran nad "svojim" županom. "Ničesar ne naredi za nas. Lahko bi se zgledeval po grosupeljskem županu, ki Romom celo kupuje stanovanja, ta pa nam jih še podira!" Toda s takimi rešitvami romske problematike, kot jih uporabljajo v Grosuplju, so očitno zadovoljni le Romi, drugi mnogo manj. Spomniti se velja le na belokranjske Maline.

Trebanjske iveri

BOLEZEN IN SVETNIKI - Svetnik Vinko Tomažin (SLS) je na ponedeljkovi 3. izredni seji trebanjskega občinskega sveta ugovarjal zoper našo trditev, da so ga s postelje dvignili in bolehnega pripeljali na 2. izredno sejo. Povedal je, da ni bil bolan on, ampak, da je bolna njegova žena. Gospodu Vinku se opravičujemo za nenatančnost; vseeno pa bi nas zanimalo, ker velja za poštenjaka, kako si razlaga, da so njega, ki ga na redni seji isti dan ni bilo, sploh (po)iskali, niso pa našli nikogar od svetnikov t.i. opozicije. Svetnica Zvonka Falkner (ZLSD) je na ponedeljkovi seji skušala sicer še v sejni sobi, ko je večina članov opozicije zaradi obstrukcije že zapustila prostor, privatno vprašati, kako so denimo obvestili svetnika Janeza Livka iz oddaljenega Homa, a jo je predsednik sveta dr. Marjan Peter Pavlin prekinil, češ da zdaj glasujejo. In so se lepo, monolitno svetniki SKD in SLS z vsemi 14 glasovi opredelili, da sploh ne bodo sprejeli dnevnega reda te izredne seje, ki jo je zahtevalo 10 svetnikov opozicije in na kateri naj bi se pogovarjali tudi o zahtevi opozicije, naj predsednik Pavlin odstopi...

GOSTILNE IN SVETNIKI - Župan Alojzij Metelko je soglašal s predsednikom sveta dr. Pavlinom, da je bila 2. izredna seja pravilno in zakonito sklicana in da so imeli svetniki šče priti na sejo. Svetnik Jože Vencelj (SDS) je očital vladajoči poziciji, da so točno vedeli, kje so, in da bi lahko bila seja sklicana tudi kasneje, ne pa približno 2 uri po redni seji. Svetnik Tone Strah (SLS) pa je poudaril, da niso izredne razmere, da bi koga iskali po gostilnah...

TREBANJSKI GODBENIKI IMAJO SVOJ VIDEO SPOT

TREBNJE - Gledalci 1. programa Televizije Slovenija so si lahko preteklo soboto v oddaji Loto ogledali novi videospot Občinskega pihalnega orkestra Trebnje, z naslovom "Življenje je lepo". Zanimanje za trebanjsko godbo se je močno povečalo, saj je orkester požel številne uspehe. Samo letos je nastopil na nekaterih najpomembnejših prireditvah v državi, denimo na Evropskem meseču kulture v Ljubljani, v Šentvidu pri Stični je spremljal slovenske pevke zbere na prireditvi, ki jo je neposredno prenašala televizija. Na Marjanci je trebanjska godba zabavala ljubitelje narodno-zabavne glasbe. Skupaj z mažoretno skupino pripravljajo trebanjski godbeniki gala novoletni koncert, ki bo decembra v trebanjski športni dvorani.

MED - Po okrogli mizi na Senovem, kjer so v ponedeljek ponoči govorili o novih občinah, so dajali za darilo med. Ob tem so povedali, da med spominja na čebelji panj, slednji pa je simbol urejenosti in pridnosti. V sedanjih razmerah so bile te besede najverjetneje namenjene krškemu županu, ki mu Senovčani očitajo, da mu občina nikakor ne deluje, kot bi bilo treba. Ministru pa so med dali najbrž zato, da bi se na kraju samem prepiral, da se v Posavju cedi med in da potemtakem tu ni tako strašno hudo, kot kaže statistika.

(N)IMAJO SE RADI - "Nikjer v svetu ne občinski sveti in župani nimajo posebno radi." Tako je zatrdil minister za lokalno samoupravo Božo Grafenauer na Senovem. Take besede so v krški občini nekako odveč, saj krški svetniki in okolica najbolje kažejo, da sta lahko svet in župan kot pes in mačka.

CVICEK - Danilo Siter je na srečanju delavcev Zavoda RS za šolstvo z gledno nadaljeval duhoviti uvod Jožeta Škufce. Krški župan je pri tem omenil cviček in za to vino rekel, da je dober, prijazen, iskren prijatelj, ki ne deluje zahrbtno. V krogih zapriseženih lokalpatriotov je s tem sprožil ugibanja o tem, ali Siter, slaveč cviček, navija za svoje Stajerce ali za svoje Kranjce. Teh ugibanj bo konec, takoj ko se bodo poznavalci zmenili, ali je cviček vino Stajercev ali Kranjcev ali lahko obojih. Dotlej imajo Siterja za svojega župana tako na levem - štajerskem - kot na desnem bregu Save, kar je za prvega moža občine po malem neprijetno, saj z obeh strani velike reke dežujejo na občino zahvale po čimveč denarja.

Novo v Brežicah

S TRGA IZGNANCEV IZ GNALI AVTOMOBILE - Ravno na dan, ko smo v Dolenjskem listu znova pokritizirali (ne)urejenost prometa pred brežiško Pošto in Modo, so gradbeniki omenjeni prostor ogradili in s stroji odstranili asfalt. Avtomobilov tam torej ni več in po besedah brežiških turističnih delavcev jih ne bo niti v prihodnje. Sredi Trga izgnancev bo rohnečo pločevino namreč zamenjal prijazen vodomet, pa še za kakšno dehtečo cvetlico se bo našel prostor.

Z ZDRUŽENIMI MOČMI PRED OBČINSTVO - Pogosto, pravzaprav vsak dan, se dogaja, da v isti stavbi ob Cesti prvih borcev in ob istem času vadijo brežiški mladi glasbeniki in strelci z zračnim orožjem, le da so slednji nadstropje niže. Čeprav omenjeni dejavnosti ne gresta ravno najbolj skupaj, vseeno lahko govorimo o nekakšnem sožitju glasbenikov in športnikov. Morda se bo iz tega sožitja med glasbeno šolo Brežice in strelskim klubom Kruno Brežice nekoč rodil celo kakšen koncert za saksofon, violončelo in zračno puško...

DEJANSKO STANJE - Pretekli četrtek se je na brežiškem stadionu zbralo tolikšno število gledalcev, kolikor jih ni bilo še na nobeni prvenstveni tekmi domačega nogometaša. Po zelenem travniku so takrat namreč tekali hrvaški nogometaši. Ko pa je pred časom v Brežicah vadila slovenska reprezentanca, gledalcev ni bilo niti pol toliko. Naj se ve, da so Brežice predmetje Zagreba in ne Ljubljane!

HVALEVREDEN STADION

BREŽICE - Hrvaški nogometaši so se za odločilni spopad z reprezentanco Slovenije pripravljali na najboljši možni način. Pripravljali so se na ozemlju svojega nasprotnika, kar se je na koncu pokazalo kot zelo dobro. Slovence so gladko premagali, nemalo zaslug pri tem pa ima tudi brežiški Zavod za šport, ki je Hrvatom nudil gostoljubje v najbolj kritičnih dneh pred tekmo. Hrvatje so urejenost in udobje brežiškega stadiona hvalili na vsa usta in obljubili, da bodo rade volje še prišli, zadovoljnih pa je bilo tudi nekaj sto firbcev, ki so si prišli od blizu ogledat vragolije Šukerja, Bobana, Bokšića, Prošnečkovega in drugih. Nezadovoljni ostajajo torej le politiki, katerim je stadion še vedno kamen spotike.

Če je vsem bolje, potem res ni zadržkov

Posavje po novem

KRŠKO, BREŽICE - V Posavju se istočasno združujejo in ločujejo. Krški občini grozi izguba precejšnje dela ozemlja z napovedano osamosvojitvijo sedanje krajeve skupnosti Senovo, občina Brežice se bo predvidoma zmanjšala za precejšen kos sedanje ozemlja, ker naj bi v prihodnje šle na svoje dobovske krajeve skupnosti in več krajevnih skupnosti na levem bregu reke Save.

Regija Posavje, ki je sicer s tem imenom še nimajo vpisane v merodajne knjige in ki bi jo nekateri imeli danes tukaj, ni več enoten prostor. Je velika predsoba Slovenije. V tej predsobi je precej nemirno. V njej se prerivajo za kos narodne potice. Vsi po vrsti si hočejo z mize vzeti sami, nočejo več čakati, da jim delijo drugi. Ali bo na koncu prav zaradi tega zavladala lakota?

Pobudniki novih občin upajo na vse najboljše. Celo minister za lokalno samoupravo, ki je v začetku tega meseca odšel na majhno turnejo po Posavju, verjame, da se lokalna osamosvojitve novim občinam izplača. Sedanje velike občine predvidevajo, da ne bodo po odhodu nekaterih svojih enot nič na slabšem. Če bo potemtakem za vse bolje, gre načrtovane lokalne avtonomije samo pozdraviti.

Kako dolgo se bosta še cedila med in mleko iz zamislili o novi upravnici organiziranosti Posavja? Vprašanje časa je, kdaj bo zadišal pelin in kdaj bo zavoljo tega napočil prepir. To bi se utegnili zgoditi zares. Poglejmo primer Slovenije. Ko je le-ta kot nekdanja jugoslovanska republika pripravljala vse potrebno za osamosvojitve, je bila - vsaj navzven - enotna. Ko je dosegla osamosvojitve, so jo začeli pretresati notranji spori, ki se niso poglobili vse do danes. Ali se bodo osamosvojitve deli Posavja znali izogniti takim notranjim sporom? Nekateri bodo to najbrž zmogli, drugi mogoče ne. V tem pogledu bo zanimiv predvsem razplet v Brežicah, na levem bregu Save. Tu se po sedanji že omenjeni zamisli združujejo v nekaj novega revni in bogati, vplivni in manj vplivni, pri čemer bi vsakdo rad tudi v prihodnje bral in slišal svoje sedanje ime. Dejstvo je, da bo nekdo izmed vseh teh tukaj moral biti glavni. Vprašanja, kdo bo glavni, sicer ni več. A verjetno samo za nekatere, ki pa ne pomenijo večine.

M. LUZAR

PRESTAVITEV DIPLOM

BREŽICE - Danes ob 17. uri bodo v galeriji Posavskega muzeja Brežice predstavili diplomske naloge Mateje Podgoršek, Teje Cvetkovič in Mateje Sušini Brence. Diplomantke so v nalogah obravnavale nekatera vprašanja v zvezi z urejanjem mesta Brežice.

ČATEŽ OB SAVI - "Čeprav se v našem motelu zdaj ustavlja veliko manj ljudi kot pred leti, smo prepričani, da bo poraslo število gostov, ko bo stekel mednarodni promet po obstoječi magistralni in bodoči avtomobilski cesti. Stvari se urejajo in lahko pričakujemo v prihodnje tak promet. Zato moramo tudi našo dejavnost razvijati v to smer." Tako razmišlja Janez Ivšič, vodja poslovnih enot Motel Čatež, ki posluje v sklopu Petrol OE Gostinstvo.

Čateški motel, ki reže kruh okrog 60 domačinom, vodstvo prilaga v več pogledih sodobnejšemu utripu, s čimer žele prebroditi trenutne ne prav lahke čase. Zelo zmogljiva kuhinja, ki že leta slovi po nekaterih posebnostih, je za današnji čas prevelika, zato jo radi zaposlijo z naročili jedi za različna srečanja, družinska praznovanja, otvoritve razstav in podobne boljše obiskane dogodke. V motelu bi zlahka pogrešali tudi nekaj nezasedenega prostora v restavracijah, zmanjšano je tudi povpraševanje po nekaj več kot 50 motelskih ležiščih. Petrol stavbe, zgrajene sredi 70. let, dolgo časa ni obnavljali, zato jo bodo morali popravljati za nazaj in jo prenoviti, kot narekuje prihodnost.

Janez Ivšič

Zaradi lovcev ni izumrla nobena divjad v Sloveniji

70 let LD Senovo

BREŽJE PRI DOVŠKEM - Pot najstarejše lovske družine v Posavju - na Senovem se je začela davnega leta 1927, ko je dal domačin Franc Golob pobudo, da bi ustanovili Lovsko društvo Bohor Senovo. Predsednik pripravljalnega odbora je bil Srečko Rainer. Golob in Rainer sta bila tudi prvi predsednik oz. podpredsednik tedanjega lovskega društva, ki je v letu 1930 pridobilo v zakup kar 7.693 ha lovišča. Kot je povedal sedanji starešina Lovske družine Senovo Janko Mlakar na sobotni slovesnosti ob visokem jubileju družine pri lovskem domu v Brezju pri Dovškem, je ostalo LD Senovo samo še 2921 ha, od tega 2441 ha lovne površine. Poudaril je, da zaradi lovcev ni izumrla nobena divjad v Sloveniji, da pa se je zaradi vse večje mehanizacije in uporabe zaščitnih sredstev v kmetijstvu občutno zmanjšal stavež zajcev, jerebice pa so po letu 1970 popolnoma izumrle. Stalež srnjadi se je potrojil.

LD Senovo je pod vodstvom takratnega starešine in hkrati prizadevnega predsednika gradbenega odbora Ernesta Breznikarja in člana Vida Budne leta 1990 po petih letih zgradila lep nov dom v Brezju, za katerega so lovci opravili več kot 16.000 prostovoljnih ur. Lovcem je čestital tudi krški župan Danilo Siter, ki je spomnil, da je občina podelila letos LD Senovo Znak občine Krško ravno zaradi skrbi za naravo in divjad.

P. P.

70 LET SENOVO - Podpredsednik UO Lovske zveze Posavja Vlado Jenko in starešina LD Senovo Janko Mlakar sta 14 lovcev podelila znak za lovske zasluge Lovske zveze Slovenije, sedmerico je LZS odlikovala z redom za lovske zasluge 3. stopnje, z redom za lovske zasluge 2. stopnje pa Martina Budno in LD Senovo. Po končani slovesnosti - na njej so sodelovali dobovske rogisti, učenci senovske šole so uprizorili skeč, zaplesala pa je tudi senovska folklor v kozjanskih nošah - so se dobitniki priznanj in praproščaki številnih sosednjih družin postavili pred objektiv. (Foto: P. Perc)

Motel in avtocesta z roko v roki

Petrolov gostinski objekt na Čatežu ob Savi občuti zmanjšanje prometa na bližnji magistralni cesti - Prihodnost v spreminjanju ponudbe - Nekoč se je motel zelo izplačal

ČATEŽ OB SAVI - "Čeprav se v našem motelu zdaj ustavlja veliko manj ljudi kot pred leti, smo prepričani, da bo poraslo število gostov, ko bo stekel mednarodni promet po obstoječi magistralni in bodoči avtomobilski cesti. Stvari se urejajo in lahko pričakujemo v prihodnje tak promet. Zato moramo tudi našo dejavnost razvijati v to smer." Tako razmišlja Janez Ivšič, vodja poslovnih enot Motel Čatež, ki posluje v sklopu Petrol OE Gostinstvo.

Čateški motel, ki reže kruh okrog 60 domačinom, vodstvo prilaga

v več pogledih sodobnejšemu utripu, s čimer žele prebroditi trenutne ne prav lahke čase. Zelo zmogljiva kuhinja, ki že leta slovi po nekaterih posebnostih, je za današnji čas prevelika, zato jo radi zaposlijo z naročili jedi za različna srečanja, družinska praznovanja, otvoritve razstav in podobne boljše obiskane dogodke. V motelu bi zlahka pogrešali tudi nekaj nezasedenega prostora v restavracijah, zmanjšano je tudi povpraševanje po nekaj več kot 50 motelskih ležiščih. Petrol stavbe, zgrajene sredi 70. let, dolgo časa ni obnavljali, zato jo bodo morali popravljati za nazaj in jo prenoviti, kot narekuje prihodnost.

Senovo na svoje tudi brez sosed

Krajevna skupnost Senovo vztraja pri odločitvi, da ustanovi svojo občino - T. Petrovič: "Spoštujte voljo ljudi!" - D. Siter: "Debata o pravični delitvi je večna" - Strpen pogovor

SENOVO - Krajevna skupnost Senovo se je odločila, da gre iz občine Krško. Senovska krajevna skupnost ni silila nikogar zvrven, sama pa pri svoji odločitvi vztraja. V tem smislu je Tone Petrovič, predsednik sveta KS Senovo, v domu XIV. divizije na Senovem na okrogli mizi v ponedeljek napovedal odcepitev od občine Krško. Pogovoru, ki ga je organizirala krška podružnica SLS, je prisostvoval tudi minister za lokalno samoupravo Božo Grafenauer.

Petrovič je izrekel upanje, da bo občinski svet in vsi za njim upoštevali voljo ljudi. Spoštovati voljo v primeru senovske odcepitve pomeni po Petrovičevih besedah upoštevati senovsko odločitev o izstopu iz krške občine in spoštovati odločitve krajevnih skupnosti Rožno-Prsladl, Brestanica in Koprivnica, da ne bodo odšle iz krške občine in potem oblikovale nove, samostojne občine Senovo.

Omenjene tri krajevne skupnosti naj bi na predlog slovenske vlade namreč vstopile v novo občino Senovo. Vendar tega očito ne mislijo narediti, kar so njihovi predstavniki še enkrat jasno povedali tudi v ponedeljek ob omenjenem ministrovem obisku. Tako njihovo voljo je po Petrovičevem mnenju treba spoštovati.

KS Koprivnica meni, da bo občina Senovo gospodarsko šibkejša, zato Koprivnica vidi svojo prihodnost v krški občini, je o raz-

logih za svoje nevstopanje v bodočo občino Senovo povedal Franci Bogovič, predsednik sveta KS Koprivnica. Anton Bohorč, predsednik sveta KS Rožno-Prsladl je povedal, da je njegova krajevna skupnost tudi pisno izjavila, da ne gre v občino Senovo. Predlog vlade je nesprijemljiv tudi za KS Brestanica, kot je v ponedeljek ponovil Zvone Šerbec, predsednik sveta te krajeve skupnosti.

Silvo Gorenc je v razpravi med drugim rekel, da občina nima razvojnega programa. Rudnik, ki se zapira, pa je po njegovem velika priložnost, ki bi jo občina morala znati izkoristiti.

Danilo Siter, župan občine Krško je dejal, da je občinski svet dobil senovsko pobudo o ustanovitvi občine Senovo. Svet je pobudo zavrnil, zato je Senovo vložilo predlog pri vladi, je dejal. "Ali bo Senovemu bolje? Ko bi bilo več znanega o financiranju občin, bi

se lažje odločali o novih občinah. A je veliko neznank," je menil Siter. O izrečenih očitkih, da krajevna skupnost Senovo dobiva premalo od občine Krško, je Siter dejal, da je večna debata, koliko naj kdo dobi. V zvezi z očitkom Silva Gorence, je Siter rekel, da neodvisne občine težko načrtujejo razvoj. Glede rudnika je menil, da zanj ni enakovrednega nadomestila.

Branko Janc je dejal, da je proti mikroskopskim občinam. V

• Razprava na Senovem, ki jo je vodil novinar Pavle Perc, je po ministrovih besedah potekala mirno. Minister je poudaril, da se o ustanavljanju občine Senovo pogovarjajo strpno in preudarno, česar po njegovem marsikje v Sloveniji ne znajo.

Posavju bi take po njegovem pokopale možnosti za ustanovitev regije.

Proti majhnim občinam je nastopil tudi minister Grafenauer. Rekel je, da vlada želi občine, ki bodo večje od ozemlja predvidene nove občine Senovo.

L. M.

Do kdaj bodo čakali na svoj denar?

So brežiški obrat Adrie Caravan prodali prezgodaj? - Nekdanji delavci sprašujejo, kam je šel denar od kupnine, da ga za njihove upravičene terjatve ni dovolj

BREŽICE - Potem ko je v začetku leta 1993 okoli 180 delavcev takratnega brežiškega obrata Adrie Caravan iz Novega mesta po enoletni agoniji dokončno postalo del vse daljšega seznama brezposelnih, se zanjo razmerje z njihovim zdaj že bivšim podjetjem ni povsem prekinilo.

Adria Caravan v stečaju jim namreč dolguje še precejšnjo vso-

to denarja na račun premalo izplačanih plač. Po objavljenem stečaju konec leta 1995 je namreč novomeško okrožno sodišče januarja naslednjega leta upnikom priznalo za skoraj pet milijard tolarjev terjatve, do precejšnjega dela tega denarja pa so upravičeni tudi nekdanji Adriini delavci, ki so se ne po svoji krivdi znašli na cesti.

Ker so časi danes zares težki, so se nekdanji adrijevci ali, kot se še vedno imenujejo, iemvejevci sklepa sodišča sprva razveselili, ker so menili, da bodo lahko kmalu prišli do svojega denarja. Žal ni bilo tako. Do danes jim je namreč Adria Caravan v stečaju izplačala le tri manjše obroke, ki pri mnogih ne dosegajo niti petine dejanskega dolga, na preostali del pa še čakajo.

Kdaj bodo prišli do svojega zaslužnega denarja, ne ve pravzaprav nihče. Ker je bilo slišati, da bo preostanek dolga delavcem nakazan še letos, smo o zadevi povprašali stečajnega upravitelja Janeza Pezdirca. Ta je povedal, da bodo izplačala takrat, ko se bo nabralo več denarja, ki ga zaenkrat ni zadosti. "Računam pa, da bodo delavski zahtevki, to je priznane terjatve do izhodiščnih plač, izplačani v celoti, morda celo z zamudnimi obrestmi. Kdaj natančno bo to, ni mogoče napovedati, vsekakor pa računam, da v prihodnjem letu. Delavci bodo svoj denar torej dobili, za ostale upnike pa še ni nikakršnih izgledov," je povedal Janez Pezdirc.

S čakanjem in izgovori, da ni denarja, so še najmanj zadovoljni delavci nekdanjega brežiškega obrata, kajti njihovi proizvodni prostori so bili pred dvema letoma prodani, v njih pa danes cveti trgovina. Ker se kupec ni držal zahtevka, da morajo imeti pri zaposlovanju prednost nekdanji delavci Adrie Caravan, so ti mnega, da so prednostno upravičeni do denarja od kupnine.

"O tem, kdo in kako je prodal Brežice, vam ne morem čisto nič povedati, ker se je to zgodilo še pred stečajem Adrie Caravan. Odgovor na to vprašanje bi morda dobili le na Skladu oziroma pri takratnem vodstvu Adrie, ki je prostore prodajalo skupaj s Skladom," je pristavil Pezdirc.

Nekdanjim brežiškim delavcem

• Sredi koruznih polj, kjer so nekdanji proizvajalci počitniške prikolic, se danes šopiri trgovski center Intermarket, nekdanji delavci Adrie Caravan pa živijo od socialne podpore. V Intermarketu, ki danes zaseda nekdanje prostore brežiške tovarne počitniških prikolic, so našli delo le trije nekdanji "IMV-jevci".

ostaja torej le čakanje, kajti očitno je, da je denar pobrala mačeha država, ta pa svojim otrokom namenja le drobtinice.

ERNEST SEČEN

GLEDALIŠKI ABONMAJI

KRŠKO - Kulturni dom je za letošnjo sezono pripravil dva abonmaja: modri - večerni je namenjen odraslim, rumeni - sončkov abonma pa mlajšim. V večernem se bo zvrstilo šest prireditev: koncert mariborskega Akademškega godalnega orkestra in brežiškega mešanega pevskega zbora Viva, baletni večer mariborske Opere in baleta ter štiri gledališke predstave. Cena abonmaja je 8.000 tolarjev, za dijake, študente in upokojece 6.000 tolarjev. Dosedanji abonenti lahko vpišejo abonmaje še danes, 16. oktobra, novi pa od 17. do 24. oktobra. Predstave bodo ob sobotah ob 19.30 uri.

KRVODAJALSKA AKCIJA

BREŽICE - Rdeči križ Brežice vabi občane na krvodajalsko akcijo, ki bo v prostorih Dijaškega doma v ponedeljek, 27. oktobra, od 13. do 17. ure, in v torek, 28. oktobra od 7. do 13. ure.

SLOVESNOST NA PLANINI

PLANINA - Na Planini pri Podbočju bo v soboto ob 11. uri spominna slovesnost ob 55. obletnici požiga Planine in 55. obletnici napada Cankarjeve brigade na belogardično postojanko v Podbočju. Slavnostni govornik bo dr. Ivan Kristan, predsednik državnega sveta Republike Slovenije.

USPOSABLJANJE ZA PREGLED OKOLJA

NOVO MESTO - Pred kratkim je bila v Novem mestu enodnevna delavnica z naslovom ECO - Audit, usposabljanje za okoljevarstveni pregled v občinah. Organizirala jo je slovenska družba Umanotera. Namen delavnice je bil prikazati možnost uporabe standardov ISO 14001 in EMAS za lokalne skupnosti kot tudi usposabljanje svetovalcev pri pripravi lokalne Agende 21. ISO 14001 je splošno priznana specifikacija za sistem upravljanja z varstvom okolja in njenega stalnega izboljševanja, Agenda 21 pa je akcijski načrt, ki podaja smernice za zaščito in izboljšanje kvalitete življenja za prihodnje generacije, tako da se upoštevajo sedanje in prihodnje potrebe. Iz njega je razvidno, da družbene, ekonomske in okoljevarstvene zadeve ne morejo biti obravnavane ločeno, ampak v povezavi ena z drugo. Delavnice so se udeležili: Andreja Blatnik iz mestne občine Novo mesto, Darko Anžiček iz občine Krško, Roman Perčič iz sevnjske občine in Andrej Golob iz novomeškega podjetja Hela.

OTVORITEV V TERMAH ČATEŽ

ČATEŽ OB SAVI - V Termah Čatež bodo 21. oktobra ob 14. uri odprli poslovni center in center za oddih, lepoto in zdravje. Otvoritev sodi v sklop prireditev ob brežiškem občinskem prazniku.

POSODOBILI KRKINO TOVARNO V LJUTOMERU

LJUTOMER - Prejšnjo sredo so v Ljutomeru odprli prenovljene prostore tamkajšnje Krkine tovarne, v kateri teče proizvodnja papstila, vitaminsko-mineralnih napitkov in bonbonov ter kapsul. Gre za izdelke, ki sodijo med zdravila, ki jih dobimo brez recepta, njihova prodaja pa po vsem svetu hitro narašča. Z naložbo 8,5 milijona nemških mark so posodobili proizvodnjo v Ljutomeru, v kateri dela 161 delavcev, in povečali njeno zmogljivost za polovico.

Borzna tema je Mercator

Sprti strani v vrhu Mercatorja snubita male delničarje - Delnice SKB v Londonu veliko dražje kot v Ljubljani

Ob še vedno skromnih prometih in bolj ali manj šibkih tečajnih nihanjih - borzni indeks SBI se je utalil okrog vrednosti 1.500 točk - se na borzi tudi v tem tednu ne bi dogajalo nič posebnega, če ne bi v javnost pricurljalo nekaj novic, ki so nekoliko poživile trgovanje s posameznimi delnicami.

Prva se je nanašala na družbo BTC, katere delnice kotirajo na londonski in ljubljanski borzi. Zaradi precejšnje razlike v ceni na obeh trgih - v tujini je njihova cena precej višja kot doma - vodstvo BTC že nekaj časa obljublja arbitražo med obema borzama. To pomeni, da bo delnice mogoče kupovati na enem trgu ter jih prodajati na drugem in obratno, kar bo nujno pripeljalo do izenačitve cene.

Že nekaj dni v prejšnjem tednu so tečajni in promet z delnicami Luke Koper brez pravega razloga naraščali. Pravo ozadje povečanega zanimanja nekaterih kupcev je v ponedeljek razkrilo vodstvo podjetja z izjavo za javnost, v kateri med drugim sporoča, da bo država kmalu določila pogoje, pod katerimi bodo te delnice smeli kupovati tudi tuji investitorji.

Večina Mercatorjevih delničarjev je te dni dobila na dom pismo, ki so ga podpisali nekateri

Iz Toma se ne gre kar na cesto

Direktor Holdinga TOM Mirna Bojan Štih v enem letu prodal tri TOM-ove hčere, ob skrbi za zaposlene - Strateškega partnerja išče še TOM Oprema - 30 delavk Jutranjke dobi delo

MIRNA - TOM Oprema je edina izmed štirih Tomovih družb, katerih stoddstotna lastnica je pred časom postala zaradi terjatev do Adrie Caravan Dolenjska banka in za katero direktor Holdinga TOM, diplomirani ekonomist Bojan Štih, še išče strateškega kupca oziroma partnerja, ki bi 150 zaposlenim v TOM Opremi tudi dolgoročno nudil možnosti za zdravo poslovanje in razvoj.

Na Štihov podpis čaka še glavna pogodba za prodajo TOM Oblazinjeno pohištvo, za katero je skupina bivših (med temi sta tudi bivša vodilna delavca Janez Dulc in Bruno Gričar) in trenutno še zaposlenih delavcev TOM-a sicer že v celoti poravnala obveznosti po predkupni pogodbi. Nova družba TOM Oblazinjeno pohištvo je nastala s pripojitvijo podjetja TOM Tapetništvo k TOM Konfekcija, potem pa so to novo firmo dokapitalizirali s 87 milijoni tolarjev in ji spremenili ime. Delo je ohranilo vseh 115 delavcev, ki izdelujejo oblazinjeno pohištvo, notranjo opremo za počitniške prikolice za Adrio Mobil Novo mesto in izdelke za Ikea.

Najprej so našli kupca za družbo TOM Plastika, kupilo pa jo je

trebanjsko družinsko podjetje MIBA TRADE. Direktorica Milena Logar je bila komercialna direktorica v Tesnilih TMT, njen soprog Ciril pa solastnik bivšega podjetja Barlog, ki se je po ločitvi preimenovalo v Bartog.

V TOM Opremi na Mirni, kjer izdelujejo sedežne prevleke za clio in megane, delali pa so že tudi za Volkswagen, imajo proizvodne zmogljivosti polno zasedene, zato so prisiljeni iskati nove delavce. S 1. oktobrom je TOM Oprema začela usposabljati prve bivše delavke Jutranjke in po 6-mesečnem usposabljanju naj bi 30 delavk za stroji, ki jih bodo z Mirne pripeljali v Sevnico, že doseglo normalno storilnost.

V TOM Opremi je zdaj zaposlenih 150 ljudi, ki izdelajo dnevno

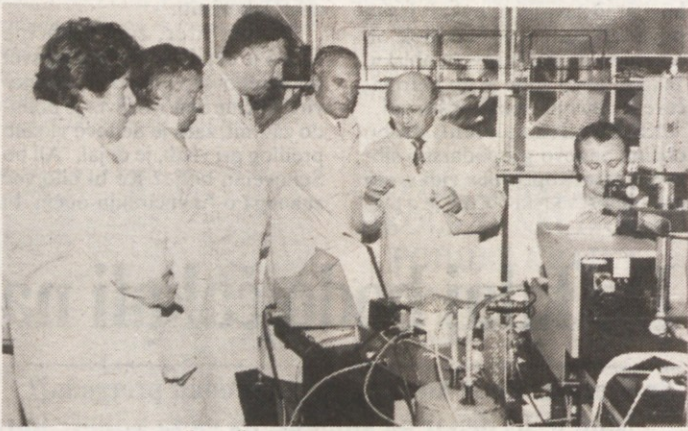

Bojan Štih, direktor Holdinga TOM

650 do 750 garnitur. Po težavah v februarju in marcu v belgijskem Vilvordeu so izgubili več kot polovico proizvodnje, vendar jim jo je uspelo v sorazmerno kratkem času dveh tednov nadomestiti in celo povečati. Večja proizvodnja se odraža tudi v boljših poslovnih rezultatih, saj so imeli ob letošnjem polletju za 346 milijonov tolarjev realizacije, do konca leta pa načrtujejo promet v višini približno 700 milijonov tolarjev, to je za petino več kot lani.

"Naš interes je, da najdemo močnega strateškega partnerja oz. lastnika, ki bi podjetje odkupil, nadaljeval s sedanjim proizvodnim programom in proizvodnjo še povečal. S tem se bo povečala socialna varnost zaposlenih, pridobila pa bosta tudi kraj in celotna Mirnska dolina," je poudaril Bojan Štih. Zaveda se, da je posodobitev proizvodnje in usposabljanje (novo)zaposlenih nujna, če se hočejo kosati s konkurenco in naposled tudi pridobiti certifikat kakovosti ISO 9001, ki ga nekdanja njihova družba Plastika že ima. V tej jih je od nekdanjih 49 delavcev zaposleno še 42.

PAVEL PERC

HIPOT O POMOČI Z ŽUPANOM - V petek, 10. oktobra, je podjetja iz sistema Hipot na povabilo direktorja Franca Baznika obiskal senjerski župan Franc Hudoklin s sodelavci. Na ta način so v Hipotu želeli seznaniti vodstvo občine s kratkoročnimi in dolgoročnimi načrti Hipotovih podjetij in s težavami, ki jih imajo. Hudoklin je obljubil, da bo občina, tam kjer je to možno, pri reševanju težav pomagala. (Foto: Marijan Hočevar)

Pomisleki o podjetniškem centru

Ustanovitev podjetniškega centra v Ribnici še ni dokončna - Predhodno bo treba razjasniti, kaj bo center delal in kako ga bodo pristojni financirali

RIBNICA - Kljub nekaterim nejasnostim in pomislekom so se v ribniški občini odločili, da bodo nadaljevali z aktivnostmi za ustanovitev podjetniškega centra za pomoč malemu gospodarstvu. Trdno pa so odločili, da ga bodo ustanovili le, če to ne bo pomenilo tveganja za ribniško občino, da bi morala nositi levji delež bremena za njegovo delovanje.

Odločitev o tem so sprejeli na zadnji seji sveta, na kateri so si bili svetniki enotni, da delovanje centra in njegovo morebitno poslovanje z izgubo nikakor ne sme bremeniti samo občinskega proračuna. Benjamin Henigman je namreč opozoril, da obstajajo v

državi določeni pomisleki glede učinkovitosti tovrstnih centrov, ki jih ustanavljajo na osnovi projekta, ki ga vodita Pospeševalni center za malo gospodarstvo in Republiški zavod za zaposlovanje.

Nasprotno je vodja oddelka za gospodarstvo pri ribniški občini Darja But povedala, da izkušnje drugod po Sloveniji kažejo, da takšni centri delujejo dobro.

Podjetniški center, ki naj bi nastal v Ribnici, naj ne bi zagotavljal le pomoč pri razvoju enotam malega gospodarstva. Ker naj bi opravljal tudi ekonomske, tehnološko razvojne in turistično promocijske funkcije, obstaja bojažen, da bo prihajalo do podvajanja nekaterih nalog, ki jih že sedaj opravljajo različne strokovne organizacije in službe.

Svetniki so sklenili, da bodo center ustanovili kot javni zavod, katerega ustanovitelj bo ribniška občina, vendar samo, če bo občinski strokovni službi uspelo predhodno skleniti s podpisnicami dogovor o nameni za spodbujanje razvoja malega gospodarstva na suhorobarskem območju.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Ecotourism še s kočevsko in ribniško regijo

Odločitev prihodnji mesec

KOČEVJE, RIBNICA - Predstavnik britanske družbe Ecotourism, Ltd., ki je specializirana za oblikovanje turističnih produktov v državah, ki niso članice Evropske unije, sta ob nedavnem enotedenskem obisku v Sloveniji obiskala tudi Ribnico in Kočevje. Prvi projekt, ki ga je ta družba v Sloveniji uspešno izpeljala, je bil turistični projekt. Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine - Evropska speča lepota, ki so ga junija že pričeli tržiti na tujih trgih. Ecotourism je nato Centru za promocijo turizma Slovenije ponudil, da izbere še dve regiji. Predstavnika družbe sta se konec prejšnjega meseca v Ribnici sestala z župani in predstavniki turističnih društev iz občin: Ribnica, Kočevje, Velike Lašče in Loški Potok (vabljeni pa so bili tudi iz Osilnice).

Dokončna odločitev bo znana šele po dveh natančnejših ogledih krajev, ki jih bodo opravili v oktobru in novembru.

M. L.-S.

MESTNA OBČINA NOVO MESTO
Sekretariat za izobraževanje, vzgojo, zdravstvo in socialne zadeve
Novi trg 6, 8000 Novo mesto

O B J A V L J A

R A Z P I S

nagrad na področju inovativne in raziskovalne dejavnosti za leto 1997 v Mestni občini Novo mesto

Nagrade razpisujemo za naslednja področja:

- 10 nagrad za raziskovalne dosežke in inovativno delo
- 2 nagradi za mentorsko delo z mladimi
- 1 nagrado za raziskovalno delo mladih
- 1 nagrado za življenjsko delo

Rok za oddajo prijav je 5. november 1997.

Prijave pošljite na naslov:

Mestna občina Novo mesto, Sekretariat za izobraževanje, vzgojo, zdravstvo in socialne zadeve, Novi trg 6, 8000 Novo mesto, s pripisom "Nagrade za inovativno in raziskovalno delo - ne odpiraj!"

Predlogi morajo vsebovati:

- **podatke o predlagatelju** (podjetje, zavod...)
- **podatke o kandidatu** (ime, priimek, rojstni podatki, EMŠO, domači naslov, izobrazba, delovno mesto)
- **navedbo področja** - za katero od razpisanih nagrad predlagate kandidata
- **utemeljitev predloga**:
 - utemeljitev predloga naj ne bo le informacija o inovaciji ali raziskovalnem dosežku, pač pa utemeljitev kandidatovega dela oziroma njegove zasluge za inovacijo ali raziskovalni dosežek; pričakujemo podatke o uporabnosti in trženju izdelkov, ki so rezultat inovacij oziroma raziskovalnega dela;
 - za mentorsko delo z mladimi mora biti iz utemeljitve med drugim razvidno tudi, koliko časa je kandidat že mentor in kakšne rezultate so dosegli mladi pod njegovim mentorstvom; po možnosti priložite kopije priznanj, ki so jih dobili mladi, ali kakšen drug dokument, iz katerega bo razvidno, da so mladi prejeli nagrade pod mentorstvom predlagane kandidata;
 - predlog za raziskovalno delo mladih naj ne temelji le na prijavljeni raziskavi, pač pa naj prikaže celotno aktivnost kandidata na področju raziskovalne dejavnosti (udeležba na raziskovalnih taborih, tekmovanjih itd.); za utemeljitev predloga priložite kopije dokumentov;
 - predlog za življenjsko delo naj vsebuje dokumentirane podatke, iz katerih bodo razvidni izjemni dosežki, dolgoletno delo in poseben pomen dela kandidata na področju inovativne oziroma raziskovalne dejavnosti za Mestno občino Novo mesto.

Dodatne informacije nudi Sekretariat za izobraževanje, vzgojo, zdravstvo in socialne zadeve Mestne občine Novo mesto, tel. št. 068/317-160, fax 317-157.

Spet nepovratna pomoč kmetom

Po več letih vnovič nepovratna sredstva za naložbe - Podrobnosti pri svetovalcih in v Uradnem listu

Medtem ko je bilo v zadnjih letih za investicije na kmetijah možno uveljavljati le subvencioniranje realne obrestne mere za najete kredite, so v letošnjem letu za te namene na voljo tudi nepovratna sredstva. Ta se bodo dodeljevala v višini do 25 %, pri nekaterih namenih pa do 15 % vrednosti investicije.

Podpore je možno uveljavljati za naslednje namene: za izgradnjo ali obnovo hlevov ali nakup hlevske opreme ter izgradnjo ali obnovo prostorov za skladiščenje gnoj, za izgradnjo, obnovo objektov in nakup naprav za skladiščenje, predelavo in dodelavo kmetijskih pridelkov, za vlaganja v vrtnarsko pridelavo, za sofinanciranje mrež proti toči, za nakup specialne mehanizacije, in sicer za posebne vrtnarske stroje, posebne stroje za uporabo na nagnjenih terenih, okoljevarstveno sprejemljive stroje ter za stroje za setev in spravilo pridelka, če gre za rabo v strojnih

krožkih, podpora se nudi tudi za postavitev in vzdrževanje hmeljskih žičnic in za investicije v izgradnjo in obnovo objektov, namenjenih turistični dejavnosti na kmetijah.

Za investitorje je podpora v tej obliki gotovo veliko ugodnejša kot prejšnja, zato bo zanimanje kmetov nedvomno veliko večje. Čeprav je možno kandidirati za podpore za investicije za zelo širok izbor namenov, pa so hkrati dane številne omejitve, tako da tudi tokrat podpore ne bodo dosegle vseh kmetij, ki so trenutno v investiciji. Poleg posebnih pogojev, ki veljajo pri posameznih namenih, je tokratni problem še, da je možno uveljavljati podpore samo za že zaključene investicije (razen v primeru gradnje hlevov in turističnih objektov, kjer je možna fazna gradnja) in da je rok za prijavo na razpis spet rokovno kratek, namreč 30. oktober.

Zainteresirani kmetje lahko podrobnejše informacije dobijo pri kmetijski svetovalni službi ali pa v 63. številki Uradnega lista. V isti številki je objavljenih še nekaj drugih javnih razpisov s področja kmetijstva, med katerimi naj omenim: javni razpis za sofinanciranje vlaganj v objekte za rejo plemenskih svinj in drobnice, vključnih v gensko banko, razpis za subvencioniranje zadržnih vlaganj v obnovo in nakup objektov in naprav za skladiščenje, predelavo, dodelavo in trženje kmetijskih pridelkov ter razpis za sofinanciranje programov strokovnega dela in prireditev, ki jih izvajajo interesna združenja kmetijskih pridelovalcev.

Mag. TANJA STRNIŠA
Kmetijski zavod Ljubljana,
Oddelek Novo mesto

Trženje in proizvodnja opreme vozil, d.d., Novo mesto
Kandijska 60, Novo mesto

razpisuje

prosto delovno mesto AVTOKLEPARJA za nedoločen čas

Pogoji:

- končana avtokleparska šola
 - najmanj 3 leta delovnih izkušenj na avtokleparskih delih
- Pismene ponudbe s kratkim opisom delovnih izkušenj in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v roku 8 dni na naš naslov. Izbira med prijavljenimi kandidati bo opravljena v roku 15 dni po poteku roka za prijavo. Prijavljene kandidate bomo pismeno obvestili o odločitvi v roku 15 dni po opravljeni izbiri.

RAZSTAVA DAROV JESENI

KOČEVJE - Po lanskoletni predstavitvi vseh vrst zelenjave, ki raste na Kočevskem, in starih sort jabolk predlani sta društvo podeželskih ždena Kočevske in Kmetijska svetovalna služba Kočevje letos pripravila razstavo, na kateri so predstavili oboje. Dvodnevno razstavo "Darovi jeseni" so odprli prejšnji četrtek v Likovnem salonu. Na otvoritvi dobro obiskane razstave so nastopile pevke kočevskega društva upokojencev, z likovnimi izdelki pa so razstavo, na kateri so bili poleg najdebelejših, najtežjih in najlepših pridelkov letošje jeseni razstavljeni tudi ocenjeni vzorci žganja, popestrili kočevski osnovnošolci.

Z NOVOMESKE TRŽNICE

V ponedeljek so branjeve prinesle na trg spet veliko pridelkov in jih prodajale: koren, kole-rabo, črno redkev in rdečo peso po 150 do 200 tolarjev kilogram, paradižnik po 250, papriko po 200, radič in endivijo po 150, motovilec po 150 merico, repo po 100, cvetačo po 250, fižol po 400 do 500, kumare po 100, zelje po 80 do 100, špinačo po 600, krompir po 60, čebulo po 150, česen po 500, hruške po 100 do 150, jabolka po 60 do 100, grozdje po 250 do 280, jagode po 250 košarico, orehe po 1.200 do 1.300, kostanj po 200, ocvirke po 500 kozarec, svinjsko mast po 400, smetano po 600 do 700 (pol kilograma) in sirček po 400 tolarjev kilogram.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 25 prašičev, starih do 3 mesece, 70 v starosti 3 do 5 mesecev in 35 starejših. Prvih so prodali 15 po 390 do 410, drugih 35 po 330 do 350, tretjih pa 20 po 250 do 260 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Za hemoragično bolezen ni leka

Virusna hemoragična bolezen kuncev in zajcev je zelo nalezljiva virusna bolezen, ki povzroča gojiteljem kuncev velike izgube, saj je pogin v okuženih rejah skoraj stoodstoten. Tudi letos opažamo jesenski izbruh bolezni.

Živali se okužijo neposredno z izcedkom iz nosu in drugimi telesnimi izločki. Bolezen se posredno prenaša tudi z vodo, hrano, priborom ob prodaji in drugimi aktivnostmi v kmetijah. Pri prenosu okužbe imajo pomembno vlogo številni insekti, glodalci, klateške mačke, ptice in druge živali. Bolezen se lahko širi z zrakom. Zelo pomemben rezervat virusa predstavlja zamrznjeno kunčje meso okuženih živali.

Čas od okužbe do pojava bolezni traja 24 do 72 ur, do pogina okuženih živali pa običajno pride v 3 do 36 urah po začetku kliničnih znakov bolezni. Obolele živali so otožne, zavračajo vodo in hrano ter težko dihaajo. Zaradi oteženega gibanja večinoma ždijo v kotu kletke. Telesna temperatura naraste na 40,50 do 41,50°C. Tik pred poginom pa se telesna temperatura zniža pod normalno.

Pri raztelesih poginjenih kuncev vidimo patološke spremembe, ki so nastopile kot posledica okvar na krovčilih sistemu. Bolezenske spremembe so izražene z značilnimi krvavitvami v pljučih in sapniku, jetra pa so povečana in opečnato rjave barve. Za ugotavljanje bolezni je potrebno dostaviti v veterinarsko ustanovo čim bolj svež kadaver kunca ali dvijeja zajca, najpozneje 24 ur po poginu.

Bolezen je neozdravljiva, zato je potrebno živali zaščititi s cepljenjem. Kunce zaščitno cepimo; za cepljenje so primerne živali, ki so težje od 0,5 kg, posebno pozornost pa je potrebno posvetiti predvsem plemenskim živalim. Imunost se razvije po 4 do 14 dneh in traja 6 do 8 mesecev. Zatiranje in izkoreninjenje bolezni je izredno težavno, saj skoraj nikjer v svetu ni uspelo povsem zaustaviti širjenja bolezni.

Med ukrepe, ki so poglavitni za zatiranje te nevarne kužne bolezni, prav gotovo sodijo likvidacija vseh kuncev na okuženem dvorišču, nadalje neškodljivo odstranjevanje poginjenih živali, sledi deratizacija in razkuževanje objekta, opreme in dvorišča. V poštev pridejo različna razkužila, kot so npr. 1-odst. Virkon S, 1-2-odst. natrijev lug, 10-odst. formalin itd. Rejo kuncev je priporočljivo opustiti za več mesecev, obiski med rejci kuncev in razstave pa niso dovoljene. Za neokužene reje pa veljajo strogi karantenski in drugi izolacijski ukrepi.

IGOR ÖSTERMAN, dr. vet. med.
Dolenjsko posavski veterinarski zavod

Prašiči zdaj obetajo lep zaslužek

Cene trenutno zelo ugodne, spodbuja pa tudi regres - Z intenzivno prirejo kakovostnih mesnatih prašičev lahko izdatno povečajo dohodek tudi manjše kmetije

V Sloveniji imamo neuravnoteženo živinorejsko prirejo; na eni strani presežke (mleko, perutnina), na drugi strani pa pomanjkanje, med drugim tudi prašičjega mesa. V Sloveniji priraidimo nekaj več kot 70 odst. svinine - na leto približno 62.000 ton. Vsaj 30 odst. prašičev priraidijo za samooskrbo na manjših kmetijah.

Večina manjših kmetij v kratkem času nima možnosti povečati posesti, zato je potrebno obstoječe površine kar se da intenzivno izkoristiti. Prašičereja je ena intenzivnejših kmetijskih panog, vendar pa je potrebno za to, da bi živali izključno od prodaje prašičev, rediti vsaj 50 plemenskih svinj ali 200 pitancev. Za tako prirejo pa potrebuje kmetija vsaj 10-15 ha obdelovalnih kmetijskih površin.

Na hektar njivske površine lahko redite 5-6 plemenskih svinj ali 15 pitancev. Tako ob intenzivnem izkoriščanju živali (pravilna plemenska čreda, ustrezna oskrba) lahko priraidite vsaj 16 pujskov (2 gnezdi z 8 odstavljenimi pujski na gnezdo) in tako zaslužite minimalno 350 DEM po gnezdu.

Pri reji prašičev za pitanje sta odločilna faktorja ekonomičnosti reje hitrost rasti (v povprečju 550 g in več na dan) in poraba krme za kilogram prirasta (za 1 kg prirasta naj ne bi porabili več kot 3,5 kg krmne mešanice).

Ker je pri reji prašičev edini vir dohodka prodani pujski ali klavni prašič, je potrebno, da je prire-

ja intenzivna. V nasprotnem primeru vsakodnevno izgubljam veliki delež krme in s tem tudi denarja le zato, ker potrebujejo živali krmo, da živijo - vzdrževalna krma. V povprečju tako vsakodnevno lahko izgubite 1,5 kg ječmena na žival. Intenzivno izkoriščanje živali pa je seveda možno le, če so obroki izravnani, kar pomeni, da živali vsakodnevno nudimo vse potrebne hranilne snovi. Zato je potrebno za večino kategorij prašičev določen odstotek krme vedno dokupovati, kar pa zlasti velja za pujske do približno 15 kg. Na večini kmetij je najustreznejši način krmljenja s superkoncentrati, ki jih mešamo do 25% z doma pridelanimi žiti.

Intenzivno prirejo danes omogočajo živali, ki so plod dolgoletnega selekcijskega dela. Način krmljenja sicer pomembno vpliva na klavno kakovost, nikakor pa ni osnovni dejavnik. Osnovni pogoj je, da so pitanci potomci svinje in merjasca, ki imata znano poreklo, kar pomeni, da ste jih kupili na selekcijskih farmah oz. na kmetijah, ki imajo ustrezen nivo reje

prašičev, da lahko vzrejuje plemenske svinjke za ostale kmetije.

Pasme, ki jih danes uporabljamo v prašičereji, so po vsej Sloveniji enotne in so del nacionalnega selekcijskega programa, zato pri nakupu takih živali dobite potrjeno pooblaščen osebo, kar hkrati omogoča ob vsakem nakupu uveljavljanje regresa za vsako žival posebej. Regres znaša 5.950 tolarjev za nakup nebreje plemenske svinje in 13.200 za nakup breje plemenske svinjke ter 25.000 tolarjev za nakup plemenskega merjasca, kar pomeni, da je to vrednost, ki je zmanjšana ob nakupu plemenskih živali. Kot mater za prirejo pujskov danes intenzivne reje uporabljajo križanko med pasmama švedska landrace in veliki jorkšir, tako imenovano linijo 12. Pri križankah je plodnost boljša kot pri čistih pasmah, hkrati pa je tudi odpornost večja ali zahtevnost glede reje manjša. Svinje linije 12 so sposobne intenzivnega izkoriščanja (5 gnezd na svinjo v dveh letih), so dobre matere z ustrezno mlečnostjo in imajo številna gnezda (v povprečju 10,5 živorojenega pujska na gnezdo), pujski pa so tudi izenačeni. Živali prodajamo izključno do starosti 7 mesecev in teže maksimalno 100 kg. Ker so svinjke križanke (hibridi), jih moramo v vsaki generaciji ponovno kupiti.

Inž. ZDENKA KRAMAR
Kmetijski zavod Ljubljana

• Najbolj se splača moliti, sicer Cerkev ne bi bila tako bogata. (Jurič)

Prašičja kuga spet trka na vrata Slovenije

Obvezno cepljenje v občinah Krško in Brežice

Veterinarska uprava Republike Slovenije nas je 6. oktobra obvestila, da se je na Hrvaškem v okolici Zapršiča pojavila prašičja kuga, kar je blizu meje s Slovenijo. Prašičja kuga se lahko vnese v Slovenijo z živimi prašiči, z njihovimi proizvodi, kakor tudi z različnimi transportnimi sredstvi ali hrano, ki je bila prej v stiku z okuženimi živalmi. Bolezen povzroča virus. Kljub temu da ni nevarna za druge živali ne za ljudi, povzroča velike materialne posledice za rejce in državo samo, saj ne more daljši čas izvažati prašičjega mesa. Prepričan sem, da bo veterinarska služba v Sloveniji napravila vse, da se bolezen ne bo vnesla v Slovenijo. Zato je na meji med obema državama poosten nadzor pretoka ljudi in živali.

Z odločbo Veterinarske uprave RS je tudi določeno, da morajo biti v občini Brežice in Krško prašiči cepljeni proti kugi v 60-ih vaseh v dvokilometrskem mejnem območju z R. Hrvaško. Z vsakoletno odredbo o izvažanju preventivnih ukrepov zaradi odkrivanja in preprečevanja živalskih kužnih bolezni pa morajo biti tudi na drugih območjih prašiči cepljeni proti kugi. To velja za reje, kjer hranijo prašiče s pomjami, kakor tudi za reje z več kot deset plemenskimi živalmi oziroma 50 ali več pitanci.

Tudi rejci sami morajo prevzeti svoj del odgovornosti in postati pozorni na preventivne možnosti, ki jih imajo tudi sami, da si ne vnesejo kužnih bolezni na svoja dvorišča. Pozorni naj bodo predvsem na vsa vročinska obolenja ki prizadenejo več živali v isti reji. Bolezen se lahko kaže z nenadnimi pogini, predhodno pa tudi z določenimi živčnimi motnjami. Rejci naj ob vsakem sumu na to bolezen obvestijo svojo veterinarsko službo.

Mag. OTMAR COLARIČ,
dr. vet. med.
Veterinarski zavod Slovenije

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Alkoholno vrenje mošta se končuje

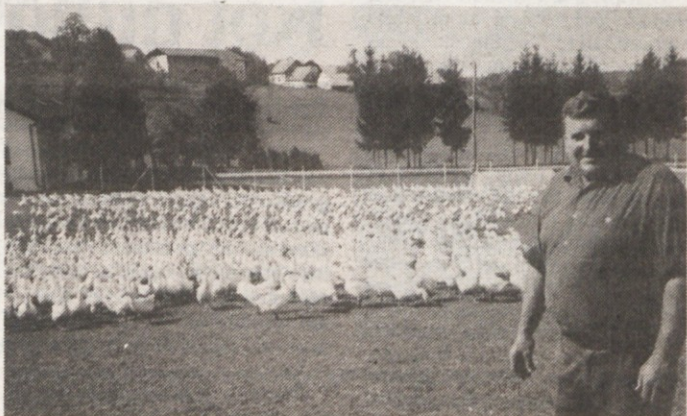
Kletar mora vedeti za vsako posodo, v kateri mošt še fermentira, kakšno je stanje v njej. Ni potrebno, da spuščamo termometer skozi kipelno veko v posodo, da bi izmerili temperaturo. Vsaka posoda ima pipico. Natočimo mošt v kozarec, v njem je že termometer, da je odčitek takojšen. Na stenskem termometru odčitamo temperaturo zraka v prostoru in z malo zbrano steno imamo natančen podatek. Če vse te meritve redno beležimo, imamo lepo preglednico in zelo koristno informacijo o stanju v posodi. Vsi ti podatki zadostujejo, da se znajdemo, če pride do zastoja vrenja, oziroma vemo, kdaj se vrenje normalno zaključuje.

Velika težava nastane, če ne opazimo takoj, da se je vrenje ustavilo. Za ponovno cepljenje mošta s kvasovkami je potrebna večja doza (količina) kvasovk na hektoliter mošta: odmeriti je potrebno najmanj 50 g kvasovk po hektolitr. Zopet pripravimo mešanico vode (ne-klorirane) in mošta, ki noče vreti, v razmerju 1:1 (ali pol vode, pol mošta). Mešanice mora biti dovolj, da vse kvasovke dobro namočimo, ko jih stresemo v to tekočino. Po 15 minutah namakanja kvasovke dobro pomešamo. V primeru, da je bil mošt, ki smo ga morali

zaradi zastoja v vrenju cepiti, tik pred koncem povretja, je bilo potrebno dodati na en liter mešanice 10 dekagramov sladkorja. Če smo vse naredili dosledno, kvasovke vidno delajo. Od časa do časa se sproži v posodi lep izbruh, ki nas spominja na ognjemet. Kvasni nastavek ne sme biti toplejši za več kot 5°C. Da mu temperaturo znižujemo, dodajamo v razmerkih po pet minut mošt iz sode ali vode. Da pripravimo dovolj veliko količino kvasnega nastavka, predno ga zlijemo v sod, svetujemo, da ga povečamo z moštom iz sode za dva do štirikrat. Če tako povečana količina kvasnega nastavka naslednji dan lepo vre, ga zlijemo v sod in mladi mošt bo gotovo povrel do "suhenga vina".

Zelo narobe bi bilo, da mošt, ki je na pol poti nehal vreti, žveplamo. Kvasovke se sicer v nekaj dneh privadijo na žveplan mošt, toda od žvepla ne bo nobene koristi, pač pa bomo celo leto pili bolj žveplano vino. Zlato pravilo je, da ne smemo nikoli žveplati med vrenjem! Izjemoma to naredimo, če želimo, da sladkor ne povre do konca. Ob letošnjih s sladkorjem bogatih moštih se bodo nekateri odločili za prekinitve vrenja z močnim žveplanjem. V tem primeru svetujem mošt ohladiti, kolikor se da, močno žveplati (2 del 5 % H₂SO₃ na hektoliter), in če se je vrenje ustavilo, pretočiti čez 24 ur.

dr. JULIJ NEMANIČ

GOSI ZA MARTINOVO - Na kmetiji Mirka Gorčičarja v Slivju pri Podbočju so se letos odločili za večjo vzrejo gosi. Iz Češke so uvozili 1700 blizu kilogram težkih pernatih živali, ki se bodo do martinovega zredile za nekaj kilogramov. Prodajali jih bodo po 700 tolarjev kilogram žive teže. Tako množično jato gosi krmijo z doma pridelano koruzo, pšenico, ječmenom in ovsom. Ob hiši in gospodarskimi poslopji so ogradili velik prostor, uredili napajalnike, krmilnice in nastreške za prenočitev. Kot pravi gospodar razen krmljenja z gosmi ni drugega posebnega dela. Letos jih za martinovo na Dolenjskem in v Posavju ne bo zmanjkalo. Ta dan, se mošt spremeni v vino, dogodek pa običajno obeleži z obloženo mizo, na kateri ne sme manjkati pečena gos. (Foto: M. Vesel)

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Molji med hrano in obleko

Molji so nadležni gospodinjski škodljivci. Največ škodo nam napravijo njihove ličinke. Glede na hrano, s katero se ličinke prehranjujejo, jih ločimo v dve skupini. V prvi skupini so ličinke, ki se hranijo s snovmi iz tekstilnih vlaken, predvsem volno in krznom, v drugi pa tiste, ki se hranijo z rastlinsko hrano, kot so žito, fižol, razna semena in podobno.

V kuhinjah in shrambah največkrat opazimo hravega hišnega molja, močno večjo in krljevega molja. Samice rjavega molja merijo v dolžino 14 milimetrov in ne letajo tako pogosto kot samci. Ličinke rjavega hišnega molja napravijo največjo škodo, saj se hranijo z žitnimi zrni, suhim sadjem, semeni, volno, perjem, kožo, krznom in celo s parirjem in pluto. Pregrizejo pa tudi plastične vrečke in posode. Odpornost na protisekcijske in sušne Največji predstavnik svojega rodu je močna vešča, ki ima razpon kril do 25 milimetrov. Ličinke so obdane s hitinastim ovojem in se hranijo predvsem s pšeničnim moko in drugimi živilskimi rastlinskega izvora. Samica izleže do

350 jajčec in jih prilepi na različno hrano. Optimalne razmere za razvoj te vrste so 20°C in 75-odstotna relativna zračna vlažnost. Razvoj od jajčeca do odrasle vešče traja 74 dni. Mali, do 7 milimetrov dolgi metuljček, ki leta tudi podnevi, je krljev molj. Njegove ličinke se najraje hranijo s suhim sadjem, moko, čokolado, lešniki, orehi in žitnimi zrni. Vse našete vrste navadno prinesejo v stanovanje z okuženo hrano. Ukrepati moramo, takoj ko opazimo prve molje. Poleg odraslih moljev pa lahko leglo zasledimo po preluknjani embalaži in nitastih zapredkih v živilih. Takšna živila moramo skupaj z embalažo zažgati in temeljito pregledati vso zalogo hrane. Za zatiranje se razpršilnim insekticidom raje izognemo in uporabljamo instekticidne vabe.

V omarah shranjujemo le suha, čista oblačila, mednje pa obešamo različna naravna sredstva, ki odganjajo molje, kot so posušena sivka, suho orehovo listje in posušene limonine lupine.

20-LETNICA KULTURNEGA DOMA

KRŠKO - Tukajšnji kulturni dom letos praznuje dvajsetletnico svojega delovanja. Obletnico bodo počastili s slovesno prireditvijo, ki bo v soboto, 18. oktobra, ob 20. uri v Kulturnem domu. V umetniškem programu bodo nastopili: sopranistka Zora Fingušt Fatur, baritonist Emil Baronik, baletna skupina Marine Turcu, Beautiful Music Orchestra pod vodstvom Renata Ribiča in s pianistom Sergejem Jasinskim ter otroški zbor Stražun s solisti.

O zasvojenosti

Didaktični priročnik za delo z učenci osnovnih šol

Zasvojenost z drogami postaja vse bolj pogost pojav tudi med učenci osnovnih šol. Pri preprečevanju zlorabe drog poleg družine lahko veliko stori tudi šola, ki naj bi razvijala pri otrocih tiste socialne veščine, ki jim bodo pomagale, da bodo lahko drogami rekli ne. Učiteljem in drugim svetovalnim delavcem v pomoč pri tej zahtevni problematiki je Žavod Republike Slovenije za šolstvo izdal didaktični priročnik Irene Dogša in Ignacija Schmidta z naslovom Droge? Ne, hvala! Namenjen je predvsem za delo z učenci 5. in 6. razreda osnovne šole, se pravi otrokom na pragu mladostništva, vendar ga bodo s pridom lahko uporabljali tudi pedagoški delavci v srednjih šolah ter v dijaških in vzgojnih domovih, prav pa bo prišel tudi staršem.

V 15 poglavjih avtorja predstavlja temeljne pojme s področja zasvojenosti. Besedilo je napisano tako, da ga učitelj lahko brez večjih sprememb posreduje učenecem, informativni del priročnika pa je prepleten s poglavji, ki so namenjena krepitvi podobne o sebi in pravilnem odločanju. Vsakemu poglavju sledi zgodba iz življenja, ki je lahko izhodišče za razpravo v razredu ali skupini. Pomemben del priročnika so tudi vaje za učenje.

Spominki in zgibanka

Posavski muzej Brežice dobro skrbi za svojo predstavitev - Nagajeni turistični spominki - Zgibanka

BREŽICE - Posavski muzej Brežice spada med tiste slovenske muzeje, ki skrbijo, da bogastvo kulturne dediščine, ki je v njihovem varstvu, ne ostaja zaprt v depojih in da ni dostopno javnosti le na stalnih in občasnih razstavah. Replike zanimivih in dragocenih predmetov iz svojih zbirk ponujajo tudi v obliki turističnih spominkov, kar ni le promocija muzeja, ampak tudi nevsiljivo

KOPIJA MEDENEGA PIŠKOTA - Kopija medenega piškota v obliki jelenčka je izdelana po izvirnem modelu z inventarno številko E 512.

MiM

Metka Gosar: HIŠA (detajl), akril.

Igrivo kopičenje detajlov

Na gradu Mala Loka so odprli prvo samostojno razstavo mlade ljubljanske slikarke Metke Gosar

MALA LOKA - V razstavnih prostorih gradu Mala Loka, kjer Društvo za vzpodbujanje ustvarjalnosti Arti od letošnjega leta prireja občasne razstave, so v nedeljo, 12. oktobra, popoldan odprli prvo samostojno razstavo mlade likovne ustvarjalke Metke Gosar iz Ljubljane. Razstavo je odprla predsednica Artija Meta Trampuš, umetnico in njeno delo je predstavil akademski slikar in likovni kritik Dušan Lipovec, violonist Rado Štehar in violončelist Igor Švarc sta slovesnost popestrila z glasbo, Mara Vilar pa z branjem izbranih odlomkov iz Saint-Exupéryjevega Malega princa.

Gosarjeva je doslej razstavljala na več skupinskih razstavah, udeležila se je več likovnih kolonij (med njimi likovne kolonije Otočec) in ektemporov, za svojo prvo samostojno razstavo pa je izbrala dela, ki so nastala v času njenega študija slikarstva na Viso-

ki strokovni šoli za risanje in slikanje, ter diplomsko delo, s katerim je zaključila študij pri prof. Darku Slavcu. Tako je razstava nekakšen pregled skozi njeno likovno snovanje zadnjih let. Razstavljena dela so zajeta v tri cikluse: Hiša, Za nočjo pride dan in Mozaiki. Stvaritve posameznih ciklov so si tematsko in v barvnem koloritu precej različna, nosijo pa nekatere skupne značilnosti, predvsem je to, kot je dejal kritik Dušan Lipovec, pristna otroška igrivost, subtilna ženska čutnost, radoživa dekorativnost in kopičenje neštetihih drobnih detajlov, ki zapojejo kot celote na večjih formatih. Oblikovno, barvno in sporočilno so zanimivi tudi poslikani objekti, kot so maketa Sanjske hiše, poslikana španska stena ali ženski čevlji. V vsem je Gosarjeva prepoznavna, saj si je ustvarila svojsko slikarsko govorico.

M. MARKELJ

Kot duhovno ralo novih brazd

Predstavitve knjige Mozaik moje generacije, ki jo je Mira Ružić izdala pri Dolenjski založbi

NOVO MESTO - Med knjižnimi novostmi Dolenjske založbe je posebnega zanimanja vredna knjiga spominov Mire Ružić Mozaik moje generacije, saj gre za nenavadno spominsko literaturo, pravzaprav bi morali reči izkušnjsko literaturo. Avtorica namreč v knjigi podaja skozi osebne spomine in razmišljanja ter izpisovanje osebnostnih profilov nekaterih znanih in manj znanih osebnosti nevsiljivo vodilo, kako razumeti in videti ta svet. Kot prepričana humana levičarka ga dojemata seveda v okviru teh obzorij, ki pa so dovolj široka in moralno zelo jasno začrtana, da je razgled po njih lahko oplajajoč za vsakogar.

Prav zato je škoda, da je bilo na predstavitvi njene knjige, ki je bila prejšnji četrtek, 9. oktobra, v ve-

liki čitalnice študijskega oddelka Knjižnice Mirana Jarca, tako malo poslušalcev, vendar so se vsi sodelujoči potrudili in predstavitev speljali, kot da bi bila čitalnica nabito polna. Bibliotekarka Jadranka Matić Zupančič je na kratko predstavila Miro Ružić, ki jo javnost pozna kot avtorico treh ekoloških knjig, nedavno urednico Naše žene in strokovnjakinjo za urbanizem, predvsem pa kot družbeno angažirano delavko in dolgoletno ženo skrivnostno umrlega slovenskega politika Borisa Kraigherja. V pogovoru sta razgrnili ozadje nastanka knjige, ki jo je Ružićeva napisala med okrevanjem po hudi prometni nesreči, nato pa je pisateljica spregovorila o nekaterih ljudeh in stvareh, ki so jo osebnostno oblikovale, o ekologiji, o izvirih presenetljivo močnega optimizma, ki je ni zapustil po vseh težkih izkušnjah in tragičnem dogajanju na tleh ne-

Za nove knjige zmanjkuje polic

Črnomaljsko knjižnico pesti prostorska stiska - Nakup novih knjig pod normativom - Prihodki na mesec prenizki za 150 tisočakov - Bo Telekom res izklopil telefon?

ČRNomeLJ - Bolj ko se črnomaljska knjižnica približuje svojemu 40. rojstnemu dnevu, ki ga bo praznovala leta 2002, več težav se zgrija nad njo. Če bi se držali normativov, bi morala glede na število občanov dobiti vsako leto 3.000 novih knjig, a ji jih z denarjem občine in republike uspe kupiti polovico manj. Toda če bi zadostili normativom, je vprašanje, kam bi knjige dali.

Kot je na okrogli mizi z naslovom "Knjižnica kot izobraževalno središče v lokalni skupnosti" povedala vodja knjižnice Irena Muc, imajo na voljo le 160 kv. metrov, morali pa bi jih imeli 700 kv. metrov. Zaradi natrpanosti se gradivo na policah poškoduje. Stare knjige so zato zlagali v škatle, ki so jih shranili v dijaškem domu, a so jim od tam sporočili,

• Črnomaljska knjižnica je v začetku lanskega leta s Telekomom podpisala pogodbo za računalniško povezavo z ostalimi knjižnicami v Sloveniji in elektronsko pošto. Takrat so plačali na mesec po 2.250 dolarjev, aprila letos pa je prišel račun za okrog 40 tisočakov. Ko so po ministrstvu iskali odgovor na vprašanje, zakaj tako, so zvedeli, da je potrjen nov cenik ter da Črnomaljske zato, ker so oddaljeni od središča države, informacije več stanejo. Da ji ne bi odklopili telefona, je knjižnica za april plačala račun, potem pa nič več. Kako naprej, v knjižnici ne vedo, boje pa se, da bodo nekega dne res ostali brez telefonskih zvez s svetom.

da jih bodo morali izseliti, ker dom potrebuje prostor za ozimnico. Tako bo knjižnica ostala brez skladišča. Upajo, da bo prostor ske stiske konec, ko bo zrasel prizidek k osnovni šoli Mirana Jarca. Takrat bi se knjižnica lahko razširila še v prostore v isti etaži, kjer je sedaj.

Poleg treh zaposlenih delavk, ki

so sicer sposobne, ustvarjalne in iznajdljive, bi v knjižnici potrebovali vsaj še eno delovno moč, problem pa je v financiranju. Sedaj so namreč prihodki prenizki za 150 tisoč dolarjev na mesec, a financerjev niso uspeli prepričati, da potrebujejo več denarja. Očitno pa bo ta denar potrebno zagotoviti, če ne prej, ko bodo začeli uresničevati zakon o knjižničarstvu, ki predvideva samostojne knjižnice. Črnomaljska je sedaj ena redkih v Sloveniji, ki je enota Zavoda za izobraževanje in kulturo (Zik). Po zagotovilih njegove direktorice Nade Žagar pa Zik nikakor ne duši dela knjižnice. Nasprotno, iz Ljudske univerze, prav tako enote Zika, se je doslej

PRODAJNA RAZSTAVA

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Zdravilišča vabijo na ogled razstave likovnih del Pavleta Predaniča iz Starega Grada pri Krškem. Slikar v svojih delih upodablja staro kmečko arhitekturo, ki žal v glavnem propada in izginja. Razstava je prodajna.

NASTOP ADORAMUSA V LJUBLJANI

LJUBLJANA - Minuli teden so po vsej Sloveniji potekala predavanja in kulturni večeri v okviru Gibanja za življenje, ki ga vodi skupnost Loyola. Življenje, geslo vseh dogodkov, so na poseben način lahko sprejeli obiskovalci koncerta v Frančiškanski cerkvi, kjer sta se v četrtek, 9. oktobra, predstavila novomeški oktet Adoramus in ljubljanska vokalna skupina Echo.

dobiček prelival v knjižnico, a se boji, da zaradi tega molzne krave kmalu ne bo več. Mojca Stjepanovič iz občinske uprave je ob tem pristavila, da je v občini za vse družbene dejavnosti premalo denarja. Predlagala pa je, da bi v knjižničnih izposojevališčih naredili analizo, ali jih je še smotno vzdrževati ali bi bilo bolje obogatiti šolske knjižnice.

M. BEZEK-JAKŠE

Ni zastala

Gradnja prizidka knjižnice teče dalje

NOVO MESTO - Vse je že kazalo, da se bo zaradi nesprejetja državnega proračuna v dolenjski prestolnici ustavila ena od nujnih gradenj, sanacija Knjižnice Mirana Jarca in gradnja njenega novega prizidka. Ta gradbena dela so zares nujna, knjižnica in njeni uporabniki pa nanju čakajo že celo vrsto let. Izvajalci so namreč na gradbišču že skoraj povsem zaustavili dela, ker ni bilo pritoka denarja, ki bi ga morala zagotoviti država. Mestna občina in konzorcij treh izvajalcev del pa so ocenili, da bi bila z zaustavitvijo povzročena prevelika škoda, zato so se odločili, da del ne bodo ustavili.

Kot je povedal Mirko Strmšek, vodja investicij pri Mestni občini Novo mesto, bodo izvajalci z lastnimi sredstvi zagotovili nemoteno nadaljevanje letošnjih del ne glede na to, ali bo država zagotovila obljubljena sredstva. Občina in izvajalci so tudi podpisali sporazum, po katerem bo novomeška občina planirala potrebna sredstva za leto 1998, ki naj bi zagotovila dograditev prizidka do tretje gradbene faze, se pravi do pokritja nove zgradbe, in to ne glede na dogajanje z državnim proračunom.

• Mnogi se rodijo kot ljudje in umrejo kot osli. (Makedonski pregovor)

kdanje Jugoslavije. Še vedno trdnostno verjame v moč idej in projektov, ki lahko združijo ljudi v gibanja za boljši in lepši svet ter za pravičnejšo družbo. Sedanji čas je tak, kakršen pač je, tudi zato, ker ljudje z razvito vestjo ne pridejo več do izraza in tako prevladuje na političnem prizorišču brezobzirni boj za oblast, v gospodarstvu pa težnja po hitrem dobičku ne glede na socialne, ekološke in druge posledice. Čeprav ni pisa-

• Urednik Dolenjske založbe Franci Šali je ob koncu predstavitve spregovoril o tem, kar ga je v knjigi Ružićeve najbolj pritegnilo. V svojih uredniških prizadevanjih, da bi izdal dela, ki s strokovno ali umetniško besedo vodijo k resnici, vidi kakovost knjige Mozaik moje generacije v njenem močnem civilnem naboju, optimizmu ter veri v socialno delo kot rešitvi za svet. Ta knjiga, iz katere izžareva občudovanja vredni odnos do življenja in dela, je kot nekakšno duhovno ralo, ki lahko zorje nove brazde za novo rast.

teljica, kot so jo "poučili", in kljub častitljivim več kot osemdesetim letom Ružićeva ne misli opustiti pisanja. Zdaj pripravlja svojo peto knjigo, ki bo posvečena slovenskim starostnikom.

M. MARKELJ

JURASEVO PREDAVANJE

NOVO MESTO - Prihodnjo sredo, 22. oktobra, bo ob 18. uri v Dolenjskem muzeju redna Tribuna Hrvaškega kulturnega združenja, in sicer bo Josip Juras, pomočnik ministra za vseljevanje in vrnitev pri hrvaški vladi, predaval o trenutnem gospodarskem in političnem položaju na Hrvaškem, o uveljavljanju Daytonskega sporazuma, o dogajanju v Podonavju in v Federaciji Bosne in Hercegovine, poslušalce pa bo seznanil tudi z možnostmi za vlaganja in vrnitev v domovino.

RAZSTAVA V ČANDKOVI DOMAČIJI

VIŠNJA GORA - V galerijskem prostoru Čandkove domačije bodo v petek, 17. oktobra, ob 18. uri odprli likovno razstavo, ki jo bo pospremlil literarni večer Melite Garvas. Likovno delo ustvarjalke bo predstavil akademski slikar Sašo Vrabčič, ki bo zaigral tudi nekaj lastnih skladb na kitaro, dogajanje pa bo povezoval Rudi Škof. Prireditve so poleg gospe Pilko in družine Garvas omogočili še člani Kulturnega društva Janez Cigler iz Višnje Gore.

Katja in Milena Režun

Ljubezen večna skrivnost

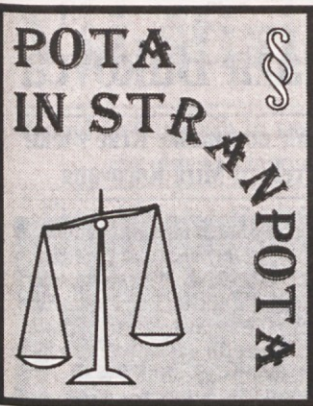
ečer ljubezenskih pesmi Katje Režun - Poezijo je ob zvokih violine prebiral Milena Režun

TREBNJE - V trebanjskem koncu tamkajšnja Knjižnica Pavla Golie večkrat poskrbi za prijetne kulturne dogodke. Nazadnje je bilo to v petek, 10. oktobra, ko je zvečer imela v gosteh domačo ustvarjalco. Vabilu na večer ljubezenskih pesmi avtorice Katje Režun, višje knjižničarke v trebanjski knjižnici, se je odzvalo veliko ljubiteljev poezije in je veselo presenetila.

Pesmi, ki jih je zelo občuteno prebiral avtoričina sestra Milena Režun, dopolnjevali pa so jih zvoki violine, govorijo predvsem o ljubezni do človeka in narave, o hrepenju in sanjah. Čuti se osebna angažiranost. "Pišem, kar čutim, zato so pesmi seveda osebno izpovedne, toda veliko je tudi sad domišljije," pravi avtorica, ki je objavljala že v Rasti, sicer pa je bil petkov večer prva javna predstavitev njene poezije. Obiskovalci so slišali okrog 20 pesmi, ki so nastale v zadnjih treh letih, sicer pa Katja Režun piše že od mladostniških let. Čeprav zelo skromna, ni mogla skriti veselja: "Ko sem danes poslušala svojo poezijo, lahko rečem, da sem kar zadovoljna, čeprav bi bilo nekatere verze potrebno še piliti, še posebej če bom morda pesmi kdaj izdala v zbirki." Tuje pa ji ni tudi pisanje kratke proze, predvsem pravljic za otroke.

"Lepo bi bilo, da bi vsak izpovedal tisto, kar misli, čuti. Potem bi se med nami dogajalo marsikaj lepega," meni Katja Režun.

L. MURN

dežurni poročajo

PRODAJALKA SUNILA DENAR - V ponedeljek, 6. oktobra, okoli 11. ure je prišla neznana ženska v stanovanjsko hišo 84-letne A. R. v Črešnjicah pri Trebelnem. Neznanka je prodajala spalne srajce, med razkazovanjem srajc pa je oškodovanki iz rok na silo vzela 25 tisočakov, ji vrgla spalno srajco in odšla neznanokam.

SKRIT V PROSTORU ZA PRTLJAGO - V sredo, 8. oktobra, popoldne je v poskušal Tunizijec ilegalno vstopiti v Slovenijo tako, da se je skril v oddelku spalnega vagona v prostor za prtljago nad hodnikom. Odkrili so ga dobovski policisti in mu tako preprečili pot na zahod.

NAŠLI GRANATO - V soboto, 11. oktobra, dopoldne so ribiči pri Čiščenju vode v izviru Radešice v Podturnu v vodi našli neeksplozivno granato. Pirotehnik je granato, ki izvira iz 2. svetovne vojne, uničil.

DREVO PADLO NA FANTA

STRUGA - V soboto, 11. oktobra, je odšel 26-letni Janko D. iz Strug z bratom in prijatelji, med njimi je bil tudi 15-letni Anton R. iz Strug, podirat drevesa. Okoli pol šeste popoldne je Janko podiral bukev. Takrat je drevo padlo na Antona, ki je stal v neposredni bližini. Izpod drevesa sta ga rešila Janko in Jože P., in ga odpeljala v Struge, od tam pa so ga z rešilcem odpeljali v Klinični center v Ljubljano.

KONČNO SEMAFORIZIRANA KRIŽIŠČA

LITJA - Z izgradnjo nove bencinske črpalke OMV Istrabenz Ljubljana pri litjskem kegljišču so se počasi začela premikati še vzporedna dela: ureditev parkirišča z avtobusnim postajališčem, izgradnja nadomestne ceste do litjskega kegljišča in semaforizacija križišča Zasavske ceste M 10-9 z Ulico Mire Pregelj pri novi športni dvorani. Celotna investicija je vredna 11,5 milijona tolarjev, od tega naj bi Občina Litija iz nadomestila za uporabo mestnega zemljišča prispevala 6 milijonov, ostalo pa naj bi dal OMV Istrabenz. Semaforizacija križišča je nujna, saj bo s tem zmanjšana čakalna doba voznikom za vstop na zasavsko magistralo, na tem nevarnem pasu pa se bodo zmanjšale tudi hitrosti voznikov. V Litiji je pred leti stal semafor na križišču na nasprotni strani savskega mostu, a so takratni "pametni" litijski občinski možje po dobrem letu delovanja ugotovili, da v Litiji semaforja sploh ne potrebujejo, ker je premalo prometa, in so ga odstranili.

M. ŠUŠTERŠIČ

Z ROLERJI POD AVTO

KRŠKO - V petek, 10. oktobra, ob 15.45 sta se 6-letni Dajana K. iz Krškega in Rebeka B. iz Leskovca z rolerji vozili po Sejmiški ulici. Ko sta po sredi Sejmiške ulice prišli do križišča z Ulico Anke Salmičeve, je Dajana neprevidno prečkala cesto. Takrat je z osebnim avtom pripeljala 21-letna Mateja K. iz Brezja pri Senušah, ki je sicer zavirala in se umikala, vendar trčenja ni mogla preprečiti. Dajana se je pri tem hudo poškodovala.

Dolenjske ceste zahtevale manj žrtev

V prvih devetih mesecih so ceste Dolenjske in Bele krajine zahtevale 8 življenj, med njimi kar 4 voznikov dvokoles, zato je bila prav njim namenjena posebna akcija

NOVO MESTO - Akcija UNZ Novo mesto in Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu mestne občine Novo mesto z naslovom "Življenje je v tvojih rokah", ki je na Dolenjskem in v Beli krajini potekala štiri mesece, namenjena pa je bila voznikom dvokolesnikov, je končana. Z akcijo so želeli poostrižiti kontrolo teh voznikov, zmanjšati število prometnih nesreč in izboljšati prometno kulturo, zlasti glede uporabe predpisane zaščitne opreme in za spoštovanje predpisov, saj se je v zadnjih letih število kolesarjev, mopedistov in motoristov močno povečalo.

Policisti so v času akcije kontrolirali 571 kolesarjev. Zoper štiri so napisali predlog sodniku za prekr-

ške, 11 kolesarjev so opozorili, 18-im pa so policisti napisali pisna opozorila staršem. Ustavili so skoraj 1.800 voznikov motoristov in mopedistov, pri mopedistih so v 23 primerih ugotovili predelave motorja. Pri sodniku za prekrške

so bo moralo zglasiti več kot 640 voznikov, nekaj jih je moralo kaznen plačati na kraju prekrška, več kot 100 pa jih je moralo nesti obvestilo o nepravilnostih svojim staršem. Zaradi večkratnih kršitev so policisti zasegli 12 koles z motorjem in 5 motorjev. Sicer pa so razdelili okoli 5000 zloženek in 500 priponk Vzorni voznik.

V času akcije je bilo v prometnih nesrečah udeleženih 21 kolesarjev, lani v enakem obdobju 13. Posledice letošnjih nesreč so bile hujše: en kolesar je umrl, 9 je bilo

• Sicer pa so policisti na območju UNZ Novo mesto v 9 mesecih obravnavali nekaj manj kot 1100 nesreč, kar je za 4 odstotke manj kot v enakem obdobju lani, zahtevale pa so 8 življenj. Glede na lansko črno statistiko, ko je v devetih mesecih izgubilo življenje 20 ljudi, je ta ugodna. Med vzroki nesreč še vedno prednjači neprimeren hitrost, sledijo nepravilna stran in smer vožnje, premik z vozilom in neupoštevanje prednosti. Skrb vzbujajoč je še vedno visok delež vinjenih povzročiteljev.

hudo ranjenih in 4 lažje. V neugodah je bilo udeleženih nekoliko manj motoristov in mopedistov, žal pa je en mopedist izgubil življenje, 9 je bilo hudo, 11 pa lažje poškodovanih.

T. G.

• Denacionalizacije kot poprave krivic smo se pri nas lotili na tak način, da nas iz te godlje nič ne reši. (Darja Groznik, TV Slovenija)

OTROCI O PROMETU

ŠENTJERNEJ - V okviru tedna prometne varnosti je v petek, 10. oktobra, dopoldne župan občine Šentjernej Franc Hudoklin sprejel otroški parlament. Srečanja so se udeležili tudi ravnatelj OŠ, ravnateljica vrtca Čebelica in komandir policijskega oddelka Šentjernej. Pogovarjali so se o problemih otrok na poti v šolo in iz nje, o aktivnostih za varnost otrok v prometu, o urejenosti avtobusnih postajališč, igrišč, o varnosti kolesarjev in še o čem.

O VARNOSTI V PRVIH 9 MESECIH - Ob zaključku akcije "Življenje je v tvojih rokah" je na novinarski konferenci o varnostnih razmerah na Dolenjskem in v Beli krajini spregovoril tudi Franci Povše, načelnik uprave za notranje zadeve Novo mesto.

A. K.

Boj za pravice policistov

Policijski sindikat za pravice zaposlenih v ministrstvu - Z zahtevami do predsednika državnega zbora

OTOČEC - Prejšnji četrtek, v tednu policijskega sindikata, je bila na Otočcu skupščina Policijskega sindikata Slovenije (PSS). Ob kritični letni oceni delovanja sindikata z usmeritvami za večjo učinkovitost in boljše uspešnost uresničevanja ciljev PSS je bila osrednja točka skupščine namenjena problemu usode delavcev

ministrstva za notranje zadeve zaradi spreminjanja delovno-pravnega položaja. Že nekaj mesecev namreč ministrstvo postopno ukinja status pooblaščenice uradne osebe delavcem, ki ne opravljajo policijskih nalog. To popravljajo policijskih rešitev iz preteklosti povzroča zniževanje plač in zmanjševanje ugodnosti, neustrezno delovnim obveznostim in obremenitvam ter prepovedim in omejitvam, ki so posledica statusa delavca ministrstva za notranje zadeve.

Drugi vzrok spreminjanja delovno-pravnega položaja je v predlogu zakona o policiji, ki ga je slovenska vlada že poslala v parlamentarno razpravo. Za zaposlene v policiji predvideva dva različna statusa: z večjimi obremenitvami in omejitvami kot veljajo sedaj, hkrati pa s skrajšanimi pravicami in manjšimi ugodnostmi. Neuravnoteženost med delovnimi dolžnostmi in pravicami zaposlenih v policiji, na katero policijski sindikat opozarja že nekaj let, bi sprejem zakona o policiji s predlaganimi določbami samo še poslabšal njihov delovni status in življenjski standard. Zato so se udeleženci skupščine zavzeli za ustrezno ureditev delovno-pravnega položaja delavcev ministrstva in za ustrezno vrednotenje dela, ki ga opravljajo. Udeleženci skupščine so sprejeli sklep zah-

• Sicer pa vplivanje na zakonodajo ni edina naloga sindikata. Med drugim skušajo vplivati tudi na delovnih pogoje. Tudi v ta prizadevanja se vključuje območni policijski sindikat Dolenjske in Bele krajine, kateremu predseduje Srečko Podbrežnik. Med drugim so s pritiski na ministrstvo dosegli, da se počasi premika na boljše tudi pri zagotavljanju boljših delovnih razmer na južni meji.

tevat od predsednika državnega zbora, naj do konca oktobra sprejme delegacijo PSS, ki ga bo seznanila s sprejetimi zahtevami, vezanimi na predlagani zakon o policiji. Med drugim policijski sindikat zahteva vzpostavitev uravnoteženega sorazmerja med dolžnostmi, pravicami, omejitvami in ugodnostmi.

T. G.

ZARADI ŠKARIJ S CESTE - V petek, 10. oktobra, popoldne je pri podvozu pri Lutrškem selu na magistralni cesti med Novim mestom in Krškimi prišlo do prometne nesreče, v kateri sta bili lažje poškodovani voznica opel kadeta, doma iz Šentjerneja, in sopotnica iz Kostanjevice. Do nesreče je prišlo, ko je voznik osebnega vozila iz Sarajeva začel prehitovati tovornjak, pri tem pa je spregledal nasproti vozeči kadet. Voznica kadeta je zavirala in se umikala na rob cestišča, čelno trčenje pa je preprečilo tako, da je zapeljala s ceste, na svojo nesrečo pa ravno na cesto pod podvozom, kjer je nasedla na škarpo ob robu ceste. Medtem ko je bilo njeno vozilo uničeno, sta ju dekleti odnesli le z lažjimi poškodbami, saj sta bili obe privezani z varnostnim pasom. (Foto: I. V.)

1.300 OTROK PRI GASILCIH - V mesecu požarne varnosti gasilci posvečajo posebno skrb najmlajšim. Tako gasilska zveza Novo mesto v sodelovanju z Gasilsko-reševalnim centrom za najmlajše organizira ogledne tehnike pri poklicnih in prostovoljnih društvih. Mali šolarji prejmejo tudi pobarvanke na gasilsko temo, v vrtcih pa rišejo risbe, ki bodo nagrajene. Ogleda in predavanj se bo v tem mesecu udeležilo okoli 1.300 otrok, za pogostitev pa so poskrbele Dolenjske pekarnice in Ljubljanske mlekarne. (Foto: T. G.)

SKUTER JE PODELJEN - Akcija "Življenje je v tvojih rokah" je končana in znani so še zadnji nagajenci. Glavno nagrado - skuter, katerega nakup sta omogočila Zavarovalnica Tilia in Tabakum iz Novega mesta, je dobila 16-letna Tanja Plantan iz Novega mesta, ki že ima opravljen izpit za moped, tako da se je v petek izpred Tilie že odpeljala z darilom. Sicer pa so v akciji poleg UNZ Novo mesto in Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu mestne občine Novo mesto sodelovali še Tehnična baza AMZS z Otočca, AMD Novo mesto, Motoklub Novo mesto, Šolski center Novo mesto in Radio Krka. V štirih žrebanjih je sodelovalo preko 700 izpolnjenih vprašalnikov.

"Gasiti" pomagale tudi dežne kaplje

Gasilci Štatenberka, Stranske vasi (NM), Zagrada, Občin, Rateža in Maharovca krojili vrh regijskega tekmovanja - Vrsta prireditev ob mesecu požarne varnosti

NOVO MESTO - Oktober je mesec požarne varnosti in v ta namen je v Sloveniji organizirana vrsta aktivnosti. Ena najbolj množičnih, ki jih je organizirala Gasilska zveza Novo mesto - ta združuje 56 prostovoljnih gasilskih društev iz občin Novo mesto, Šentjernej in Škocjan, 6 industrijskih društev in 3 društva mladih gasilec, kar je skupaj več kot 6 tisoč članov - je bilo regijsko gasilsko tekmovanje, na katerem se je pomerilo okoli 50 ekip iz Dolenjske in Bele krajine.

Eno izmed aktivnosti na prizorišču v vojašnici Novo mesto Bršljinu zjutraj, ko so se začele zbirati prve ekipe, že kazalo, da bo tekmovalcem pomagal "gasiti" tudi dež, se je vreme le ustalilo in tekmovalstvo je steklo brez težav.

In rezultati? Med pionirskimi so slavile mlade gasilke iz Stranske vasi - Novo mesto, druga je bila ekipa Štatenberka, tretja pa ekipa Dolža. Med pionirji so slavili Štatenberčani, drugi so bili gasilci Bele Cerkve, tretji pa Šterklječani. Med mladinkami so slavile Zagradčanke, druge so bile gasilke iz Šmarjete, tretje pa iz Stranske vasi - Novo mesto. Med mladinci so bili najuspešnejši gasilci iz Občin, pred Šmarjeto in Stransko vasjo - Semič. Med

člani A so se najbolj izkazali Ratežani. Premagali so celo ekipo Kamenc in Šterkljeveca II, ki sta se udeležili olimpijade na Danskem. Ratež je imel tudi najboljšo ekipo med članicami A, ki je bila boljše od drugouvrščene ekipe iz Mirne Peči in Gradca. V kategoriji člani B se je najbolj izkazala edina ekipa iz šentjernejske občine - ekipa Maharovca, drugi so bili gasilci IGD Novoles, tretji pa gasilci iz Zbur.

Sicer pa je Gasilska zveza Novo mesto v oktobru pripravila vrsto akcij. Osnovnošolci lahko sodelujejo na likovnem in literarnem natečaju, v sodelovanju z Gasilsko-reševalnim centrom in vodstvi vrtcev organizirajo ogledne tehnike pri poklicnih in prostovoljnih gasilcih, v preventivno dejavnost se vključuje tudi Biba iz Studia D, organizirane so sektorske vaje, preventivni pregledi in še kaj.

T. GAZVODA

GASILCI NA PREIZKUŠNJI - Na regijskem tekmovanju se je v mokri vaji, vaji raznoterosti, štafeti, prenosu vode oziroma zbijanju tarč pomerilo 50 gasilskih ekip iz Dolenjske in Bele krajine. Prvaki tekmovanja imajo pravico nastopa na državnem tekmovanju, ki bo prihodnje leto. (Foto: T. G.)

PLANINCI IZPOLNJUJEJO NALOGE

LOŠKI POTOK - Planinsko društvo je eno redkih, ki skoraj vse naloge izpelje po načrtu. "V dveh letih obstoja smo izločili tri markaciste, ki aktivno delajo. Označujemo predvsem ustaljene gozdne poti in steze, ki jih planinci že uporabljajo. Ustanovili smo tudi mladinski odsek PD, in prav iz teh, računamo, bomo dobili dobre vodnike gornike. Mesečno imamo vsaj en pohod ali izlet. Kot vrhunec letošnje sezone naj omenim vzpon na Triglav," pravi Simona Ruparčič, tajnica društva. Pričakujejo, da bodo dobili v souporabo vsaj dve gozdni koči, in sicer eno na Debelem vrhu in drugo v bližini Travnice gore. Velja povedati, da je občina društvo kar izdatno podprla, trenutno pa imajo v uporabi veliko brunarico Pri malnih. Vanjo so vložili mnogo dela in sredstev.

A. K.

PRIČETEK ŠOLSKE KOŠARKARSKE LIGE - Šolska košarkarska liga (ŠKL) za osnovne šole se je sicer pričela včeraj, otvoritvena tekma za vse osnovne šole pa je bila že teden prej v črnomaljski športni dvorani v Loki. V osnovnošolski ŠKL se bo letos pomerilo v desetih ligah 56 šol, v dolenski ligi pa ekipe iz osnovnih šol Šentupert, Bršljin, Trebnje, Brežice, črnomaljske šole Mirana Jarca (na fotografiji) ter grosupeljske Louisa Adamiča. Slednji sta tudi zaigrali na otvoritveni tekmi v Črnomlju, ki jo je otvoril vodja šolskega programa pri Zavodu ŠKL Srečo Zakrajšek. Z izidom 54:48 so tokrat zmagali domačini. (Foto: M. B.-J.)

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

NAMIZNI TENIS

Evropski pokal Nancy Evans, moški, 2. kolo - ESLOVS (švedska): KRKA 4:0 (Jian: Komac 17:21, 21:16, 21:18, Stenberg: Kralj 21:11, 21:9, Zoogling: Retelj 21:11, 21:12, Jian - Stenberg: Komac - Hribar 21:13, 21:14).

ROKOMET

1. liga, moški, 4. kolo - TREBNJE: GORENJE 30:27 (13:13); TREBNJE: Torlo, Višček 1, Bregant, Blagojevič 5, Šavrič 8, Stojakovič 3, Hribar 3, Zarabec 2, Bilbija, Ojsteršek, Žitnik, Gradišek 8; SEVNICA: DELMAR 23:17 (12:10); SEVNICA: Marcola, Hadžijali, Simončič 3, Vertovšek 3, Povše, Plazar 4, Sirk 3, Rupret 2, Sečki 5, Lupše 3, Teraš, Randjelović; AFP DOBOVA: KRŠKO 19:19 (8:8); AFP DOBOVA: Denič, Djapo 1, Begovič 4, Simonovič 7, Bogovič, Voglar, Ocvirk 2, Deržič 3, Levec 1, Kranjčič 1, Kostrev; KRŠKO: Bašič, German 4, Božič, Iskra 3, M. Urbanč, Martinčič 3, Glaser 4, Deržič, D. Urbanč 4, Medved; LESTVICA: 1. Pivovarna Laško 8, 2. Krško 7, 3. Andor 6, 4. Trebnje 4, 10. Sevnica 2, 11. AFP Dobova 1. V 5. kolu, ki bo v soboto, 18. oktobra, bo Sevnica v gosteh igrala z Gorenjem, AFP Dobova v gosteh s Slovanom, Krško doma s Pivovarno Laško in Trebnje v gosteh s Prulami 67.

KOŠARKA

1. A liga, 5. krog - POSTOJNA: KRŠKO 91:71 (39:32); KRŠKO: Avsenak 6, Simič 2, Miller 15, Krajcar 19, Zaturski 4, Rozman 8, Vukič 17; HELIOS: KRKA 83:74 (46:38); KRKA: Jevtović 14, S. Petrov 10, Smodiš 16, Bajc 2, Grum 10, Stipančič 2, Plevnik 3, Stevič 17; LESTVICA: 1. Pivovarna Laško 10, 2. Union Olimpija 9, 3. Idrja 9... 9. Krka 6, 10. Krško 6 itd. Sinoči naj bi v 6. krog Krško doma igralo s Kovinotehno Savinjsko in Krka prav tako doma z Mariborom Branikom.

ODBOJKA

1. A liga, moški, 3. krog - KRKA: KAMNIK 3:0 (12, 9, 10); LESTVICA: 1. Fužinar 6, 2. Pomgrad 6, 3. Salonit Anhovo 4, 4. Krka 2 itd. V četrtem krogu bo Krka v soboto, 18. oktobra, igrala v gosteh s Fužinarjem. 1. A liga, ženske, 3. krog - TPV NOVO MESTO: BRANIK 1:3 (-7, 12, -14, -3); LESTVICA: 1. Infond Branik 6... 7. TPV Novo mesto 0. V četrtem krogu bo TPV igral v gosteh z ljubotomsko Zavarovalnico Maribor. 1. B liga, moški, 3. krog - BLEJ: ŽUŽEMBERK 3:0 (5, 12, 3); LESTVICA: 1. Bled 6, 2. Granit 6, 3. Žužemberk 4 itd. V četrtem krogu bo Žužemberk v soboto, 18. oktobra, ob 19. uri igral doma z Granitom.

Švedska za Krko odlična izkušnja

V 2. krogu evropskega namiznoteniškega pokala Nancy Evans Krka izgubila s švedskim moštvom Eslovs - Gregor Komac dobil niz s četrtem igralcem sveta - Napredek Retlja

NOVO MESTO - Namiznotenisarji novomeške Krke od dvoboja drugega kroga evropskega pokala Nancy Evans, ko so se pomerili z enim izmed najboljših moštev države, ki v svetovnem tenisu že celo desetletje pomeni veselo številka 1, niso pričakovali presenečenja, kar bi bila že ena sama točka, ni pa veliko manjkalo, da bi do tega prišlo.

Prvi dvoboj med švedskim moštvom Eslovs in Krko je presenetil vse. Gregorju Komcu se je na drugo stran zelene mize z loparčkom v roki postavil Kitajec Jian, četrtouvršeni igralec s svetovne lestvice. Izkušeni Kočevci, ki že drugo leto vihti loparček pri novomeški Krki, se mojstra ni ustrašil, nasprotno, on je njega prestrašil. Gregor je namreč fantastično zaigral in dobil prvi niz z 21:18 in tudi v nadaljevanju dvoboja ni popustil, žal pa je bil Kitajec le močnejši od bojevitiga Slovenca, ki pa je z 16 točkami v drugem in 18 točkami v tretjem nizu prekosil sam sebe.

Čeprav je bil Komac edini, ki se je lahko resneje uprl članom švedskega moštva, ki nesporno meri na sam vrh pokala Nancy Evans, tudi ostali niso igrali pretirano podrejene vloge, saj sta se tako Tomaž Kralj kot Matjaž Retelj dokaj enakovredno kosala z nekdanjima švedskima mladinskima prvakoma Stenbergom in Zooglingom, kar velja tudi za igro parov, kjer sta za Krko zaigrala Komac in Marjan Hribar.

Kljub hudemu porazu so v Krki z nastopom na Švedskem zadovoljni, saj zanje pomeni dragoceno izkušnjo, ki jim bo zelo koristila na domačih tekmovanjih.

Krka je tako tudi na mednarodnem prizorišču potrdila, da so njeni igralci dobro pripravljeni na letošnjo sezono. Svoje treninge so preselili v telovadnico osnovne šole na Otočcu. Ker so tam vzbudili živo zanimanje, razmišljajo, da bi na Otočcu igrali tudi ligaška srečanja.

Ligaška tekmovanja so Krkinci namiznotenisarji začeli s tesnim porazom 3:4 v gosteh pri Maximaru.

NOVOMEŠČANI NA BARCOLANI

NOVO MESTO - Posadka jadrnice novomeškega jadrnega kluba Vitalis je uspešno nastopila na največji sredozemski jadrni regati Barkolani. Med 1492 jadrnicami je zmagala najhitrejša jadranska jadrnica, koprška Lepotica Gaia Legend z Mitjo Kosmino in Dušanom Puhom za krmilom. Vitalis s krmarjem Borutom Šulnom se je ves čas 18 milj dolge regate držala v sredini, kjer je regato tudi končala, zaradi zelo množične udeležbe pa bodo končni izidi znani šele konec meseca. Vitalis bo letos nastopil le še na zaključni slovenski regati Piranski trikotnik v soboto, 25. oktobra.

ŠPORT IN DRUŽINA

OTOČEC - Na temo šport in družina bosta na Otočcu v četrtek, 16. oktobra, posveti v okrogla miza, ki ju organizira Olimpijski komite Slovenije. Združenje športnih zvez oziroma odbor športa za vse. Med drugim bosta na posvetu govorila tudi dr. Mateja Videmšek in novomeški rojak mag. Damir Karpljuk. Posvet se bo na Otočcu začel ob 10. uri, okrogla miza z naslovom Šport v vrtcu se bo začela ob 12.30, k njej pa so med drugimi povabili predsednico kurikularne komisije za vrtce Metko Čas in državnega sekretarja za šport dr. Janka Strela.

Prava katastrofa Elana v Kopru

Poraz z 0:8

NOVO MESTO - Nogometaši novomeškega Elana prav gotovo niso pričakovali tako hudega poraza, kot so ga doživeli v desetem krogu v Kopru. Kar z 8:0 jih je premagalo tamkajšnje istoimensko moštvo, ki poleg Kranjčanov najresnejše merijo na napredovanje med prvligaše. Novomeščani so se domačinom uspešno upirali le do 35. minute srečanja, potem pa se je na vrata Ivica Paviča usul pravi plaz strel.

V preostalih desetih minutah do konca prvega polčasa so bili Koprčani uspešni še dvakrat in v nadaljevanju petkrat, medtem ko Elanu ni uspelo doseči niti častnega zadetka. Kljub porazu je Elan še vedno na visokem šestem mestu, vendar ga bo zelo verjetno izgubil že v nedeljo, ko se bo doma pomeril s kranjskim Triglavom TeleTV, vodilnim moštvom druge lige, ki je v desetih kolic kar devetkrat zmagalo in nobenkrat izgubilo.

KAPŠEVA DESETA NA SVETU

STARI TRG OB KOLPI - Mlada šahistka iz Starega trga ob Kolpi Darja Kapš je svojim številnim uspehom dodala še enega, do sedaj najbrž največjega. Na mladinskem svetovnem prvenstvu v Erevanu v Armeniji je dokazala, da sodi v sam svetovni vrh, bolezen pa ji je preprečila, da bi osvojila vsaj eno izmed medalj, če ne celo zlato. Ves čas prvenstva je bila v kategoriji do 16. leta med vodilnimi, v osmem krogu, ko je bila celo na vrhu razpredelnice, pa je zbolela in pred partijo izgubila zavest in kljub takojšnji zdravniški pomoči morala partijo predati. V preostalih treh krogih se ni mogla več zbrati, kot bi se morala, zato je zdrsnila na deseto mesto, kar je kljub vsemu izjemen uspeh. (V. K.)

ketu Olimpiji, nadaljevali pa z zmagama 6:1 proti Ptuiju in Mariboru. Se posebej je od prejšnje sezone napredoval Matjaž Retelj, pa tudi Marjan Hribar, ki je bil na začetku ligaških tekmovanj še poškodovan, je že prišel v boljšo formo. V soboto bo Krka tekmo z velenjsko Ero igrala še v novomeški športni dvorani, in sicer ob 15.30, ne ob 17. uri, kot je bilo sprva predvideno.

I. VIDMAR

MOTOKROS KONEC TEDNA

BREŽICE - Prihodnji konec tedna bodo Brežice oziroma Prilipe povsem v znaku motokrosa, saj bodo na tamkajšnji stezi kar štiri dirke. V soboto, 18. oktobra, se bodo tako najboljši slovenski motokrosisti tam pomerili na dveh dirkah za državno prvenstvo v štiadionskem motokrosu, v nedeljo pa bo po tretji dirki v tej disciplini še pozivna dirka v klasičnem motokrosu. V soboto bodo tekmovali tudi najmlajši na pozivni dirki.

REKREATIVNA LIGA V ODBOJKI

NOVO MESTO - Novomeška rekreativna liga v odbojki se bo začela 25. oktobra, vse tekme pa bodo v novomeški športni dvorani. Prijave ekip, ki ne smejo biti obnem vključene tudi v sistem ligaških tekmovanj Odbojarske zveze Slovenije, na Agenciji za šport Novo mesto (tel. 322 267) zbirajo do vključno 20. oktobra.

Kamnik primeren tekmelec za Krko

Odbojkarji novomeške Krke prvič zmagali - Odbojkarice TPV-ja se Mariborčankam niso vnaprej predale - Zamudile priložnost v tretjem nizu - Poraz Žužemberčanov na Bledu

Odbojkarji Krke so končno dočakali prvo zmago. V njihovi igri je že opaziti boljše pripravljenost kot pa na uvodni tekmi s Šoštanjem Topolšico. Kamnik je bil tokrat za Novomeščane primeren nasprotnik in so ga premagali v treh nizih. Srečanje je bilo polno napak, a ne nezanimivo, čeprav so novomeški ljubitelji odbojke videli svoje moštvo v veliko boljši luči.

Tokrat sta se precej bolje znašla tudi oba tujca v Krkinem dresu, ki sta sezono začela kondicijsko popolnoma nepripravljena. Učinkovitejši je bil Aleksander Šemetovs, ki je bil tako rekoč neregulirana uganika za povprečne goste, medtem ko se bo moral Balodis še navaditi na specifično igro novomeškega moštva. Zanimivo je, da je na prvenstveni lestvici po treh krogih pred zadnja leta drugim in tretjim najboljšim slovenskim moštvom, to je mariborskim Gradisom in ljubljansko Olimpijo, ter le mesto za prvaki, igralci kanalskega Salonita. Na vrhu je še vedno ravenški Fužinar, s katerim se bodo Novomeščani srečali v soboto.

Bojazen, da so se novomeške odbojkarice pred tekmo z mariborskimi Branikom že vnaprej predale, je bila neupravičena, saj so se prvim pretendentkam za žensko odbojarsko krono dobro uprle. Medtem ko so Novomeščanke v prvem nizu naredile preveč napak, da bi ogrozile gostje, je bil drugi niz povsem njihov, saj so začetno prednost 5:0 dobro izkoristile, čeprav so se jim Mariborčanke že približale na 10:9; vendar je njihov nalet trener TPV-ja Bojan Vernig z minutami odmora v pravilno izbranim trenutku uspešno zaustavil. Odločilen je bil tretji niz, v katerem so Novome-

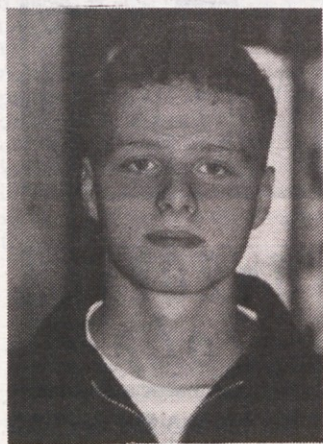
Še rekord Matjaža Bukovca

Ob koncu atletske sezone je pionir novomeške Krke v teku na 300 m z ovirami popravil rekord Mira Kocuvana

NOVO MESTO - Na troboju mladih atletskih reprezentanc Madžarske, Hrvaške in Slovenije v Budimpešti je v slovenski vrsti nastopila tudi kopica športnikov iz našega konca, med njimi pa se je posebej izkazal Matjaž Bukovec, ki je ob koncu sezone v teku na 300 m z ovirami s časom 39,27 zmagal in obenem popravil 11 let stari državni rekord olimpijca Mira Kocuvana.

15-letni dijak novomeške strojne srednje šole, doma z Uršnih sel, Matjaž Bukovec, novi rekorder na 300 m z ovirami, je svojo športno pot na osnovni šoli Šmihel začel s športnim plezanjem, v atletiko pa je zašel, ko ga je športna pedagoginja Majda Križ prijavila za tekmovanje v krosu. Matjaž se je kmalu usmeril v teke na kratke proge in tek z ovirami. Teden pred tekmovanjem v Budimpešti je v Avstriji teden dni pred Budimpešto s časom 13,79 zmagal na 100 m z ovirami in s časom 52,40 tudi na 400 m. V Budimpešti je Matjaž skupaj z Markom Pustom sodeloval v rekordni štafeti 4 X 300 m (2:27,97). Omeniti velja tudi izid Manje Praznik 45,51 na 300 m z ovirami, s katerim je osvojila drugo mesto, obenem pa je sodelovala tudi v zmagovajni slovenski štafeti 4 X 300 m.

Od ostalih dolenjskih in posavskih atletov se je Sevnčan Borut Veber izkazal z zmago na 1.000 m, tretja mesta pa so osvojili Marko Pust na 300 m, Boris Žerjav na 100 m z ovirami, Maja

Matjaž Bukovec

Nose na 100 m, Alenka Žnidaršič v skoku v višino in Anja Čepin v teku na 80 z ovirami.

Teden dni pred tem so atleti nastopili na igrah treh dežel v Feldkirchnu v Avstriji, kjer je Bukovec zmagal na 100 m z ovirami in na 400 m, Veber na 1.000 m in Maja Nose na 100 m. Druga mesta so osvojili Boris Žerjav na 100 m z ovirami, Sašo Rebernik v skoku v višino in Manja Praznik na 80 m z ovirami, tretje mesto pa so si priborili Marko Pust na 400 m, Matej Kralj in Maja Nose v skoku v daljino ter Alenka Žnidaršič v skoku v višino. Medtem ko je slovenska reprezentanca v Budimpešti osvojila tretje mesto, so mladi slovenski pionirji v Avstriji zmagali.

VISOK BLOK MARIBORČANK - Blok v poprečju precej višjih Mariborčank je odbojkaricam novomeškega TPV-ja zadal največ težav, a Jana Vernig (na sliki med udarcem) je znala rešiti tudi to uganiko. Žal so Novomeščanke naredile le nekaj napak več kot Mariborčanke, poleg tega pa so izgubile že dobljeni tretji niz ter v nadaljevanju povsem popustile. (Foto: I. Vidmar)

KRKA ZDRAVILIŠČA HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

• **TURNIR PAROV** - Z jesenjo in hladnim vremenom se je začela tudi sezona igranja tenisa v dvorani na Otočcu. V soboto, 18. oktobra, bo tam tudi že prvi rekreativni turnir, na katerem se bodo pomerili pari. Prijavite se lahko po telefonu 75 458 do sobote, do 12. ure, sam turnir pa se bo začel ob 17. uri.

• **FITNES, NATAŠA IN SAVNA** - Pred kratkim so v teniškem centru Otočec obogatili izbor naprav, ki jih imajo v fitnes centru. Prav tako so se v fitnesu tudi strokovno okrepili, saj so se za sodelovanje dogovorili z nekdanjo miss športa, skakalko v daljini in manekenko ter absolutno fakulteto za šport Natašo Podkrižnik, ki ji bo pomagal tudi znani novomeški poklicni kolezar Milan Eržen. Vsem, ki želijo svoje telo okrepiti v otoškem fitnesu, bosta na razpolago vsak dan od 18. do 21. ure, sam fitnes pa je odprt cel dan. V teniškem centru Otočec imajo na voljo tudi mesečne karte za fitnes v kombinaciji s savno.

• **S POPUSTOM NA PESKU** - Peščena teniška igrišča bodo odprta še do 15. novembra, do takrat pa lahko nanje stopite in zavijete loparje s 50-odstotnim popustom.

Vsi štirje so lahko zadovoljni

Zmaji trebanjskih in sevniških rokometashev ter remi na posavskem derbiju, na katerem sta glavno vlogo odigrala oba vratarja - V naslednjem krogu težje do točk

Minula sobota se je za rokometase iz Posavja in Dolenjske izšla, da si bolje ne bi mogli želeli. Sevnicičani so na domačem igrišču z Delmarjem zabeležili prvo zmago v sezoni, Trebanjci so prav tako doma premagali enega izmed konkurentov za uvrstitev v zgornji del lestvice, Gorenje, medtem ko posavski derbi v Dobovi med tamkajšnjim AFP-jem in Krškimi ni dal zmagovalca, kar gre na roke obojim - Dobovčani so tako osvojili prvo točko, Krčani pa so tudi po štirih krogih ostali neporaženi.

Posavski derbi je bil izjemno izenačen, moštvi sta se vseskozi menjavali v vodstvu, glavno vlogo pa sta odigrala odlična vratarja, Bašič je kar sedemnajstkrat očuval svojo mrežo nedotaknjeno, medtem ko je bil Denič pri obrambi dobovske mreže uspešen osemnajstkrat. Neodločen izid je glede na potek srečanja še najbolj pravičen pa tudi obe moštvi morata biti z njim zadovoljni. Upajmo, da bo prva osvojenost točka dobovske rokometase, ki bodo v soboto odpotovali na Kodelevo k Slovanu, le spodbudila k boljši igri.

Tekmi z Gorenjem so Trebanjci prispevali velik pomen, saj je prav to srečanje eno izmed tistih, ki lahko odločajo, katero izmed obeh moštev bo na koncu rednega dela prvenst-

va imelo boljše izhodišče v končnici in s tem lažjo pot do cilja - uvrstitve med četverico, ki se bo v naslednji sezoni borila v enem izmed evropskih pokalnih tekmovanj. Že prvi polčas je pokazal, da gre za izenačeni vrsti, saj so najprej domačini in kasneje še gostje vodili z največ dvema zadetkoma prednosti, polčas pa se je končal z neodločenim izidom. Tudi v nadaljevanju je bilo srečanje ves čas izenačeno, prvo občutnejšo prednost pa so si Trebanjci priigrali po 45. minuti, ko so od 21:20 povedli na 25:20, Velenjčani pa so se jim do konca še najbolj približali tri minute pred koncem na 27:25.

Tudi za Sevnice je bila sobotna tekma izjemno pomembna, saj so imeli tokrat lepo priložnost za zma-

go proti Delmarju, ki tako kot oni in Dobovčani po treh krogih še ni osvojil točke. Sevnicičani so priložnost izkoristili. Odločilno prednost so si priborili v drugem polčasu. Vsa štiri moštva čaka v petem kolu težka naloga, za nekatera celo nerešljiva, tako tudi za Krčane, ki se bodo doma morali kot vedo in znajo postaviti po robu Pivovarni Laško, Sevnicičanom v Velenju ne bo lahko, Trebanjcem pa ne v gosteh pri Prulah 67. Skratka, nič čudnega ne bi bilo, če nobeno izmed štirih moštev iz našega konca ne bi osvojilo točke.

150 VAJ SEVNIŠKIH GASILCEV

SEVNICA - Prostovoljno gasilsko društvo Sevnica v oktobru, mesecu požarne varnosti, pripravljala vrsto prireditev in akcij, s katerimi želi opozoriti na svoje delo. 24. oktobra bo v Inpletu v Dolenjem Brezovem srečanje industrijskih gasilskih enot, 27. oktobra bo v sevniskem gasilskem domu kviz osnovnošolcev. Gasilci bodo obiskovali vrtec, družno s policisti bodo pregledovali opremljenost vozil z gasilniki, ocenili bodo požarno ogroženost v KS Sevnica in še kaj. Sicer pa so letos veliko moči namenili preventivnemu delu, tako da večjih požarov ni bilo, so pa sevnški gasilci letos že 40-krat intervenirali. Po besedah poveljnika PGD Sevnica Janka Stoparja naj bi imeli operativci do konca leta skupno že kar okrog 150 vaj!

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

90 LET LOVSKE ZVEZE SLOVENIJE - V soboto, 27. septembra, je Lovska zveza Slovenije (LZS) pripravila proslavo ob 90. obletnici ustanovitve Slovenskega lovskega društva. Proslave v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma se je udeležilo približno 1300 lovcev in drugih povabljencev tudi iz tujine. V kratkem uvodnem nagovoru je vse obiskovalce pozdravil predsednik LZS Jože Strle. V umetniškem delu programa so nastopili različni glasbeniki in kulturniki. Iz Zveze lovskih družin Bele krajine so se proslave udeležili predstavniki zveze lovskih družin kot tudi člani LD Adlešiči, Črnomelj, Gradac, Metlika, Semič, Suhor, Dragatuš, Loka pri Črnomlju. Avtobus z lovci iz Bele krajine (na sliki ob postanku) je proti domu odpeljal pozno zvečer, ker pa so lovške poti običajno zapletene in ovinkaste, smo prispeli do končne postaje v Črnomlju v ranih jutranjih urah. Pozneje smo slišali, da tudi drugi avtobusi niso bili nič hitrejši. (Anton Vrščaj)

Stičanu naslov v Krškem

Na šahovskem državnem prvenstvu v Krškem zmagal Stičan Marko Tratar - Domačin Duško Pavasovič drugi

KRŠKO - V četrtek, 9. oktobra, se je v Krškem končalo sedmo državno šahovsko prvenstvo, ki ga je zelo lepo pripravil tamkajšnji šahovski klub Triglav Krško. Na prvenstvu je nastopilo 22 igralcev, med njimi osem mednarodnih mojstrov in pet mojstrov. Po devetih krogih švicaškega sistema je državni prvak zaslužen postal 25-letni Marko Tratar iz Stične, sicer član mariborske Piramide. Tratar je osvojil 6,5 točke in je edini udeleženec prvenstva brez poraza. Z enakim številom točk, kot jih je zbral prvak, je drugo mesto osvojil igralec domačega kluba 21-letni Duško Pavasovič, ki je tako skupaj s Tratarjem napovedal menjavo generacij v slovenskem šahu in dokončno uveljavitev mladega vala. Tretji je bil član Radenske Pomgrade Miran Zupe.

Novinarji za 20. pokal Dolenjskega lista

Ekipno teniško prvenstvo slovenskih novinarjev

ŠMARJEŠKE TOPLICE - V petek, 10. oktobra, so se na igriščih zdravilišča Šmarješke Toplice slovenski novinarji pomerili za 20. pokal Dolenjskega lista, med 16 posadkami pa je zmagala mešana vrsta Moškega sveta in Primorskih novic (Požar - Miklavčič), ki je v finalu premagala prav tako mešano posadko Slovenskih novic in Večera, ki sta ju zastopala nekdanja novinarja Dolenjskega lista Jože Splival in Bojan Budja, sicer glavna organizatorja lepo pripravljenega turnirja. Tretje mesto je pripadlo drugemu moštvu Dela (Boris Jež, Gregor Pucelj), medtem ko je vrsta Dolenjskega lista (Slavko Dokl in Igor Vidmar) zasedla 14. mesto. V moški konkurenci je nastopala tudi edina ženska vrsta. Predstavnici Jane, Albina Podbevšek in Vera Avšič, sta si v boju s kolegi močnejšega spola izborili 12. mesto.

Kot izjemni gostitelji so se tokrat, kot je že v navadi, izkazali šmarješki zdraviliščniki, med pokrovitelji pa so poleg njih priskočili na pomoč še Dolenjski list, Bramac iz Dobruške vasi, Dolenjske pekarnice, Dunlop - Lilas trade, Mesarija Lajči, Pivovarna Union in soboslikar Marjan Tomazin.

DVOJMOČ NA SENOVM

SENOVO - Na mednarodnem tekmovanju v praktičnem streljanju Kondor cup na Senovem je med 42 tekmovalci s 100 točkami zmagal Ludwig Dvojmoč nad Lebanom in Peskom (oba Ljubljana).

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
Uprava za izvrševanje kazenskih sankcij
ZAVOD ZA PRESTAJANJE KAZNI ZAPORA
DOB PRI MIRNI
8233 Mirna; tel.: 068/47-010, fax: 068/47-115

ZBIRANJE PONUDB
ZA IZVAJANJE PRODAJE
- OSKRBE OBSOJENCEV Z VSAKODNEVNIMI
POTREBŠČINAMI IN DRUGIM DOVOLJENIM BLAGOM

I.
Predmet zbiranja ponudb je izvajanje prodaje - oskrbe obsojencev z vsakodnevnimi potrebščinami in drugim dovoljenim blagom (prehrambni artikli, brezalkoholne pijače, kava, čaji, higien-ske potrebščine, oblačila, obutev, časopisi in revije, tobak, artikli poštnega prometa...) v najetih prostorih ZPKZ Dob in po pogojih, ki so navedeni v razpisni dokumentaciji.

II.

- Ponudba mora vsebovati:
 - opredelitve glede na razpisno dokumentacijo,
 - overjeno dokazilo o registraciji, ki ne sme biti starejše od treh mesecev, ter odločbo o dovoljenju za opravljanje dejavnosti,
 - reference,
 - BON 1, 2 ali 3, podjetnik posameznik potrjeno davčno napoved za leto 1996 s strani Davčne uprave RS,
 - druge ugodnosti za naročnika,
 - predlog pogodbe z vključitvijo vseh pogojev.

III.

- Merila za izbiro najugodnejše ponudbe:
 - celovitost ponudbe,
 - prednost pri izbiri ima ponudnik za obe prodajni mesti,
 - ponudba dodatne opreme,
 - prilagodljivost delovnega časa potrebam ZPKZ Dob,
 - splošna raven cen ne sme presegati sedanje ravni cen,
 - druga merila, navedena v razpisni dokumentaciji.
- Ponudbe morajo biti oddane priporočene v zaprti ovojnici z oznako "Ne odpiraj, javni razpis - za oddajo prostora".
- Rok za oddajo ponudbe je 15 dni po objavi.
- Razpisna dokumentacija je na podlagi pisnega pooblastila na razpolog do 27.10.1997 v ZPKZ Dob, 8233 Mirna. Kontakt-na oseba je Stanko Marinčič, tel. št. 068/47-010 (int. 224) vsak delavnik od 7. do 15. ure.
- Odpiranje ponudb bo 3.11.1997 ob 8. uri v ZPKZ Dob, ponudniki bodo o izidu javnega razpisa pisno obveščeni 15 dni po odpiranju ponudb.
- Pogodba za izvajanje preskrbe obsojencev z vsakodnevnimi potrebščinami in drugim dovoljenim blagom bo sklenjena za dobo enega leta.

UPRAVA ZA IZVRŠEVANJE KAZENSKIH SANKCIJ
ZAVOD ZA PRESTAJANJE KAZNI ZAPORA
DOB PRI MIRNI

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO ČRNOMELJ, Župančičeva 1

razpisuje prosto delovno mesto
hišnika - kinooperaterja

Pogoji:

- poklicna izobrazba elektro ali strojne smeri,
- kinooperaterski tečaj,
- vozniški izpit B-kategorije,
- stalno bivališče v Črnomlju ali okolici,
- komunikativnost in urejen videz.

Delovno mesto razpisujemo za določen čas (z možnostjo za nedoločen čas), s polnim delovnim časom, ki je neenakomerno razporejen, in 3-mesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:
Zavod za izobraževanje in kulturo, Župančičeva 1, Črnomelj, s pripisom "za razpis".

KRKA, tovarna zdravil, d.d.
NOVO MESTO

vabi k sodelovanju

1) SODELAVCA - DIPL. INŽ. RAČUNALNIŠTVA

v Sektorju za ekonomiko in informatiko
za programiranje informacijskih sistemov za odločanje s programskim orodjem Pilot

2) KOMPRESORISTA

v službi energetike Sektorja za tehnično oskrbo in energetiko

Od kandidatov pričakujemo, da imajo:

- pod 1) • zaključeno VII. stopnjo izobrazbe računalniške smeri,
• zaželeno so delovne izkušnje;
- pod 2) • V. stopnjo strokovne izobrazbe elektro ali strojne smeri,
• izpit za strojnika kompresorskih in hladilnih naprav.

Vse, ki izpolnjujete zahtevane pogoje in vas posamezno področje dela zanima, vabimo, da pošljete pisne prijave z dokazili v 8 dneh na naslov: KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo mesto, Kadrovska služba, Šmarješka cesta 6, 8000 Novo mesto, kjer dobite tudi ostale informacije.

Krkina težka vloga novinca

Ob večji zbranosti v zaključku srečanja bi Krka v Domžalah lahko tudi zmagala - Krško še naprej z eno zmago

Košarkarjem novomeške Krke v soboto v Domžalah ni uspelo uresničiti želja in načrtov, tako da tudi po petih krogih prvenstva ostajajo z eno samo zmago, ki so si jo v že skoraj pozabljenem drugem krogu priborili na domačem parketu proti Kraškemu zidarju. Z enakim izkupičkom se ponajajo tudi Krčani, ki pa tokrat v Postojni niso mogli računati na uspeh.

Ob nekoliko večji zbranosti novomeških košarkarjev bi bil izid tekme v Domžalah tudi drugačen, saj je Helios dve minuti pred koncem vodil le s 73:72. Po minuti odmora so Novomeščani zaigrali preveč neučakano in nezbrano, Domžalčani pa dovolj mirno in v zadnjih dveh minutah izid zvišali na končnih 83:74. Čeprav je Krka med prvotigaši novinec, je nihče ne jemlje zlahka, med sorazmerno zelo izenačenimi moštvi s sredine lestvice pa je v gosteh zelo težko zmagati, kar se bo tako kot v Domžalah to sezono

potrdilo še večkrat.

Krčani so v Postojni po dokaj izenačenem prvem polčasu v drugem delu igre dodobra občutili kakovostno razliko med obema vrstama. Čeprav novi Krški trener zelo dobro pozna postojnsko moštvo, ki ga je vodil dolga leta, Krčanom to ni pomagalo. Postojnčani so prednost sedmih točk ob polčasu v prvih petih minutah nadaljevanja podvojili, tri minute pred koncem pa so vodili s 60:39 in tako prednost zadržali do konca.

Tekme šestega kroga so bile na sporedu že sinoči, ko so se Krčani doma pomerili z enim izmed najboljših slovenskih moštev Kovinotekno Savinjsko, ki je prišla v Posavje po zanesljivo zmago. Precej drugače je s Krko, ki bi sinočno tekmo lahko izgubila le po čudežu, saj tokratni nasprotnik Novomeščanov mariborski Branik v novi sezoni še ni okusil slasti zmage.

Šport iz Kočevja

RIBNICA - Kočevke so se v prvem polčasu rokometne tekme z žalskim Juteksom na domačem terenu močno upirale, le nekaj minut nezbranosti pa je bilo dovolj, da so gostje dosegli delni izid 5:0. V drugem polčasu so gostje še bolj pritiskale, povedle s sedmimi zadetki, izid ob koncu srčanja pa je bil 25:30 za gostje. Pri Kočevju sta Lorena Mikulin in Mira Dragičević dosegli po osem zadetkov.

RIBNICA - V prvi tekmi druge lige so rokometasi Kočevja iztržili le točko proti borbenim igralcem Krma (22:22). Gostje so povedli 5:0, z delnim izidom 6:0 pa se je gostitelj izobil. V drugem polčasu so vseskozi vodili z dvema zadetkoma razlike, tako tudi v končnici tekme (22:20), a so ljubljanačanom dovolili, da so le iztržili točko.

TRBOVLJE - V Trbovljah se ni zgodil čudež, saj so gostitelji v derbi tekmi drugega kroga v prvi B ligi tesno premagali Inles s 28:27. Že v deseti minuti je zaradi poškodbe roke moral z igrišča Damjan Šakper. Vodstvo Rudarja s šestimi zadetki razlike so Ribničani sicer zmanjšali, a moči za preobrat niso imeli.

RIBNICA - Športnoplezalni odsek Ribnica je v soboto na umetni steni v dvorani športnega centra pripravil tekmovanje za drugi pokal Ribnice. V štirih skupinah je nastopilo 35 tekmovalcev iz Ribnice, Pivke, Škofje Loke

in Raven s Koroškega. Med mlajšimi deklicami sta se izkazali Ribničanki Nataša Trampet in Marina Vesel, ki sta si delili drugo mesto.

KOČEVJE - V 15. krogu kočevske občinske lige v malem nogometu so bili doseženi naslednji izidi: Tri zvezde : AS 1:0, Mozelj : Črni Potok 0:11, Krempa Štalcerji : Kostel 4:3, Babilon : Rog 4:3, Slovenka : AG Kovinar 2:8, Vodijo Tri zvezde.

RIBNICA - V 15. krogu ribniške občinske lige v malem nogometu so bili doseženi naslednji izidi: Divji jezdeci : Turjak 7:2, Biba Market T : Spectrum Treid 3:7, Ac Prestige : Grafit 2:5, Agaton : Kocka 6:1, Elin Kot : Lašče 3:2. Vodi AC Prestige.

KOČEVJE - Gledalci v dvorani ob bazenu so zopet uživali v lepi košarkarski tekmi. Igralci Sneznika so v 2. krogu druge državne lige poskrbeli za negotovo končnico in zaslužen s 74:72 premagali Cerknico.

RIBNICA - Kljub močnemu naliivu in toči so igralci RFC Ribnica in madarskega Pečuha odigrali lepo prvenstveno tekmo meddržavne mladinske rugby lige. Medtem ko je bil izid v prvem polčasu malce nenavaden, 0:0, se je v drugem polčasu obe-ma odprlo. Ribničani so bili boljši in so zaslužen zmagali 26:10. Točke so dosegli: Smolčić 11, Boštjan Tanko 5 in Peter Tanko 5. M. GLAVONJIC

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Halo, tukaj je bralec Dolenjca

Dol. list št. 39, 2. oktobra

V Iskri Semič je sindikat (SKEI) zbiral prijave za protestni shod, ki je bil organiziran 24.9.1997 v Ljubljani. Sklep IO SKEI je bil, da se protestnega shoda udeležijo vsi sindikalni zaupniki in bodo imeli plačan dan iz kvote ur za izobraževanje. Vsi ostali, ki bi se hoteli udeležiti protestnega shoda, pa bi si morali vzeti dopust ali porabiti nadure. Sindikat pa bi jim ta dan plačal iz blagajne kot nadurno delo. Pričakovali smo 50 do 100 udeležencev.

Za shod se je prijavilo 31 delavcev in delavk. Vendar 9 delavkam iz obrata EOM vodja proizvodnje in direktor proizvodnje kondenzatorjev nista odobrila dopusta za ta dan zaradi preoblike naročil in velikega izostanka zaposlenih zaradi bolniške v tem obratu. Z direktorjem in vodjo smo se sindikalisti dogovorili, da bosta šli iz tega obrata na shod vsaj dve delavki. Tako nas je ostalo 22. O številu udeležencev na shodu smo obvestili tudi glavnega direktorja in ta je dovolil, da se vsi udeležimo shoda. Shoda pa se je udeležilo le 13 delavcev.

Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vsem, ki so se udeležili shoda ali bi se ga radi, pa se ga iz takšnih ali drugačnih razlogov niso mogli. Vsem tistim, ki bi se shoda lahko udeležili, pa se ga niso hoteli, v razmislek sledeče: Ali mislite, da se bo tudi za vaše pravice borila peščica srčnih delavcev? S tem sem seveda mislil na ostalih okoli 1200 zaposlenih.

Kar se tiče "ugotovitve" naše delavke, da je sindikat na strani vodstva, bi veljalo povedati sledeče: V Iskri Semič imamo podjetniško kolektivno pogodbo, ki sta jo SKEI in KNSS po mučnem pogajanju podpisala z vodstvom družbe 2. 4. 1997. Vemo, da ni najboljša. Je pa v danem času in pogojih poslovanja po našem mnenju dobra in daje nekaj več od panožne Kolektivne pogodbe. Ta pogodba se v Iskri Semič izvaja v celoti. Sindikalisti si sicer prizadevamo, da bi standard naših delavcev še izboljšali, vendar je v času tržnega gospodarstva in zelo močne konkurence iluzija pričakovati, da bomo uspeli tako, kot bi mi želeli. Posebno še zato, ker so se direktorji ob sklenitvi individualnih pogodb zavezali, da bodo ob koncu poslovnega leta izkazovali določen odstotek dobička.

Ob vsem tem bi bilo mogoče smiselno povedati še to:

V Iskri Semič dobivamo zaposleni plače redno vsak mesec, praviloma do 18. v mesecu in v skladu s Podjetniško kolektivno pogodbo. Vsi zaposleni smo prejeli tudi regres za letni dopust v višini 127.000 tolarjev. Zaposleni, bivši zaposleni in upokoenci smo pribl. 48% lastniki družbe. Na žalost je vodstvo storilo premalo, da bi si pridobili večinsko lastništvo v družbi. Saj bi le v primeru večinskega lastništva o dobičku in našem standardu lahko tudi drugače razpravljali. Denar za manj izplačane plače za leta 1990, 1991 in 1992 pa bomo uveljavljali pri lastninjenju Iskra Holdinga in ga bomo dobili v obliki delnic.

In na koncu stališče, ki sem ga zmeraj zagovarjal. Če sindikalist, direktor ali kdorkoli, ki se voli ali imenuje, ne izpolnjuje tistega, kar večina od njega pričakuje, ga je potrebno nemudoma zamenjati.

JURE KOBE

predsednik

Podružnice SKEI Iskra

kondenzatorji, d.d.

Kdor seje veter, žanje vihar

Dol. list št. 34, 28. avgusta

Najprej naslednje. O splavu in o tem, kar sodi poleg, je duhovnik Andrej Poznič v Dolenjskem listu že pojasnil stališča Cerkve, podpisane pa zanimajo še razlage in izražanja o novem nadškofu, ki le niso tako enostavna, kot si jih zamišlja g. Marjan Legan.

Prvo. Na začetku Vi kot odgovorni urednik zanikate, da bi bil Dolenjski list glasnik LDS in temu primerno ustrejan, in menite, da je povsem samostojen. Na to Vam odgovarjam takole. Ozmro se, prosim, še prek meja domovine, kamorkoli, sleherni časniki ima tam svojega lastnika, ker ta poseduje denarce, lahko je to tudi stranka, organizacija, pa zelo zelo dvomim, da bi lastnik dovolil svojim urednikom pisariti po njihovi volji. Zato zavračam Vaš ugovor, ker toliko neuki pa vendarle še nismo. Ali to velja vsekakor tudi za naše časopise, vse je v rokah določene ideologije, katere, ni uganja. Temu na rob dodajam tole. V javno objavljeni izjavi nedavno po 31-ih intelektualnih "Ure evropske resnice za Slovenijo" želim omeniti le poglavje VI., ki govori, da uredniki časopisov pri nas, povedano po domače, mečejo v koš pisma tistih, ki ne sodijo v krog njihovih "izbrancev". Temu sam lahko le pritrdim že zaradi neobjavljenih prispevkov. Je Dolenjski list v tem izjema? Ne komentiram.

Drugo. Uporabil bom kar Vaše besede: "Ker so stvari resne, zato bodimo natančni." "Namenjate jih temu duhovniku in nadaljujete, "da novi nadškof vznemirja ljudi, ne samo verne, in to po svoji volji. Želim Vam kot nepopoln vernik, prejšnjemu kot velike izobrazbe in analfabet v marsičem, dati vedeti, da sedanji metropolit vznemirja kvečjemu nasprotnike vere, Cerkve, nikakršna svojevoljnost, njegova dolžnost je razlagati nauk Cerkve, vere! O čem pa in kaj je govoril papež te dni v Braziliji, mar ne istega?

Zato še kako razumem, da sedanji nadškof ni po godu tistim z "levega brega". Če je v načrti in umazani gonji proti tej osebi skoraj vseh medijev pri nas prisotna še želja o razdrobenosti in osipu v Cerkvi, naj kar bodo potolaženi, ničesar od tega, nasprotno, tovrstni napadi rojevajo drugačne rezultate od zaželenega! Zakaj torej ta gonja proti tej osebi, in to po mnogih mu nedoraslih in neodgovornih osebah? Zato, ker je to mesto zasedel odločen mož, intelektualec in svetovljan, ki si upa, ne samo dovolj z jasno in nedvoumno besedo pokazati na dandanašnje slovensko stvarnost, ko imamo sicer sol, vzgojnih zavodov več kot kdajkoli, pa vse manj kulture, poštenja, značajnosti in vse več banalnega izražanja, pa ne samo mladih!

In še tretje, kar želim komentirati. Pravite, da ste si "upali" zapisati, torej ste zavestno napisali med drugim tudi, "da novega nadškofa dosedanjí konflikti niso izučili", in mu pritkate besede o njegovi ne-prenevidnosti in robatosti, pa omejnate njegovo izjavo v Družini, ko je nedavno med drugim dejal, "da ne sodi slovenskega naroda po Mačku in Kardelju. Lopovi so povsod, vendar naroda ne sodimo po njih." Po Vašem mnenju je to gostilniška ocena, po mojem perfektna, resnična. Vi pa ga proučujete, kakšna naj bi bila prava krščanska ljubezen, zato naj le pustí pokojnika pri miru, in kot za piko na i pišete, "da je z eno surovo besedo pokazal, da ne more utajiti potlačenege sovraštva". Na vse povedano si Vam upam reči: skrivaj neokusno, nekulturno, žaljivo! Ali Vam to nalaga Vaša funkcija, osebnost?

Zaključujem z naslednjim. Vaši ugovori duhovniku Pozniču so brez podlage in nepripriljivi. Tudi neverujočim bi bilo dobro vedeti, da je Cerkev bila, je in ostaja, ker ima zagotovilo! Njeni predstavniki niso brez napak, so prav tako ljudje kot sleherni od nas. Nekaj povsem drugega pa je delati jim krivice, sramotnja brez sleherne podlage. Bilo je osebnih napadov, ti pa presegajo vse meje osnovne kulture. Koliko narodov se lahko "pohvali" s takim barbarstvom, kot je bil povojni zaig nadškofa, pok. A. Vovka? Prislulnimo in razmislimo!

P.S.: Ker ne izključujem tudi tokrat blatenja in strahovanja koga od junakov teme z nepodpisanim pismom - to sem nedavno prejel po objavi v Delu - ne želim odgovarjati tudi ev. Vašemu odgovoru, pa ne zato, ker tega ne bi zmoget, si upal,

ampak zato, ker smatram to za brezpredmetno, brezsmliselno!

FRANC KOŠELE-FRENK

Glavni trg 22

Novo mesto

Kdor seje veter, žanje vihar

Dol. list št. 40, 9. oktobra

NAMESTO ODGOVORA - G. Andreju Pozniču, duhovniku z novomeškega Kapitlja, ne ugovarjam več na njegovo zadnje pisanje, saj kot posestnik Resnice ne sprejema nasprotnih argumentov in hoče po vsej sili imeti zadnjo besedo. Tudi prav, bralci te polemike si bodo tako in tako ustvarili svoje mnenje o stališčih enega in drugega.

Ker pa g. Poznič tako vztrajno sprašuje o mojem poznavanju koncilskih dokumentov, naj mu citiram odlomek iz poglavitnega. V Pastoralni konstituciji namreč piše med drugim tudi tole: "Spoštovanje in ljubezen se morata raztezati tudi na tiste, ki v družbenih, političnih ali tudi v verskih stvareh drugače mislijo in ravnaajo kakor mi. Čim globlje namreč jih bomo človekoljubno in dobrohotno razumeli v njihovem mišljenju, tem lažje bomo začeli z njimi razgovor."

Ali g. Pozniča kot duhovnika Katoliške cerkve to koncilsko stališče ne zavezuje pri njegovem vstopanju v javno polemiko in pri izrekanju njegovih brezpriznivnih, enostranskih in skrajnostnih sodb o dogodkih in času, ki ga kot argentinskega Slovenec ne pozna dovolj? To ga sprašujem tudi kot poslušalec njegovih pridig (na Studiju D).

MARJAN LEGAN

Gradbeni odbor mrliške vežice nepreklicno odstopa

Dol. list št. 37, 18. septembra

Najprej želim javnost, predvsem bralce Dolenjskega lista iz Dolenjskih Toplic in njene okolice, seznaniti z nekaterimi trditvami g. Marka Pršine, ki so neresnične.

Obstaja dokument, ki jasno pravi, da je bil gradbeni odbor, ki naj bi skrbel za nemoteno delo in smoterno porabo sredstev pri dograditvi "zlate" mrliške vežice v Dol. Toplicah, imenovan na seji kolegija (kdo ga je sestavljal?) skupščine KS Dol. Toplice, in ne na seji sveta KS, kot to navaja g. Marko Pršina.

Ta samooklicani gradbeni odbor je "delal" nelagodno vse do druge seje sveta KS, ki je bila 19.12.1996. Na tej seji se je večina svetnikov odločila potrditi še obstoječi gradbeni odbor. Pred potrditvijo bi morali svetniki razrešiti stari gradbeni odbor, kateremu je bilo zaupano vodenje gradbenih del na objektu mrliška vežica od samega začetka gradnje. Kakšna je bila prizadevnost in uspeh tega gradbenega odbora, ki še vedno legalno obstaja, se vidi iz enajstletnega dela na omenjenem objektu ter porabljenega denarja.

Predsednik gradbenega odbora v odstopu navaja neresničnost podatkov, ki naj bi jih izrekel predsednik nadzornega organa pri KS Dol. Toplice na seji sveta KS 3.9.1997. Z vso odgovornostjo trdim, da so podatki o porabljenih sredstvih točni, da dela na objektu kasnijo, da je teracer B. B. glede vedenja predsednika gradbenega odbora M. P. nekajkrat moral zapustiti gradbišče, da je g. M. Pršina delal zgago o obrtni zadruzi Hrast in na mestni občini Novo mesto. Preden se je gradbeni odbor (sedaj v odstopu) predstavil javnosti na županovi tribuni 20. 7. 1996, je g. Marko Pršina gospodu županu Franciju Konciliji v pismu zapisal (citiram):

- Podpiram sodelovanje strokovnjaka g. Mirka Strmšaka.
- Od 15.7.1996 nosimo vso odgovornost (gradbeni odbor!).

- Z g. Boštjanom Fabjanom smo sklenili sporazum.
- Odnosi z njim so čisti kot solza.
- Spočit sem kot ris, bil sem na dopustu.
- Imamo vsa pooblastila in jasne vizije.
- Noč in dan na razpolago na štirih telefonskih linijah.

Zapisanih izjav je še več, z drugačno vsebino. Je pa res, da je gradnjo v Dol. Toplicah na omenjenem objektu težko voditi, saj jo je na takšno pot zapeljal proivoimenovani in še vedno (na papirju!) obstoječi gradbeni odbor ter garnitura "vodilnih" funkcionarjev, ki je vedno želela imeti vse prav. Ta vse prav so danes nedo-

končani gradbeni spomeniki v sicer lepi turistični vasi pod Rogom, katera se poteguje za pridobitev občinskih pravic.

Z zadovoljstvom ugotavljam, da dela na objektu mrliška vežica uspešno nadaljujejo, čeprav je sprih kar nekaj ljudi, ter odstop gradbenega dohora, katerega se po mnenju strokovnjakov obrtne zadruge Hrast ni potrebovalo.

Demokratsko izvoljeni svet KS Dol. Toplice se po svojih močeh trudi odpravljati napake iz preteklosti v prepričanju, da bo spet dobil zaupanje čivečjega števila krajanov.

Predsednik nadzornega organa

ROBERT VINŠEK

Kdor seje veter, žanje vihar

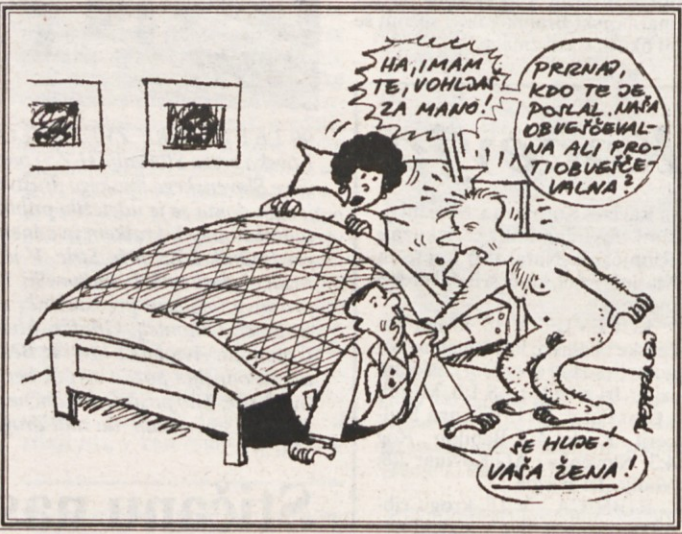
Dol. list št. 40, 9. oktobra

Mislim, da nisem napisal ničesar o nepoštenosti duhovnikov Andreja Pozniča in Jožeta Packa. Verjame, da ni bilo lahko Packovi materi in tudi njemu v izgnanstvu in tudi po vojni. Vidite, bralka Lorberjeva iz Velikih Malenc, tudi to je podtikanje in nesramnost. Tudi jaz bi vas vprašal, če ste bili zraven, saj ste živeli daleč stran.

Velik advokat ste, ko gre za teme, kot so kritike na račun Rimskokatoliške cerkve, saj jim večkrat nasprotujete in vsiljujete samo svojo, to je "božjo resnico". Tudi Packovo družino je hotel iztrebiti veliki bog Hitler, našo pa veliki bog Mussolini in mali bogovi škof Rožman, Rupnik, kaplan Šinkar in drugi. Ko sem ostal leta 1942 brez očeta (bil je partizan - tovariš), ga šentjernejski duhovniki niso pustili zakopati v družinski grob v Šmarju, ker je bil grob blagoslovljen. Kakšna ironija, ali ne? Sedaj je brez blagoslova v družinskem grobu.

Kar se tiče podtikanja o vzklikih malih bogov, kot so kaplan Šinkar in ostali člani Legije smrti, ne gre za nesramnost ali dokazovanje. To je bila himna, da pa so vzklikali in peli, preberite kakšno knjigo, na primer Belogardizem, ali vprašajte v bivši občini gospode, ki kaj vedo o tem. Res je nesramno uporabljati božje ime v mrliške namene, Lorberjevi pa nimam kaj dokazovati.

Pa še o cinizmu Lorbarjeve. Vi niste bili nikoli tovarišica, to sklepam po vaših odgovorih v časopisih. Jaz pa sem ponosen, da sem tovariš. To sem dokazal pri osamosvojitvi Slovenije, vi pa ste tedaj molili za gospode, kakor tudi danes počnete. A to je vaša osebna stvar in odločitev. Vsi moji bojni tovariši so bili tovariši, čeprav ne vsi komunisti. Veliko verujočih fantov in mož sem tedaj spoznal, ko je šlo tudi za vašo domovino in svobodo, venar nihče ni bil gospod, zato tega naziva ne uporabljam pogosto.

Pa še nekaj: ko so domobranski gospodje klavci - mesarji pobili več mladih deklet v Žužemberku, jim je bilo to himna za pogum, ker so storili dobro dejanje in uničili komunistično drhal. Vejetno bi bila dekleta dobre mame in žene, pa jim je vaša ideologija in vera to preprečila. Zato sem nehal verovati v Cerkev in bom še vedno tovariš, vendar ne Vaš, Slovenka Fani Lorber.

Za pomore domobrancev pa nisem kriv, ker me ni bilo zraven.

JOŽE HRIBAR

Gorenje Vrhpolje

Sele končno dobile asfalt

Dol. list št. 39, 2. oktobra

Ko sem v 39. številki Dolenjskega lista na 6. strani prebral podpis k sliki pod zgornjim naslovom, sem bil po eni plati vesel, ker se naše vasi in

ljudje pojavljajo v časopisu, ki ga rad prebiram, po drugi pa rahlo razočaran. Pa ne nad moj časopisom, ki je še s fotografijo obeležil dogodek, pomemben ne le za 5 gospodinjstev in 2 lastnika vikendov, ki so prispevali po približno 2.000 mark, ampak tudi za nas sevniške lovce, ki imamo na Selah svojo lovsko kočo. In tu se začena zamera marljivemu predsedniku gradbenega odbora Sele, Milanu Kozoletu, kot ga poimenuje pišec, ker je nas lovce v zahvali za pomoč pri asfaltaciji te ceste ob otvoritvi ceste pozabil ali - upam, da da ne namerno - prezrl! Naposled smo tudi lovci prispevali za asfalt 150.000 tolarjev in večkrat gradbenemu odboru zastoj dali na razpolago našo kočo. Zatorej se oglašam, da ne bi šel v pozabo tudi prispevek naše lovske družine, zaradi nas in naših zanamcev. Pa ne zato ker bi hoteli kakšno posebno zahvalo, ampak da nam ne bi morda kdaj pozneje očital, da smo stali ob strani akcije, v kateri je asfalt prekril 550 m slabega makadama v naših hribih.

RUDI AMERŠEK, starešina

Lovske družine Raznica

Zbirajo podpise za zaščito žrtve posilstva

Dol. list št. 40, 9. oktobra

Iniciativni odbor staršev, ki so sprožili peticojo v korist deklice, ki je na OŠ Šmihel pretrpela spolno nasilje, se zahvaljuje vsem tistim slovenskim medijem, ki so z razkrivanjem premajhne učinkovitosti vseh poklicanih in spregledovanja interesov žrtve spodbudili starše na šoli in javnost, da poskusijo pomagati deklici in tudi domnevemu storilcu, ki je, kolikor je doslej znanih dejstev, tudi še otrok.

Menimo, da poudarjanje narodnosti domnevnega storilca ne prispeva k medsebojnemu spoštovanju in zaupanju med Romi in večinskim prebivalstvom Dolenjske. Narodnost storilca ne sme in ne more vplivati na ukrepe, s katerimi so pristojni dolžni zavarovati žrtve in tudi storilcu strokovno pomagati.

Druga stvar, ki so jo prizadevanja našega iniciativnega odbora in vseh pristojnih, zlasti ministrstva za šolstvo in šport, ki je sklicalo usklajevalni medresorski sestanek v Ljubljani, osvetlila v novi luči, pa zadeva dejanske možnosti ukrepanja v tem in podobnih primerih: ni res, da pristojni v tem primeru ne bi imeli v rokah pravnih možnosti, da ločijo storilca in žrtve. Strokovni tim ima vsa pooblastila, da fanta prešola, če strokovno oceni, da je to v najboljšem interesu žrtve. Naše mnenje je, da je treba fanta prešo-

V iniciativnem odboru si ne želimo kogarkoli pribijati na križ in ga dolžiti nestrokovnosti, nesposobnosti ali pristranskosti. Naj se je žrtvi in fantu pomaga, to pa naj bo tudi v poduk, kako ravnati v podobnih primerih v bodoče, da bi se otroci žrtve in otroci storilci čim manj poškodani naučili živeti s stvarmi, ki so se jim zgodile ali ki so jim jih, žal, naredili. In prav to smo dolžni storiti, da varujemo ustavne pravice otrok. Zvedeli smo, da je namesto najožjega tima strokovnjakov in predstavnikov pristojnih ministrstev Center za socialno delo v Novem mestu za v četrtek, 18. oktobra, sklical široko strokovno posvetovanje, ki sploh nima pooblastil, da bi odločalo o rešitvi tega problema. Izvedeli smo tudi, da pred tem strokovnim sestankom ne nameravajo povabiti na razgovor iniciativnega odbora staršev, ki je pod peticojo zbral več kot tisoč podpisov. Še več: ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je dalo navodila, da se iniciativni odbor staršev niti ne vabi na omenjeni "strogo strokovni" sestanek.

Tako ravnanje pomeni nadaljevanje politike, v kateri se zaradi neusklajenosti med vladnimi resorji in zaradi strahu strokovnih služb pred sprejemanjem neprijetnih odločitev iščejo "elegantni" načini za njihovo prelaganje. Vse to pa se tudi v tem primeru dogaja na vse večjo škodo obeh otrok, zlasti žrtve. Iniciativni odbor staršev zato ostro protestira proti takemu ravnanju ministrstva za delo, družino in socialne zadeve. Zahteva, da se spoštuje medresorski dogovor, sprejet v ministrstvu za šolstvo in šport 25. septembra, in ponavljajo svojo zahtevo, da pristojni strokovni tim pred sprejetjem svoje odločitve posluša in poskuša upoštevati tudi predloge staršev otrok, ki hodijo na šmihelsko osnovno šolo.

INICIATIVNI ODBOR

STARŠEV

NOVO MESTO

APLAVZ NI POTREBEN

Besede so premalo

Šolniki posvečajo kar precej pozornosti varnosti otrok v cestnem prometu. Otroke opozarjajo na nevarnosti in pasti, na upoštevanje cestnoprometnih predpisov, pri tem sodelujejo s policijskimi postajami ter z občinskimi komisijami za preventivo v cestnem prometu. Potrudilo se je tudi vse prevečkrat kritizirano ministrstvo za šolstvo in šport, ki je zagotovilo denar za brezplačne prevoze otrok v šolo in iz nje. Celotno zelo zasedeni župani si najdejo v tednu otroka čas in poslušajo urico ali dve učence, ko jim pripovedujejo, kaj bi bilo treba še storiti, da ne bi bila njihova življenja ogrožena.

Toda vzgoja in opozarjanje sta eno, povsem druga pesem pa je zagotavljanje varnih cestnih razmer. Mislim predvsem na pločnike, prehode za pešce, ogledala na "ležeče policaje" in podobno. Navadno se lepe besede o skrbi za otroke na cesti tu končajo, kajti za izpeljavo tega je potreben denar. Država pa ga mačehovsko odmerja, saj je slišati, da ga ni dovolj niti za sprotno krpanje lukenj, pojavljajočih se na regionalnih in drugih cestah. Nekoč bo treba odvezati možnjo tudi za kak pločnik med Zemljem in Podzemljem ali vsaj za pločnik skozi Gradac.

TONI GAŠPERIČ

SODELUJTE V NAGRADNI AKCIJI

LOGATEC - Notranjski radio Logatec zastavlja dvojne nagradnih vprašanj. V katerem kraju se je odprla prva trgovina Modiana? (nagrada dve brisači z emblemom Modne hiše in dva lončka za belo kavo prispeva mercator Modna hiša Maribor, poslovna enota Modiana, Cneter Interspar Vič) in: Kdo je bil predhodnik gramofona? (nagrada dve sliki po izbiri bo podelil Gramofoneček trade iz Ljubljane). Odgovore je treba vsakega na svoji dopisnici poslati do sobote, 18. oktobra, na naslov: Daša Košir - za NTR Logatec, Tržaška 12/b, 1370 Logatec, za oddajo "99 minut za obešanje, 81 minut za grde, umazane, zle".

MODNI KOTIČEK Obleka za misico

V pravljicnem ambientu Lutkovnega gledališča v Ljubljani so modni strokovnjaki izbrali tri najprimernejše kreacije oblačil, ki so jih posebno za miss Slovenije '97 Maja Šimec izdelali talentirani mladi oblikovalci. Tekmovanja se je udeležilo dvanaest finalistov, ki jih je posebna komisija izbrala predhodno izmed trinštiridesetih na podlagi skic in opisov njihovega dela. Izvirne umetnine so izražale domišljijo ustvarjalcev, ki so jih manekenke predstavile pred žirijo. Le-ta, ki so jo sestavljali slovenski umetniki, kostumografi in fotografi, se je morala odločiti za tri.

Najboljšo spektakularno obleko iz kovinske čipke, ki med hojo ustvarja hladen žvenket, je oblikovala Stanka Blatnik iz Slovenj Gradca, večerni obleki iz bakrene tkanine in drugo iz idrijske čipke ter nežnih prosojnih tkanin pa Aleksandra Šaronjič iz Ljubljane in Tanja Zorn iz Nove Gorice. Vse tri so prejele nagrade slovenskih slikarjev.

Zmagovalne kreacije so predstavile: predlanska miss Teja Boškin, lanska Alenka Vindiš in letošnja Maja Šimec. Kakšen bo uspeh slovenske kreacije pred svetovno žirijo, pa bomo izvedeli po 26. oktobru.

JERCA LEGAN

ŠOLA V NARAVI - Moderna šola vpeljuje dneve izbirnih vsebin, ki šolarjem omogočajo, da v sodelovanju z zunanjimi sodelavci spoznava jo naravne in druge pojave v pristnem naravnem okolju. V toplih jesenskih dneh so učenci 4.a in 4.b-razreda OŠ Grm iz Novega mesta obiskali in si z zanimanjem ogledali oboro družine Pavca v Škrjančah, kjer jim je inženir Lado orisal sestoje mešanega gozda in jim pokazal divje živali. Učenci so v obori videli srno z mladiči, damjake, muflonko, košuto navadnega jelena in divje prašiče, ki so prav krotki. Zatem so si učenci ogledali biotop v opuščnem glinokopu, kjer so pred leti izpod glinastega sloja izkopali etruščanskega nosoroga. Ribič Boštjan Primc jim je v Luknji razkazal ribogojnico, elektrotehnik Marko Piko pa hidroelektrarno, ki je bila zgrajena leta 1902. Na sliki: četrtošolci z Grma so si na povratku domov ogledali razvaline lukenjskega gradu, kjer se pričinja učna gozdna pot. (Besedilo in slika: B. Avbar)

Janez Jaklič

Tajska – dežela smehljaja

3 Z ramo ob rami s kraljico zreta na svoje podanike s številnih panojev tako mlada, kot da se je čas zanj uustavil pred mnogimi, mnogimi leti.

Ko sem hodil po samostanih mimo kipov Bude različnih velikosti, različnih materialov – tisti v templju Treimitr je iz 5,5 tone čistega zlata, praviloma pa so vsi pozlačeni – mimo kipov različnih stilov in obdobji, ki polnijo samostanske hodnike, ko sem opazoval menihe pri njihovih obredih, pobožnost ljudi, veličastnost stup in vihar, se je v meni porajal dvom. Črv sumničenja mi je govoril, da Buda ni dosegel nirvane, uga-snitve, pozabljenja, saj je danes na Tajskem bolj živ kot kdaj koli prej.

Velika palača

Gotovo največja znamenitost Bangkoka je Velika palača s templjem Wat Phra Keo. Tu na otoku, ki sta ga naredila reka in kanal, se je mesto rodilo in začelo širiti. To je danes srce glavnega mesta in srce Tajске. Ime palače in templja, ki je v bistvu kraljeva kapela, obsega številne stavbe na ograje-nem dvoroišču, katerih začetki segajo v leto 1782. Vsak novi kralj je tu nekaj dodal in dozidal in ker so kralji tu prebivali od samega začetka pa do srede 20. stoletja, je to sklop palač in templjev različnih obdobji in stilov vse od tajskega pa do italjanskega. Kraljeva družina je palačo zapustila leta 1946 po tragični smrti kralja Ananda, ki je bil umorjen v njenih sobanah. Danes služi palača svojemu namenu le ob posebnih priložnostih in pa seveda vsakodnevno vedoželjnim popotnikom. Palača je zdaj mu-

zej, poln kraljevske oprave in orožja. Naj-večjo svetinjo in dragocenost, relikvijo in simbol Tajске, hrani tempelj. Tu, visoko na zlatem oltarju, ki ga stražijo mitološki stražarji, sedi 75 centimetrov visoki Emeraldni Buda iz enega kosa zelenega žada. Ta spremlja Tajsko in njene vladarje v dobrem in zlem od leta 1464. Sam kralj osebno za-menja njegovo obleko, stkanjo iz zlata in draguljev, trikrat na leto ob menjavi letnih časov.

Vsak tempelj posebej v mestu je kakor poldrugi kamen, lep in svetel, vendar pa nji-hova svetloba enostavno zbledi, ko mednje postaviš dragulj Veliko palačo. Pogled na-njo, na njene različne obraze podnevi, pono-či, ko se zlati v soju umetne svetlobe, v snežnem zahodu, ki se poslavljajoča luč dneva odbija in lomi na številnih površinah ob-danih z zlatom, steklom in porcelanom, na-polni srce še tako naveličanemu popotniku.

Vendar pa templji niso edina znamenitost Bangkoka. Za vedoželjnega popotnika, ki mu uspe premagati ubijajočo težo soparnih dni, nudi že sam potep po mestu, spozna-vanje njegovih četrti, stari predel, turistični center, rezidenčni predel, kitajsko četrt, na-selja ob reki, opazovanje ljudi, slovesnosti, poizkušanje hrane, sadja itd. – dovolj snovi za zaposlitev turističnega delavnika. Po prvih dneh, ko me je pritisk v glavi nepre-stano opozarjal, da me bo zadel vročinska kap, sem se počasi naučil tajске racionalne hoje, počasnih drsajočih korakov. Celodnevna hoja po mestu je tako postala navkljub neprestanemu spotikanju – tajski ploč-niki niso preveč ravni – znosnejša.

Kaj se skriva v aferi Maline?

Priznajmo, da se vseh ljudi ne da spraviti v enake zakone - in to ni rasna diskriminacija

Verjetno ni Slovenca, ki v teh dneh ne bi vsaj v enem časopisu prebral nekaj vrstic o aferi Maline v občini Semič. Želela bi prikazati to afero skozi naša očala oziroma povedati, zakaj je do teh neljubih dogodkov sploh prišlo.

Občina Semič je ena izmed treh belokranjskih občin, novonastala, s 3850 prebivalci, s površino 147 km², s 56 poseljenimi in 21 prazni-mi vasi. Imamo kup majhnih in velikih problemov: slabo cestno povezavo, polovico vasi brez vodovodne napeljave, premajhen vrtec, šolo v dograjevanju, malo urejenih športnih površin, prema-lo uredenih zdravnikov in zobozdravnikov, skoraj nobenih novih delovnih mest, veliko število ostarelega prebivalstva, vsak dan več social-nih problemov in drugih težkih in manj težkih problemov. Imamo pa tudi približno 200 Romov (število ni točno, ker se Romi seli-jo, veliko jih ne živi tam, kjer so prijavljeni!) Vse navedene proble-me skušamo postopno reševati s pičlimi proračunskimi sredstvi.

Tako smo se lotili tudi razreše-vanja "romske problematike". To področje sem tako poimenovala, ker je to dejansko velik problem za našo občino. Romi, ki imajo prijavljeno stalno bivališče na Coklovci oz. Sovinjeku in v Stran-ski vasi (90 Romov), so vsi nepis-meni, še nikoli niso bili zaposleni, živijo v lesenih barakah in pod šotori, razen treh družin, ki živijo v zidanih objektih, brez vode in elektrike, z velikim številom šolo-

obveznih otrok, s pogosto obo-levnostjo za raznimi kroničnimi obolenji ipd. Za razreševanje nji-hovih težav smo sprejeli na občin-skem svetu program razreševanja romske problematike. Pred tremi leti smo pričeli v osnovni šoli z ločenim poučevanjem sloven-skega jezika in z dodatnimi ak-tivnostmi z romskimi otroki. Z letošnjim šolskim letom smo pri-čeli po istem principu vključevati romske otroke v oddelek zunanje male šole. Naše zdravstveno oseb-je se trudi s temi Romi čimveč preventivno delati, 7 delazmožnih Romov smo zaposlili prek progra-ma javnih del v predlogu PUP smo uspeli določiti lokacijo za romsko naselje in še veliko je drobnih aktivnosti, ki niso zajete v nobenem posebnem programu, se pa izvajajo vsakodnevno in bodo nekoč rodile sadove.

Toda kljub vsemu navedenemu mali Romčki še vedno hodijo v šolo umazani in smrdljivi, saj ni-majo vode, da bi se umili in oprali, še vedno jih ostali zmerjajo s smrdljivimi Čigani, še vedno naši odrasli Romi vozijo neregistrirane avtomobile brez šoferskega izpita, se med seboj streljajo in imajo neprijavljeno orožje, vedno kaj ukradejo, in zelo motijo okolje, kjer živijo. Pa smo kljub temu v Semiču sprejeli dejstvo, da so naši, da bodo tu tudi ostali, mi pa se bomo trudili, da jim pomagamo do zidane hiše, do elektrike, do vode, da se bodo naučili pisati in brati, da bodo nekoč celo dobili

ponudil sprejemljivo rešitev tega in ostalih problemov. Maline, občina Semič, cela Bela krajina pa tudi Dolenjska ostane sama pri razreševanju romske problema-tike. Maline postanejo tako zahteva, naslovljena na državo, zahteva, da končno priznamo, da Romi niso problem občin, ampak problem države.

Maline so se "zgodile" zato, ker smo zatajili oziroma jasno pove-dali, da ničesar ne moremo stori-ti prav vsi pristojni: občina, Cen-ter za socialno delo, Uprava za notranje zadeve, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za okolje in prostor, Urad za narodnosti pri vladi R Slovenije, država... In vaščani Malin so pač razrešili zadevo tako, kot jo znajo oz. zmorejo gle-de na svoje pristojnosti.

Priznajmo, da se vseh ljudi žal ne da pospraviti v enake zakone, da so tudi ljudje, ki jih ne more-mo in ne smemo obravnavati ena-ko, saj imajo (če to želimo ali ne!) drugačne potrebe, drugačne na-vade, drugačno življenje, nujno jih moramo obravnavati drugače, ker bodo sicer vsi "projekti" ostali le kup lepo izpisanega papirja, rom-ska problematika Bele krajine pa bo še vedno nerazrešena, neza-dovoljni pa bomo Romi in "civilni".

In to ni rasna diskriminacija, to je le razreševanje socialnih proble-mov!

SONJA LIČEN TESARI, dipl. soc. del. strokovna sodelavka za družbene dejavnosti v Občini Semič

Trgovina cveti

Pri razgledovanju – Bangkok ima poleg templjev tudi nekaj lepih palač, muzejev, spomenikov – sem opazil, da se skozi te različne obraze mesta vleče skupna rdeča nit – trgovina. Prodaja se v velikih blagovnih cen-trih, trgovinah in trgovinicah, ravno tako pa je ob cestah, na premičnih stojnicah bogata ponudba blaga, sadja, pijače. Ponudba je različna glede na mogoče kupce. V turis-tičnih predelih je več kiča, spominkov, pijače, tudi hrana je prilagojena zahod-njaškemu želodcu, spet drugje je trgovina namenjena domačini. Ulice se zvečer spre-menijo v prijetne vrtno restavracije. Stojnice

Trgovina je kri Bangkoka. Na sliki: pla-vajoča tržnica. (Foto: J. Jaklič)

z vsakovrstno kramo zamenjajo majhne, kadeče se mobilne kuhinje, kjer poševnooki spretnije v soju oljenk in baterijskih svetilk kar pred teboj v nekaj minutah pričarajo kitajsko, tajsko ali pa evropsko specialiteto. Barvitost azijske ponudbe se še posebno pokaže ob koncu tedna. Trgovina, ta spogledljivka, takrat obleče svoja najlepša ob-lačila. Tropske ribice razkazujejo svoje barve ob klepetavih papigah. Številne eksotične rastline se mešajo s hrano, sadjem, čevlji, oblekami, tehničnim blagom. Obseg proda-je in barvitost predmetov, ki se med seboj prepletajo brez vsake logike, je na tedenskih trgih tako mogočena, da je vsak racionalen nakup nemogoč. Gotovo najbolj nenavadne in najbolj vabeče pa so za tujca plavajoče tržnice na obrobju mesta. Tu, kjer je dovolj kanalov,vode, ki se Tajcu tako blizu, barvite stojnice zamenjajo čolni. Trgovina poteka med samimi čolni in pa tudi med čolni in obalo.

V tej poplavi blaga, tudi blaga svetovnih znamk Levig, Dizel, Lacosta, ko gre za ob-lačila in kilograme ur različnih svetovnih proizvajalcev, preži na tujca nešteto pasti. Skoraj vsi predmeti zvenečih imen so po-nareddi, včasih originalni ponareddi, ki so običajno iz pravega bombaža, svile, džinsa in drugih materialov. En in isti predmet je mogoče kupiti za tisoč ali pa tri tisoč tolar-jev. Začetna cena prodajalca bo pri tujcu – belo kožo je tu skoraj nemogoče skriti – nekajkrat preseгла tisto pravo, realno ceno. Barantanje s prodajalcem se naravnost spodobi. To je hkrati umetniško dejanje, prava majhna drama. Prodajalec zna kljub pomanjkljivemu znanju angleščine z vso razumljivo mimiko prikazati, da je blago vredno svojega denarja, da z izgubo pač ne more prodajati, hkrati pa sočno prikaže tragičnost družinskih razmer, število otrok. Koliko bo kupec plačal za ponujeno blago, je odvisno samo od njegove človečnosti.

Jägermeister za začetek?

Metliška "dobrodošlica" prihajajočim Hrvatom

Obmejna Metlika je postala živahno trgovsko mesto s števil-nimi večjimi in manjšimi trгови-nami, ki imajo bogato izbiro raznovrstnih industrijskih in tehničnih izdelkov ter prehram-benih proizvodov. Ponudba je namenjena tudi kupcem iz so-sednje Hrvaške, od koder se v pričakovanoj odprtja maloob-mernega prometa obetajo še večji obisk. Zato je podjetje Trgoles, nedaleč od mejnega prehoda na Kolpi, v Logu odpr-lo trgovino pohištva in ob cesti postavilo veliko reklamno tablo, ki na eni strani v slovenskem jeziku vabi v "salon pohištva", na drugi, proti Hrvaši, pa v hrvaščini v "salon namestaja". Nekemu skrajnežu in nestrpnemu to očitno ni bilo všeč in je na tablo vrgel steklenico črne barve ter onesnažil napis z ve-likim madežem. Zdaj že nekaj časa prihajajočim Hrvatom

pada v oči ta nespodobna do-brodošlica in je že čas da napis vrne v prvotno stanje, da ne bo več madeža na tabli in Metliki. Skoda je le, da to ne bo na stroške storilca, ki bi zaslužil še kakšno drugo kazen.

Na poti v Evropo so pa boljši v Črnomlju, kjer imajo v trgov-skem središču nov market ali shop, kot se to danes sodobno pravi slovenski trgovini, ki v nemščini in gotiči nosi napis "Jägermeister"! Človek bi po-mislil, da tam prodajajo alko-holne pijače, saj je Jägermeister ime znanega nemškega pelin-kovca, vendar ne, to je trgovina za jagre, pardoň, lovec in ribiče. Zares enkratno in imenitno ime firme, le kateri mojster za slo-venščino ga je odobril. Ker zgle-d človeka, lahko v Črnomlju pričakujemo še kakega Schu-stermeistera, Gasthaus ali Schwarz Peter caffe? I. J.

Pojasnilo in popravek

Pred vseslovenskim praznikom ob 50. obletnici priključitve Primor-ske k matični domovini sem v Do-lenjskem listu objavil dva krajša pri-godna prispevka (4.9.: Primorska - "svetlo leto slovenstva", 11.9.: Sence ob prazniku vseh Slovencev). V drugem članku sem med ostalim navedel, da je "Z Rapalom izven matične države ostalo pod Italijo približno 300.000 Slovencev in skoraj pol milijona Hrvatov." Podatek sem povzel iz brošure Toneta Polj-šaka Naša zahodna meja in mirov-na pogodba z Italijo, ki jo je prejšnji mesec založila komisija za informa-tivno, propagandno in promocijsko dejavnost pri Glavnem odboru ZZB NOV Slovenije.

Na drugi članek mi je pred dnevi dr. Milica Kacin Wohinz, znanstve-na svetnica v Inštitutu za novejšo zgodovino v Ljubljani, poslala po-pravek z naslednjo vsebino:

"Podatek, da je prišlo pod Italijo ok. 300.000 Slovencev, je pravilen (skupaj z Beneškimi Slovenci jih je bilo ok. 340.000), ne pa tudi po-datek "in skoraj pol milijona Hrvatov". Jugoslovansko zgodovino-pisje, namenjeno svetovni javnosti v času boja za meje, je vedno šlelo Slovence in Hrvate v Italijo skupaj kot Jugoslovane. In teh, obojih, je bilo v Italiji po letu 1918 ok. pol mi-lijona, samih Hrvatov pa ne več kot 180.000. To pišem zato, ker dan-danes, ko nismo več Jugoslavija, mnogi publicisti pripisujejo samo Slovincem številke, ki so skupne za obe narodnosti. Najhujša napaka je, ko govorijo o 150.000 slovenskih emi-grantih med vojnama (skupaj s hrvaškimi jih je bilo po takratnih ocenah 105.000), kar bi pomenilo, da je ostal na Primorskem samo vsak drugi Slovenec. Kako naj bi se potemtakem osvobodili?"

S hvaležnostjo objavljam gornje pojasnilo in popravek ugodne znanstvenice, ki že desetletja proučuje značilnosti in oblike protifašistič-

nega odpora na Primorskem med dvema vojnama, o čemer je izdala vrsto znanih samostojnih del, širših študij in številnih prispevkov v strokovnem ter drugem tisku doma in v tujini.

Zahvalo združujem z ugotovitvi-jo, da v južnem koncu Slovenije žal veliko premalo vemo o zgodovini zahodnih Slovencev. Tudi zato je potrebno ponavljati, da je boj za slovensko zahodno mejo neločljivo združen z dolgoletnim uspešnim protifašističnim gibanjem primor-skih Slovencev in z njihovim drago-cenim deležem v NOB.

TOÑE GOŠNIK

Združitev žrtev okupatorjev

Sedež v Kranju

KRANJ - Pred kratkim smo v Kranju ustanovili Združenje žrtev okupatorjev 1941-1945 Kranj s sedežem v Kranju. Namen zdru-ženja je povezati vse Slovence, ki so bili med drugo svetovno vojno preganjani od takratnih okupa-torjev slovenskega ozemlja, tako izgnance, begunce, ukradene otroke, politične zapornike kot tudi vse taboriščnike. Cilj je zah-tevati vojno odškodnino od na-slednic takratnih okupatorjev in brez kakršnegakoli mnenja ali priporočila države Slovenije.

To pa predvsem zato, ker težko pričakovane zakona o vojni odškodnini še vedno nimamo. Zatika pa se tudi pri izvajanju Zakona o žrtvah vojnega nasilja in reševanja zahtevkov za uveljavitev pravic.

Združenje žrtev okupatorjev 1941-1945 Kranj Kranj

Svojo trgovsko dramo sva doživela s pri-jateljem na poti od zlatega Buda proti za-časnemu bivališču. To je bila večdejan-ka s spremembami prizorišča, prava klasična drama z zapletom, vrhom in razpletom. Na vogalu, kjer sva ob steklenici kokakole oma-hovala med vožnjo s tuk-tukom in peša-čenjem, naju je ogovorila mlada Tajka. Pred-stavila se je kot učiteljica s severa dežele in s tem takoj podrla moje skrivne želje, da nama bo prodala svoje lepo mlado telo. Be-seda je dala besedo in nova znan-ka je po-vedala zgodbo, ki sva jo slišala že tretjič v tem dnevu. Tega dne naj bi v Bangkoku pro-dajali safirje, drage kamne, po katerih je Tajska znana, posebno ugodno. Milostna država ob takih dneh za omejene količine dragih kamnov ne zahteva davščin, prav tako pa ob ustreznem potrdilu ne dela težav na mejah pri iznosu dragotin. Skratka, red-ka priložnost za ugoden posel, ki ga je tre-ba izkoristiti. Da v tretje nisva rekla ne, so bili krivi ženski čari in ponudba, da se sku-paj peljemo proti draguljarni, kjer je hote-lo dekle pretopiti svoj denar v drage kamne. Ta je bila v najini smeri, kar je pomenilo delitev stroškov prevoza.

Novo prizorišče je bila pisarna nad dra-guljarno. Pokazali so nama različne kamne, ki smo jih nato skupaj opazovali s pove-čevalnim steklom. Po tem uvodnem dragul-jarskem opismevanju so sledile cene po-sameznih kamnov. Ko sem pri prvem kam-nu, katerega cena je močno preseгла tisoč dolarjev, nekontrolirano izbulji oči in začel loviti sapo, so se kamni začeli manjšati. Z njimi se je manjšala tudi cena, ravno tako pa je vidno kopnelo tudi navdušenje tajskih gospa nad nama. Med tem je najina prijate-ljica s šopom denarja kupila nekaj safirjev. Oslepljen od svetlobe, ki se je lomila skozi modre kristale, predvsem pa omamljen od visokih cen, sem skoraj prezrl, da je pred nakupom skočila na stranišče.

Vprašanja predsedniku Ustavnega sodišča

Ustavo braniti pred lastnim Ustavnim sodiščem?

Ob interpretaciji izjave priznanega pravnega strokovnjaka univerzitetnega profesorja dr. Pretnarja (RTV parlamentarna križ-potja 8.10.97), da bi morali slovenski pravniki braniti ustavo pred lastnim Ustavnim sodiščem, sem se spomnil javnega vprašanja g. Verbiča iz Ljubljane v zvezi z denacionalizacijo, ki jo je naslovil na to institucijo, vendar je ostalo brez odgovora. Zato si tudi jaz dovolim vprašati predsednika Ustavnega sodišča: po katerem pravnem kontekstu ima pojem fevdalna lastnina drugačen pomen za cerkev, kakor za posameznika. Iz zgodovine vemo, da so fevde podeljali vladodržci tistim posameznikom in institucijam - največ cerkvenim - ki so jim pomagali priti na oblast ali pa jo zadržati. Kje je razlika, ki jo je "uzakonilo" Ustavno sodišče ob odločitvi, da ustavi postopek za referendum. Sicer pa je menda že v veljavnem zakonu določilo, da se fevdalna lastnina ne vrača.

Ker se cerkev nadeja ob pomoči Ustavnega sodišča dobiti vrnjene nekdanje fevde, je njenim voditeljem seveda trn v peti eden največjih slovenskih pisateljev Ivan Cankar, ki v svojih delih biča neneravni odnos med gospodarji in hlapci (bogatenje enega na račun drugega), kar je še kako aktualno, kajti v Sloveniji zopet ne manjka "hlapcev Jernejev", ki so dolga leta gradili in ustvarjali v potu svojega obraza in z odrekami ter sedaj ob vseh božjih (bog ni ustvaril bogatašev in revežev) in človeških postavah ostali brez vsega - celo brez vsakdanjega kruha. Zato ga je (Cankarja) potrebno poniževati, kar počne ob različnih priložnostih dr. Rode, ki bi moral kot "pravi Slovenec" in intelektualec ceniti predvsem in najprej kulturne ustvarjalce svojega naroda in šele nato poveljevat svetovne veličine. Čeprav tudi ni zanemariti znanega Shakespearovga teksta: "nekaj gnilega je v tej deželi in hlanski", kar lahko velja za vse čase in vse dežele sveta - tudi za Slovenijo; ravno tako pa bodo vedno in povsod aktualni Cankarjevi hlapci in njihove nepravice ter njihov boj za človeško dostojanstvo.

Najbrž ustavni sodniki niso dolžni odgovarjati na v pis-mih bralcev postavljena vprašanja. Mislim pa, da bi bilo prav na to odgovoriti, ker sem prepričan, da vprašanje ni le moje, ampak tudi vseh tistih preko 52 tisoč državljanov Slovenije, ki jim je Ustavno sodišče razvrednotilo osebni podpis na zahtevo za referendumsko odločanje.

JANKO MAVER
Novo mesto

SVETOVNI DAN KMEČKIH ŽENA

LJUBLJANA - Mednarodna federacija kmetijskih proizvajalk in proizvajalcev, Fundacija svetovnega vrha žensk in Združene podeželske ženske sveta so predlagale določitev posebnega dne, ki bi vsako leto poudaril premalo priznan prispevek kmečkih žena. Po odločitvi, da postane svetovni dan kmečkih žena 15. oktober, in po prvem praznovanju lani organizatorji pozivajo vse države sveta, naj počastijo ta dan. Namen svetovnega dneva kmečkih žena je izstop kmečkih žena iz neopaznosti vsaj enkrat na leto, da bi družbo opomnili, koliko jim dolguje, in priznali pomembnost in vrednost njihovega dela. Za izboljšanje položaja kmečkih žena se bo zavzemala tudi Republika Slovenija kot članica Sveta Evrope.

Cvetličarna v Straži

STRAŽA - Konec prejšnjega tedna je novomeško Gozdno gospodarstvo oziroma njegova poslovna enota Vrtnarstvo in hortikultura odprlo svojo cvetličarno v Straži. Potem ko so letos zaradi premajhnega prometa in previsoke najemnine zaprli cvetličarno na novomeškem Glavnem trgu, imajo sedaj poleg cvetličarne ob Težki vodi v Smrečnikovi ulici v Novem mestu še to v Straži.

"V straški cvetličarni nudimo celoten cvetličarski program," pravi vodja poslovne enote Zora Poplašen Pajič.

CVETLIČARNA V STRAŽI - Takoj po otvoritvi straške cvetličarne v petek popoldne je že stekla prodaja. (Foto: A. B.)

V poslovni enoti Vrtnarstvo in hortikultura je 13 redno zaposlenih, poleg njih pa imajo še 3 začasno zaposlene delavce. "Imamo tudi svojo proizvodnjo rezanega cvetja, okrasnih sadik, zelenjave, ukvarjamo se še s hortikulturnim urejanjem, izdelujemo načrte za urejanje vrtov, imamo tudi svojo drevesnico," našteva Pajičeva. V prihodnjem letu nameravajo razširiti svoj program še na proizvodnjo zdravilnih rastlin in dišavnice. Poslovna enota je razdeljena na trgovski in proizvodni del, ki oskrbuje groziste po celi Sloveniji. "Znani smo predvsem po bršljankah, pelargonijah in krizantemah, za naše lončnice božične zvezde pa nam je predstavnik italijanske firme Selecta zatrdil, da so najlepše v Sloveniji."

A. B.

Termolobi ne vidi čez ograjo

Nasprotovanje dogradnji TE Brestanici - Poziv poslancem

Iz medijev je zaslediti, da je Ministrstvo za gospodarske dejavnosti vložilo v postopek hitrega sprejetja zakon o poročstvu države za najetje posojil za graditev novih plinskih blokov v Brestanici. Ta predlog in postopek je v nasprotju z koalicijsko pogodbo kakor tudi z aneksom, kjer je dogovorjeno, da se gradijo narodnogospodarsko donosni objekti in ki upoštevajo celotno planiranje po Phare programu. Planirana dogradnja TE Brestanica ni usklajena s sprejeto Direktivo 96/92 EC, ki zapoveduje gradnjo kombiniranih objektov za sočasno proizvodnjo toplotne in električne energije.

V ta namen predlagamo, da se namesto dogradnje TE Brestanica takoj omogoči izgradnja 60 MW sistema kombinirane proizvodnje toplote in električne energije v okviru TOM Maribor. V korist tega predloga govori dejstvo, da podoben projekt TOM Maribor že nekaj časa pripravlja, izpolnjuje tehnične pogoje ter je pripravljen po enaki ceni kot TE Brestanica oddajati električno energijo v elektro omrežje, ob tem da bo kvalitetno uporabil toplotno energijo.

Treba je povedati, da TE Brestanica nima nobenih pogojev za prodajo (oddajo) toplotne energije. Pri takih pogojih odjema od TOM-a Maribor le temu ni potrebno državnih poroštev, temveč le usklajeno delovanje g. Metoda Dragonje, ministra za gospodarske dejavnosti in državnega sekretarja za energetiko g. Alojza Kovšeta.

Preostalo manjkajočo razliko pri neizgradnji TE Brestanica (54 mw) pa naj se zgradi v kombinirani proizvodnji električne in toplotne energije pri posameznih investitorjih, upoštevajoč, da je tovrstni potencial dovolj velik. Za to delo pa je zadolžen in odgovoren državni sekretar za energijo.

Pri tem apeliramo na vse poslance v DZ, naj ne podprejo predlaganega Zakona o poročstvu za TE Brestanica niti za TET 3, dokler ni sprejet Nacionalni energetski program, ki bo usmerjen v Evropsko Unijo. Treba je vedeti, da so vse tri planirane TE (Len-

dava, Brestanica in Trbovlje) plod vrtiličarstva, monopolizma in da so z narodnogospodarskega vidika nesprejemljive. Pri vsem tem pa se pozablja na obnovljive vire energije kakor tudi na kombinirano proizvodnjo kljub že sprejeti Resoluciji o strategiji rabe in oskrbe z energijo.

BOŽO DUKIČ

Inštitut za obnovljive vire energije
Kranj

O manirah drugih

Ob Podobnikovi izjavi

Spoštovani Marjan Podobnik, podpredsednik vlade Republike Slovenije, res je tem SKD-ejcem potrebno vcepiti osnovna načela obnašanja, kot ste dejali v izjavi v TV dnevniku 6. oktobra.

Tudi jaz težko razvozlam, kaj želijo doseči, da se kar naprej držijo sporazumov in dogovorov, naj so ti podpisani ali ne, res so brez manire ti SKD-ejenci, saj vsi vemo, da se pri nas tega ne drži nihče drug, kot samo ti "krščanari", kateri so itak že brez manir. Dokaz, da nimajo manir, je tudi ta, da se kar naprej zavzemajo za pravno državo in red. Kam pa to pelje, da bi morala vzeto (ukradeno) država vrniti državljanom. Kje pa ste to slišali, lepo vas prosim? V zadnjem času jih kar naprej poslušam, namreč te brez manire, da proračun, sprejet tako pozno ob koncu leta, če sploh bo, za letošnje leto nima učinka. Kaj si vse dovolijo! Podobnih primerov ne manjka in so splošno znani.

Zadnjič me je ustavil eden od treh "brez manir" in mi nakladal, da sedaj, ko ste vi v vladi, je avtomatično red in ni več korupcije, ker vi nič več ne govorite o njej. Še to je trdil, da se je takoj po začetku vašega vladanja umaknil iz države vaš prijatelj Nikolas Oman, s katerim ste se slikali pred volitvami za Nedelo. Kakšna škoda in ravno nekdo iz vaše bližine, ki ima dobre manire!

Lahko bi še našteval te njihove "grde manire", pa bodi dovolj.

JOŽE ZUPANČIČ

Naselje na bregu 7
Gozd Martuljek

TAKO SE PONAVIDI ZAČNE

Pred kratkim je neznan "ljubitelj narave" na koncu Ragovske ulice v Novem mestu oziroma na robu gozdička na Ragovem odložil odslužen star kavč. V skrbi, da stara šara ne bi samevala, so novi "ljubitelji" tam odložili star štedilnik in še nekaj temu podobnega. Tako ob tej prometni cesti spet nastaja v sramoto mesta divje smetišče, ki so ga pred leti delavci novomeške Komunale že enkrat pospravili, a očitno brez trajnega uspeha.

S. D.

SREČANJE OSTARELIH IN BOLNIH V ŠKOCJANU

ŠKOCJAN - V krajevni organizaciji Rdečega križa v Škocjanu smo tudi letos pripravili srečanje ostarelih in bolnih. V nedeljo, 12. oktobra, je na srečanje v škocjanski osnovni šoli prišlo več kot 80 občanov. Srečanja so se udeležili tudi tisti, ki jesen življenja preživljajo v novomeškem domu starejših občanov. Predsednica KO RK Škocjan Tanja Hočevar je vse pozdravila, med njimi tudi goste. Najstarejša občana sta bila deležna posebnega pozdrava s šopkom cvetja. Učenci šole, zbor Plamen in upokojenski pevski zbor so z lepo besedo, igranjem in s pesmijo popestrili srečanje. Nedeljsko popoldne je minilo v prijetnem vzdušju.

KO RK Škocjan

DUHOVNA UNIVERZA

NOVO MESTO - Danes, 16. oktobra, bo ob 18. uri v veliki čitalnici študijskega oddelka Knjižnice Mirana Jarca predstavitev delovanja Duhovne univerze. Vzgojno-izobraževalni program je namenjen odraslim, ki jih zanima duhovna rast, na predstavitvi pa se bodo obiskovalci seznanili z delom Duhovne univerze, njenim programom, pogoji za vpis v prvi letnik in šolnino.

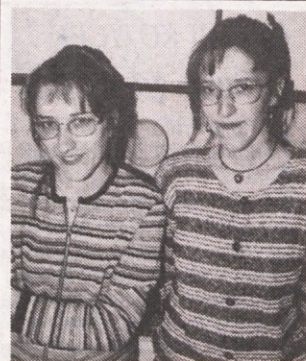
KOSTANJEV PIKNIK

NOVO MESTO - Kostanj bomo smodili v soboto, 18. oktobra, na kucju Marof ob 18. uri. Društvo novomeških študentov bo poskrbelo za kostanj in mošt. Večer bomo popestrili z družabnimi in nedružabnimi igrami.

DNŠ

• Kdor samo gleda, temu ni nobeno delo pretežko. (Pregovor)

• Evropa ni samo postfašistična, postnacistična in postkomunistična, temveč postkatoliška in celo postkrščanska. (Smerke)

SESTRI - Predsednica Branka in tajnica Mateja Škufca (levo)

Ustanovljeno kulturno društvo Hinje

Najmlajše v občini

HINJE - V krajevni skupnosti Hinje, ki šteje okoli 800 krajanov, že dalj časa samevajo prazni prostori gasilskega društva Hinje, namenjeni tudi kulturnim prireditvam. Na predlog predsednice KS Hinje Marije Brecljnik so spomladi ustanovili Kulturno društvo Hinje. Krmilo in vodenje društva so tako zaupali Branki Škufca, ki je postala predsednica, njeni sestri Mateji pa so naložili tajniško delo.

Društvo šteje 25 članov. Dela in volje na kulturnem področju gotovo ne manjka, kljub temu da imajo tudi finančne težave. "Novomeška občina nam je dala zagonska sredstva, obrnili pa smo se tudi na obrtnike in podjetja v občini in tudi izven", je povedala predsednica Branka Škufca. Tako so denar že namenili za nakup oblek vokalne skupine Prima, ki dela od leta 1993. Vokalna skupina Prima in njen vodja Aleš Makovec so se v tej zasedbi že predstavili v Žužemberku, Hinjah in drugod, v kratkem pa bodo nastopile tudi pred domačim občinstvom z novim programom.

V društvu načrtujejo vrsto proslav in prireditev. "Vsak začetek je težak, toda vse je lažje, ker nas podpirajo in pomagajo zlasti šola in njen ravnatelj Jože Hribar, KS Hinje, GD Hinje," sta v en glas dodali predsednica Branka in tajnica Mateja Škufca, tega najmlajšega kulturnega društva v novomeški občini.

S. MIRTIC

Kot pribito!

Nova KBM d.d. ponuja nespremenljive obrestne mere!

Za kratkoročna potrošniška posojila:

1,17 % mesečno za posojila do 3 mesecev

1,21 % mesečno za posojila do 4 mesecev

1,24 % mesečno za posojila do 5 mesecev

primer: Če najamete za tri mesece 100.000,00 dolarjev kredita, vrnete banki trikrat po 34.118,00 dolarjev.

Nobenih spremenljivk, nobenih inflacijskih tveganj, nobenih skrbi!

O podrobnostih povprašajte v ekspozituri Brežice, Maistrova 2.

Naša telefonska številka 0608 62 031.

Nova KBM d.d.
Podružnica BREŽICE

Občina Trebnje
Goliev trg 5
8210 Trebnje

objavlja prosto delovno mesto

1. VIŠJEGA SVETOVALCA v Oddelku za okolje in prostor

Zahtevani pogoji:

- VII. stopnja izobrazbe gradbene smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- opravljen strokovni izpit
- poznavanje programskih orodij v okolju Windows

2. DIPLOMIRANEGA PRAVNIKA v Uradu župana

Zahtevani pogoji:

- VII. stopnja izobrazbe pravne smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- opravljen strokovni izpit
- poznavanje programskih orodij v okolju Windows
- voziški izpit B kategorije

3. TAJNICE v Uradu župana

Zahtevani pogoji:

- V. ali VI. stopnja izobrazbe ekonomske ali upravne smeri
- 3 leta delovnih izkušenj
- znanje strojepisja in računalništva
- poznavanje programskih orodij v okolju Windows
- urejenost in komunikativnost

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še splošne pogoje, določene v zakonu o delavcih v državnih organih (Ur. l. RS, št. 15/90 in 5/91).

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in s 3-mesečnim poskusnim delom. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter življenjepisom pošljite v 8 dneh po objavi na gornji naslov. Kandidate bomo obvestili o izbiri v 15 dneh po sprejeti odločitvi.

KOVINOTEHNA

**PC v Intermarket centru
v Brežicah, tel.: 0608-62-857
in PC v BTC Novo mesto
tel.: 068-316-171, 316-173**

Od 20. okt. razširjena in še boljša ponudba za ureditev in opremo vašega doma v PC Novo mesto!

**Radiatorji
VOGEL&NOOT**

od **11.590.-** dalje

**Kotel za centralno
kurjavo na olje**

**"EUROFIRE"
18-31 kW**

91.290.-

**Radiatorski ventili 1/2"
"ARMAL" SUPER
CENA**

990

**Kotlovna regulacija
"EUROFIRE"**

16.990.-

PE AGROSERVIS
Novo mesto
Tel.: 068/321-479, 321-031

Cenjene stranke obveščamo,
da smo odprli nov

**VULKANIZERSKI
SERVIS**
za mehanizacijo
ter osebna in tovorna vozila

Velika izbira in ugodne cene pnevmatik Fulda, Goodyear,
Hankook, Pirelli, Barum, Sava in obnovljenih pnevmatik

POSEBNA UGODNOST do 31. decembra 1997
vse pri nas kupljene pnevmatike namestimo brezplačno.
Servis je odprt od 7. do 18. ure, ob sobotah do 12. ure.

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

SALON ZA PSE
BUDJA UL. TALCEV 12 NOVO MESTO
(068) 324-377

TUDI KRATKOROČNA NALOŽBA JE LAHKO DONOSNA

V SKB banki lahko kupite **blagajniške zapise SKB banke 4. izdaje** z devizno klavzulo. Naprodaj so v vseh poslovalnicah SKB banke, vplačujejo in izplačujejo pa se po srednjem tečaju Banke Slovenije. Za dodatne informacije pokličite Zeleni telefon 080 15 15.

SKB BANKA D.D.

Za Danes. In za Jutri.

ročnost:	realna obr. mera:
31 dni	4,0 %
90 dni	4,5 %
180 dni	4,9 %
270 dni	5,0 %

POLO VARIANT
sprejemamo naročila

Na zalogi **POLO, GOLF, VENTO**
TESTNA VOZILA: **SHARAN CARAT VR 6**
POLO VARIANT

Možnost nakupa vozil na obroke za podjetja, obrtnike in občane

**Volkswagen -
ko veš, kaj imaš.**

Avtotohiša Berus
NOVO MESTO
Tel.: 068/342-360, 25-098

**Osnovna šola Mirana Jarca
Otona Župančiča 8
8340 Črnomelj**

razpisuje prosto delovno mesto računalničarja - knjižničarja
Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas 11 mesecev z možnostjo podaljšanja.
Zahtevamo VI. stopnjo izobrazbe ustrezne smeri oziroma opravljen 150-urni tečaj iz računalništva.
Prijava sprejemamo 8 dni po objavi razpisa.
Kandidati bodo o izbiri obveščeni v zakonitem roku.

Ali ste pripravljeni na izziv ?

Če ste dinamični, komunikativni in
vas veseli terensko delo s strankami,
vas **VABIMO** k sodelovanju
na naslednjih območjih:

Trebnje - 3 zastopniki,
Sevnica - 2 zastopnika
Krško - 2 zastopnika
Brežice - 2 zastopnika
Črnomelj - 3 zastopniki
Novo Mesto - 4 zastopniki

Nudimo:

- zanimivo delo s specialnim ali univerzalnim zavarovalniškim programom;
- pogodbeno delo z možnostjo redne zaposlitve
- možnost dobrega zaslužka;
- možnost samostojne izbire delovnega časa;
- ustvarjalno delo.

Pričakujemo, da imate:

- vsaj V. stopnjo strokovne izobrazbe;
- delovne izkušnje v prodaji;
- vozniški izpit B kategorije;
- sposobnost dobrega komuniciranja.
- znanje slovenskega jezika.

**O odločitvi boste obveščeni
v 15 dneh po opravljeni izbiri.**

Adriatic
zavarovalna družba d.d.

Pisne prijave s kratkim življenjepisom pošljite v 8 dneh od dneva objave na naslov:

Adriatic zavarovalna družba d.d.,
Koper, PE Novo Mesto, Novi trg 1,
8000 Novo Mesto

leitz
MI OBLIKUJEMO PRIHODNOST

Smo po vsem svetu znan in uveljavljen proizvajalec orodja za obdelavo lesa in umetnih mas z več kot stoletno tradicijo in izkušnjami. V Sloveniji smo pričeli z dejavnostjo prodaje in brušenja 1. marca 1996. Za širitev svoje dejavnosti iščemo

dinamičnega in ambicioznega sodelavca
ki bo opravljal delo dostavljača in brusača orodja.

Za uspešno delo zahtevamo izkušnje v lesnopredelovalni dejavnosti, prijazen nastop in smisel za uspešno delo. Zaželeno je tudi znanje nemškega jezika.

Mi vam nudimo visoko socialno varnost, stimulativen dohodek, službeni avto ter šolanje in izobraževanje na tehničnem in prodajnem področju.

Želimo zaposliti kandidata za območje Dolenjske, zato imajo prednost interesi iz Novega mesta in bližnje okolice.

Če izpolnujete naše zahteve in pričakovanja ter vidite za vas ugodno priložnost, pošljite prošnjo o zaposlitvi najkasneje do 23. 10. 1997 na naslov:

LEITZ ORODJA, d.o.o.
Škofjeloška 112
4000 KRANJ

AVTOHIŠA Novo mesto
Servisno prodajni center d.o.o.

AVTOHIŠA NOVO MESTO, d.o.o.
Pod Trško goro 83
Novo mesto

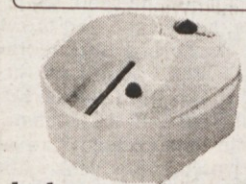
- Ugodna prodaja testnih vozil **MEGANE CLASSIC RN 1.4**

- Omejena količina vozil **RENAULT** še po starih cenah
- Menjava staro za novo
- Krediti že od **TOM + 0%** dalje

Tel.: 068/324-533

MERKUR

9.999 SIT

kad za masažo nog
WIGO FM 760

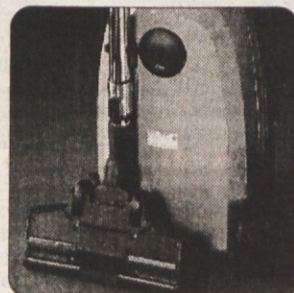
8.999 SIT

električni aparat
za striženje **HC 04**

**SESALNIK
EWT WARIA 1300**

29.998 SIT

u g o d n o

AKCIJSKA CENA
SESALNIK LAVA
59.993 SIT

globinski sesalnik
za suho in mokro
sesanje,
elektronska
regulacija,
vtičnica za el.
krtačo,
možnost dokupa
el. krtače za samo
15.999 SIT

NOVOTEHNA

PREDSTAVITEV SESALNIKA LAVA

četrtek 16. 10. '97, 10.00 - 15.30; **Kostanjevica**

četrtek 16. 10. '97, 9.30 - 16.00; **Krško**

sreda 22. 10. '97, 14.00 - 18.00; **Trebnje**

ponedeljek 20. 10. '97, 8.00 - 13.00; **Glavni trg, Novo mesto**

ponedeljek 20. 10. '97, 13.00 - 18.00; **Tehnični center, Novo mesto**

petek 24. 10. '97, 13.00 - 18.00; **Glavni trg, Novo mesto**

petek 24. 10. '97, 8.00 - 13.00; **Tehnični center, Novo mesto**

4% popust
za nakup z **MKZ**

**MOŽNOST NAKUPA NA OBROČNO
ODPLAČEVANJE DO 12 MESECEV**

NAŠE KORENINE

Rod z obeh strani oceana

Če bi takrat, na začetku tega stoletja, ko sta se Franc Brunškole s Ponikev nad Semičem in Barbara Jakljevič, doma z Lokvice, v Ameriki spoznala ter svoje znanstvo in zvezo onkraj oceana tudi nadaljevala, potem danes verjetno ne bi bilo tega zapisa. A se je tedaj Matija, Francev oče, obrnil k sinu in mu rekel: "Tam imaš domačijo in kovačijo z vsem orodjem. Pojdi čez in delaj!" Mlada sta ga poslušala, preplula ocean in njun prvorojeni sin Žan je zavekal že na Gabru nad Semičem. Sledilo mu je še osem otrok. Kaj se je potem dogajalo s to številno družino, mi je oni dan pripovedovala Pepca Bukovec, čila devetdesetletnica, ena od devetih otrok iz Brunskoletove kovačije.

Jesenske dni svojega življenja zdaj preživlja v Kotu pri Semiču in njen spomin je jasen kot ta lepi jesenski dan. Zlahka seže tja v čas pred prvo svetovno vojno, ko so se gradili belokranjsko železnico. Tedaj so se delavci že ob prvem svitu spopadali s hribom. Preluknjali naj bi ga in skozenj naj bi pripeljal vlak. Kuharji so že ponoči trkali na Brunskoletova vrata, kajti mati Barbara je pekla zanje kruh, mala Pepca pa se spominja, kako zanimivo se je bilo tisti čas muzati okoli velikih kotlov. Prej ali slej se je kak kuhar spomnil in mladeži iz njih kaj poklonil. Spomini se tudi s cvetjem okitene lokomotive, ki je pripuhala iz tunela in pripeljala polne vagone odličnikov. A veselje ni trajalo dolgo. Kmalu so začeli voziti polni vlaki v drugo smer, na fronto. Med potniki je bil tudi Pepcin oče. Štiri leta ga je avstrijski cesar vlačil okoli v vojaški uniformi in ko se je vrnil domov, se ni več mogel znebiti tistih dolgih in mrzlih zim, ki so se zalezle v njegovo telo.

Ko je moral oče na vojno, je morala tudi Pepca od doma. Preveč otroških ust je bilo pri hiši, da bi jih zmogla mati sama nahraniti. Prva mladostna leta je preživela pri babici Mariji Jakljevič na Lokvici. Tu je pomagala pri domačih opravilih in od tod je peš hodila v osnovno šolo v Metliko in k maši na Suhor. Najbolj pa ji je ostalo v spominu pisanje pisem. Dedek in teta sta bila v Ameriki, in ker je bila babica nepismena, je bila Pepca edina vez z njima. Hitro se je navadila babičine besede prelivati na papir in še danes, po toliko letih, zna na izust ameriški naslov, ki ga je tolikokrat napisala na pisemsko ovojnico: Martin Kraševac, Post Stelton, P. A. Amerika. Kraševac je bil tetin mož, doma iz Slanove vasi.

A Amerika je bila daleč, Kot pri Semiču, kjer je bila Brunskoletova kovačija, pa blizu. Tja se je vrnila Pepca, ko se je svet spet umiril. To je bil najlepši čas v njenem življenju: čas spro-

ščene mladosti, družabnih iger in fantovske pesmi, ki je zvenela globoko v noč. Prišli pa so tudi slovesi. Najprej je umrla mati, potem je utihnilo še očeto kladivo. Tudi ded Matija je prišel iz Amerike le umret. Sestra Lojzka Drenik, pri kateri je živel do smrti, si je z denarjem, ki ji ga je zapustil, kupila hišo v Gotni vasi, v kateri je bila potem znana Drenikova gostilna. Prav tam zdaj gradijo moderno trgovino.

Tudi Pepca si je ustvarila novo življenje. Poročila se je s sosedom Rudijem Bukovcem. A družinska sreča je kmalu spet utonila v vojni vihti in Pepcino srce se je potapljalo v novih bolečinah. Rudija so Italijani odpeljali v internacijo na Rab in celih štirinajst mesecev je Pepca s štirimi majhnimi otroki ostala sama. Pa ne samo to. Brat Karel, ki je s pomočjo sestre Lojzke študiral v Ljubljani, se je pridružil partizanom. V Nestopljivi vasi so ga Italijani dobili in s še dvema drugima ustrelili. Izdajalec, ki je takrat prodal Italijanom tri mlada življenja - za vsakega partizana so obljubljali po 3000 lir - se je za nagrado obrisal pod nosom. Dobil je le 3000 lir, pozneje pa od partizanov še kroglo.

Pa Pepca pred okupatorjem še ni imela miru. Neke noči so Italijani podtaknili ogenj v njeni hiši in komaj so si vsi, ki so v njej spali, rešili gola življenja. V plamenih je ostala breja krava in prašič se je spalil v svinjaku. Po italijanski kapitulaciji se je Rudi peš vrnil iz internacije in do konca vojne ostal pri partizanih, kjer je skrbel za konje glavnega štaba. Najmlajši Pepcin brat Polde, ki je živel pri sestri Lojzki v Gotni vasi, pa si je nekako našel pot v Avstralijo. Tam je imel čudno dogodivščino. Ko se je nekoč s svojim dekletom sprehajal, je vanju udarila strela. Reševalci so za Poldega mislili, da je mrtev in ga pustili v grmovju, deklet pa odpeljali v bolnico, kjer je umrl. Polde se je prebudi, a ostal je zaznamovan za vse življenje. Šele po sedmih letih je Pepca spet dobila stik z njim. V Avstraliji se ni poročil in je tam umrl brez naslednikov.

Pepca je dve leti po vojni še enkrat rodila. Sedaj ima pet otrok, deset vnukov in deset pravnukov. Njena kri pa je spet onkraj oceana. Hčerka Marija z družino živi v Kanadi. V Beli krajini pa je Brunskoletov bolj malo. Pepcin brat Matija je na Hrastu odprl kovačijo. Tam je zdaj Brunskoletova gostilna. Tudi na Gabru, kjer je imel kovačijo in gostilno prvorojeni Žan, še živijo potomci s tem priimkom.

Pepca živi v Kotu v stari, po vojni obnovljeni hiši. Rada se pogovori in rada bere, zlasti Dolenjski list, ki je pri hiši že od vsega začetka.

TONE JAKŠE

OTOČEC JUTRI IN POJUTRIŠNJEM

136 let Slovenskega zdravniškega društva

Jutri se bo s sejo glavnega odbora in skupščino na Otočcu začelo 134. redno letno srečanje Slovenskega zdravniškega društva (SZD), ki ga pripravlja Zdravniško društvo Novo mesto, glavni sponzor srečanja pa je novomeška Krka. Sobotni strokovni del srečanja je namenjen obravnavi aktualne teme: biotehnologija, bioinženiring, kloniranje - upi in strahovi. O teh vprašanjih ne bodo razpravljali samo z medicinskega stališča, marveč so k obravnavi povabili tudi sociologa dr. Gregorja Tomca, teologa dr. Ivana Štuhca in filozofa dr. Tineta Hribarja. Pred srečanjem je stekel pogovor s predsednikom Slovenskega zdravniškega društva prof. dr. Pavlom Poredošem.

"Slovensko zdravniško društvo je lani praznovalo 135-letnico delovanja in samo dvakrat v vsej svoji zgodovini ni bilo letnega srečanja," je povedal prof. Poredoš, ki društvu predseduje zadnje leto. Zametek SZD je bilo bralno društvo, ki pa so ga v glavnem sestavljali zdravniki in se je kmalu preimenovalo v Slovensko zdravniško društvo. "Naše društvo vsekozi predstavlja močno intelektualno jedro, ki ni pomembno samo na medicinskem, ampak tudi na širšem družbenem področju. Tako je imelo SZD svojo vlogo pri ustanovitvi ljubljanske Univerze, Slovenske akademije znanosti in umetnosti, medicinske fakultete in še pri marsičem na Slovenskem. Vsekozi naše društvo združuje pomembne slovenske intelektualce. Vsekakor SZD sodi med najstarejša zdravniška in sploh strokovna združenja v Evropi."

Danes je v Sloveniji nekaj več kot 7.000 zdravnikov, okoli 5.500 pa jih je članov SZD. V okviru društva deluje 13 regijskih zdravniških društev, eno najbolj ak-

tivnih je novomeško, ki združuje zdravnike na Dolenjskem in v Beli krajini in šteje okoli 200 članov. "Glavni smoter našega društva je stalna strokovna rast članov ter prizadevanje za moralno etični pristop pri obravnavi bolnika. V okviru društva deluje kar 63 strokovnih združenj in sekcij in vsako od njih pripravi vsaj en strokovni sestanek na leto; letos jih je bilo že več kot 50. Teh sestankov se udeleži od 30 do 100 in več zdravnikov. Gre za izjemno obsežno in pomembno strokovno dogajanje in upam si trditi, da na Slovenskem ni stroke, ki bi bila na tem področju tako dejavna. Vse to pa člani počnemo prostovoljno in za to žrtvujemo svoj prosti čas. Na teh strokovnih sestankih sodelujejo tudi naši kolegi iz tujine, prevsem iz sosednjih Italije in Avstrije, v zadnjem času tudi iz Madžarske, Češke in Poljske in od drugod, tudi iz Amerike. Vsekakor je zagotovljen pretok znanstvenih informacij in tako je naša stroka tudi po zaslugi takih srečanj na evropsko primerljivi ravni."

Z družbenimi spremembami se je tudi zdravstvo na novo organiziralo, ustanovili so tudi zdravniško zbornico, ki so jo ukinili takoj po

Prof. dr. Pavel Poredoš, predsednik Slovenskega zdravniškega društva

drugi svetovni vojni. Postavilo se je celo vprašanje, ali je zdravniško društvo še potrebno. Nekateri so že bili plat zvona društvu, češ da je zbornica njegovo nadomestilo, v SZD so videli celo nekakšen element bivšega sistema, češ društvo je lahko obstalo in delovalo, ker da je bilo proročimsko. "To je bil očitke brez kakršne koli osnove," pravi prof. Poredoš. "Razmišljanje o ukinitvi SZD je bilo vsekakor kratkovidno. Zbornica je na neki način podaljšana roka vlade, ker skrbi za izvajanje zdravstvenega varstva, predpisuje pogoje za doseg licence, jih podeljuje in tudi odvzema, izvaja nadzor, ima torej javna pooblastila, ki jih je dobila od ministrstva za zdravstvo, torej od vlade. Članstvo v zbornici je obvezno za vsakega, ki hoče javno opravljati zdravniški poklic, članstvo v SZD pa je prostovoljno in njegovi člani plačujejo članarino. Poslanstvo SZD je drugačno od vloge zbornice, in če bi prišlo do ukinitve društva, bi bila to velika škoda, saj je v društvu zbran velik strokovni potencial. Zbornica nima takih združenj in sekcij, ki v našem društvu skrbijo za strokovno rast, in tudi nima smisla, da bi jih na novo ustanavljala, če že obstajajo, in vsa stvar tudi solidno deluje več kot sto let. Pomembno je, da se vloge razdelijo, in upam, da nam je uspelo dogovoriti se o tem z zbornico; zlasti s sedanjim predsednikom namaj uspelo določiti izhodišča ene in druge organizacije in razmejiti pristojnosti. Eni in drugi imamo dovolj in preveč dela, eni na področju stroke, drugi na področju nadzora in organizacije. Tudi osnutek zakona o zdravnikih razmejuje te pristojnosti."

SZD je neodvisna organizacija, ki se ne podreja aktualnemu režimu in skrbi za strokovno in

etično plat opravljanja zdravniškega poklica. Tako je v glavnem tudi v tujini; zlasti na Zahodu poznajo obe organizacijski strukturi, tako zbornico kot društva. V Ameriki pa poznajo celo samo zdravniško združenje, najstarejše na svetu, saj deluje že 150 let in ima izredno velik vpliv ne samo na področju medicine, temveč v vsem družbenem življenju. Ameriško zdravniško društvo je že država in državi in v kongresu je zdravniško združenje najbolj pogosto citirano profesionalno združenje. Tam gre za naše pojme stvar že predaleč in je združenje pomembna politična sila."

Po petkovki skupščini društva bo sobotni strokovni del srečanja namenjen obravnavi teme: biotehnologija, bioinženiring, kloniranje - upi in strahovi, ki jo bo vodil doc. dr. Alojz Ihan. "Gre za zelo aktualno temo in za področje medicine, ki posega tudi v druge oblike človekovega življenja in delovanja, predvsem na moralno-etično, in v razpravi naj bi opredelili tudi širšo družbeno razsežnost te problematike."

To področje je v zadnjem času doživelo izjemen razvoj. Medalja pa ima dve plati: zelo pozitivno, saj raziskave na tem področju obetajo velik napredek pri zdravljenju številnih bolezni, porajajo pa se tudi veliki strahovi zaradi možnosti zlorab genskega inženiringa, katerega skrajnost je tako imenovano kloniranje. Skratka, genski inženiring bi lahko postal eno najbolj grozljivih orožij našega časa, ki bi lahko ogrozilo pestrost življenja, enkratnost in nepovnljivost živih bitij in žive narave nasploh. "Predvideno je, da bomo po predavanjih in razpravi sprejeli deklaracijo o biotehnologiji in genskem inženiringu," pravi prof. Poredoš.

ANDREJ BARTELI

SODOBNO GOJENJE ŠAMPINJONOV

Taborjevi imajo v Resi pravo gobarno

V Sloveniji se z gojenjem gob ukvarja precej ljudi, vendar večina le ljubiteljsko. Mnogi so si za gojenje preuredili nekdanji hlev, klet ali kakšen drug prazen prostor, ki ga imajo na razpolago, pravih gojiteljev gob pri nas pa je zelo malo. Eden takšnih je Karlo Tabor, pravzaprav njegova družina s Stare Bučke pri Škocjanu oz. po domače iz Rese, ki je pred petimi leti zgradila sodobno gobarno, kjer sedaj letno pridelajo 40 do 45 ton šampinjonov. V tem času so imeli vzpone in padce, kljub vsemu pa so prepričani, da so na pravi poti.

Taborjevi niso domačini, iz Zasavja so se na Staro Bučko preselili pred šestimi leti, ko so začeli graditi gobarno. Ta kraj pa so pogosto obiskovali že prej, saj je Karlov oče konec 60-ih let tu kupil zemljo in začel graditi hišo. V ta konec ga je vlekel, ker je bil v bližini Stopnega doma njegov oče, torej Karlov ded. Vse do 90-ih let so Taborjevi iz Hrastnika prihajali v Reso na vikend skoraj vsak konec tedna. Po 90-tem letu so možnosti za zaposlitev postajale vse težje in Karlo, ki je tedaj delal v rudniku Trbovlje, se je skupaj s sinom, Karlom mlajšim, odločil, da se preselijo na Reso in začnejo graditi gobarno za gojenje šampinjonov. "Strokovne literature za gojenje šampinjonov je pri nas zelo malo, zato sem se šel izobraževati tudi v tujino, predvsem sem si ogledal tamkajšnje gobarne," je povedal Karlo. Največ podatkov glede potrebe trga po gobah pa so mu dali na Gospodarski zbornici v Ljubljani, žal so se nanašali še na vsejugoslovanski trg, ki pa je ravno takrat razpadel.

Gobarno so Taborjevi začeli graditi leta 1991, prva proizvodnja pa je stekla naslednje leto, najprej v eni komori, naslednje leto pa v vseh treh komorah. Gradnja tako velike gobarne, ki naj bi bila vredna okrog milijon mark, je zahtevala veliko denarja. Z lastnimi prihranki jim je uspelo postaviti zgradbo, za opremo pa so najeli

posojilo, ki jim ga je odobrila novomeška SKB banka. "V SKB banki so si program ogledali in se odločili, da ga podprejo. Veliko razumevanja pa so pokazali tudi v trenutkih, ko smo se znašli v težavah," je povedal Karlo. Skoraj vsa oprema je po naročilu in iz uvoza, zato je bila še posebej draga.

Šampinjoni pred jurčki

S proizvodnjo so začeli pred petimi leti, odločili pa so se le za gojenje šampinjonov, čeprav bi v gobarni lahko gojili tudi druge gobe, npr. gobe iz vrst ostrigarjev, ki jih v gurmanskem svetu zelo cenijo. "Slovenci pač nismo veliki ljubitelji gob," pove Karlo, zato bi bila taka proizvodnja polom. Pri nas najbolj zaupamo jurčkom, od gojenih gob pa šampinjonom. "V strokovni literaturi pa so po bogastvu sestave šampinjoni celo pred jurčki," doda Karlo. Za gojenje gob, pravi Karlo, je zelo pomemben kakovosten kompost, ki ga Taborjevi uvažajo iz Italije. Od vložitve komposta do pobiranja prvih gob v t.i. prvem valu pa

preteče 40 do 45 dni, drugi val gob pobirajo po sedmih dneh, sledi še tretji val, vsi trije pa dajo približno enako količino gob. Potem morajo kompost zamenjati, ta kompost pa je zelo primeren za pridelavo zelenjave in za gnojenje vinske trte. Komore imajo klimatizirane, saj gobe zahtevajo enakomerno temperaturo, vlažnost in količino zraka prilagojeno posameznim fazam rasti.

V času pobiranja morajo gobe pobirati v dveh dneh, ker so gobe hitro starajo in kvarijo. V tem času imajo Taborjevi veliko dela, saj morajo gobe tudi obdelati. Vlagajo jih v kis in slanico, v večje ali manjše kozarce, za picerije pa jih narezane vložijo v slanico v 20 kg plastične balone. Gobe tržijo pod svojo blagovno znamko Alba. "Nekaj gob prodamo tudi svežih, čeprav se prav pri tej prodaji pogosto pokaže pri ljudeh nepoznavanje gob. Če so šampinjoni veliki in lepo odprti, menijo, da so stari, pa niso, saj so v polni zrelosti in dajejo najboljši okus," razlaga Karlo. Vse kar proizvedejo, prodajo doma, pred kratkim so se povezali z Dolenjko, ki deluje v

zdrženju ABC, in preko nje bodo tako rekoč njihove gobe naprodaj v preko 400 trgovinah po Sloveniji.

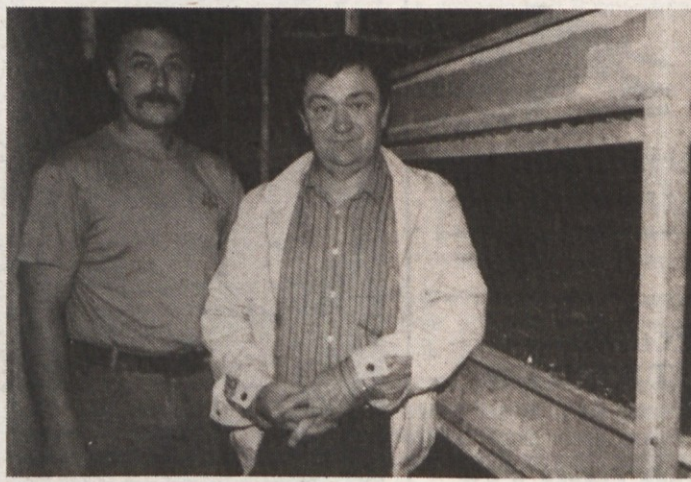
Karlo pravi, da občuduje vsakega, ki se ukvarja s pridelavo gob, saj mora v to vložiti veliko denarja in truda, vendar če prodaja na črno, bodo Taborjevi s svojimi gobami težko konkurenčni, kajti pri njih si država 5. in 20. v mesecu vzame svoje. Tu pa Karlo zameri državi, da še vedno ni naredila reda.

Njihova gobarna mora poskrbeti za preživetje cele družine, v njej pa sta poleg Karla starejšega zaposlena še sin Karlo in njegova žena Dolores, pomaga pa jim tudi mama Rozi, ki je že upokojena. Taborjevi se ne želijo hvaliti, trdijo pa, da so na pravi poti, v načrtu pa imajo še nove pridelke.

JOŽICA DORNIŽ

ŠE DROBEN NASVET
Zdravilno jabolko

Eno jabolko na dan podi zdravnike stran! Ljubitelji in redni uživalci jabolk ne vedo, kaj je to zapeka, njihovi zobje so praviloma bleščeče beli, dlesni pa zdrave. Jabolka lahko jemo kadarkoli, tudi zjutraj in pred obroki. Če se borimo s krvnimi maščobami, si vsak dan namesto sendviča s salamo privoščimo raje veliko jabolko. Zoper drisko ni boljšega naravnega zdravila kot dve jabolki, ki ju naribamo in pustimo toliko časa, da porjavita, in šele potem pijemo. Če nimamo potrpljenja in ne počakamo, da postane rjava, bosta imeli prav nasproten učinek. Znano domače zdravilo je tudi doma pripravljen jabolčni kis. Odlično sredstvo za hujšanje je skodelica čiste vode, ki ji primešamo dve žlici jabolčnega kisa, in spijemo na tešče. Proti slabosti prevladi se obnese pečeno kislo jabolko, ki ga pojemo skupaj s skodelico kuhane pšenice ali kakega drugega žita.

TABORJEVA V GOBARNI - Na fotografiji sta Karlo Tabor mlajši in starejši v eni izmed komor, kjer že poganjajo iz komposta prvi šampinjoni. (Foto: J. Dornič)

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

NA KRAJU SAMEM

Kako Kanižarica zapira svoje rove

Priznam, da me je bilo pred do-
brimi enajstimi leti pošteno strah,
ko sva s sodelavcem obiskala rud-
nik rjavega premoga v Kanižarici
pri Črnomlju, in sem bila prvič v
jami. Zvijalo me je v trebuhu, ko-
lena so se mi tresla, ko sva se s ski-
pom spustila 210 metrov pod zem-
eljsko površino in v večni temi
poblje spoznala mukotrpno delo
rudarjev.

Lanskega decembra je skip
pripeljal na svetlo še zadnji pre-
mog, ki so ga sicer izkopali že v
okviru zapiranih del. Letos torej
poteka le še zapiranje, in ko sem
se pred kratkim odločila, da se
spet spustim v jamo, o strahu ni
bilo več nikakršnega sledu. Bila
sem pač le ena od mnogih, ki so si
želeli ogledati jamo, preden jo
bodo leta 1999 dokončno zaprli.

Delo na moč, ne s stroji

Samo v sredo pretekli teden, ko
sem se v spremstvu direktorja
Rudnika Kanižarica v zapiranju
Silva Grdešiča in tehničnega
direktorja hkrati namestnika
direktorja Tomislava Sekovaniča
odpravila na pohod po rudniških
rovih, so jih obiskali tudi črnomal-
jski gimnazijci ter ekipa polici-
stov. V rudniku so zadovoljni, da
se je tako povečalo zanimanje
zanje. Eno pa je gotovo: nihče, ki
je sedaj, ko premoga ne kopljejo
več, v jami prvič, ne bo nikoli imel
prave predstave o tem, kako
težko je bilo v resnici delo ru-
darjev. Prav zaradi tega mi ni žal,
da sem rudarje obiskala takrat, ko
so delali v najtežjih razmerah v
drugem sloju, kjer so strahotni
pritisni gline že v nekaj mesecih
zvilni železno podporje, kot da bi
bilo iz gume, medtem ko so lese-
ni opaži nad njimi s treskom raz-
padali v trske. Po vseh štirih vsa se
takrat s sodelavcem po stisnjenih
rovih plazila do rudarjev v dru-
gem sloju, na glavo pa nama je
padal premog, medtem ko so naju
trske zbadale v hrbet...

Z rudnikom je zdaj konec, če-
prav se rudarji, ki delajo pri za-
piralnih delih, še vedno radi spomi-
njajo "dobrih starih časov". Tudi
tehnični direktor Sekovanič, ki se
je v rudniku zaposlil leta 1980,
danes ve, da rudnik, ki prav letos
praznuje 140 let, odkar so po pis-
nih virih začeli v njem izkoriščati
premog, ne bi imel prihodnosti.
"Tukaj so delali na moč, saj sko-
raj ni bilo strojev niti moderniza-
cije. Čela so bila namreč kratka,
kajti rudnik je tektonsko zelo
razgiban, zato ni bilo moč uporab-
ljati mehanizacije. Delo so si
nekoliko olajšali s pripomočki,
kot je na primer nakladalna lopat-
ta, iznajdba bivšega direktorja
Vladimirja Breznika. V Angliji so
nalašč za naš rudnik računalniško
izdelali podporje, a bi ga morali
kupiti najmanj 50 metrov, kar pa
bi bilo za nas preveč. Naš rudnik
je bil tudi prvi v Sloveniji, ki je v
letih 1970/71 uporabil hidravlično
podporje. A se ni obneslo, ker so
se stebri pogrezali v talnino, zato
smo ga prodali velenjskemu rud-
niku," pove Sekovanič, ob tem pa
ne taji, da ga kljub vsemu stisne
pri srcu, ko vidi, da rudnik umira.

Čakaje na zasutje

Tehnični direktor vse to razla-
ga, medtem ko z vajenimi koraki
od spodnje postaje skipa stopa vse
globlje pod zemljo. Stopicam za
njim, najprej po premogovem
prahu, ki mi sili v nosnice, potem
po spolzkih tleh, kjer se prah meša
z vodo. Za mano stopa direktor
Grdešič, ki pazi, da se ne bi v svoji
novinarski vnemi v rudniku izgu-
bila ali pa bi me morali pobirati.
Sekovanič se je odločil, da pokaže
dobršen del še nezasutih rogov.
Izbral je dva kilometra in pol dolgo
pot, ki jo sam prehodi v pičle
pol ure, vsi trije pa smo tokrat
porabili več kot eno uro. Okrog 10
kilogramov težka baterija za
svetilko in samoreševalec s kisi-
kom, ki so mi ju navesili okrog
pasu, sta me namreč kar krepko
vlekla k tlom.

Mimo tekočega traku, ki ga
bodo prodali v trboveljski rudnik,
se po progi številka 10 napotimo
v kadunjo, ki jo pravkar zapirajo.
Mimo nas teže še električna nape-
ljava in cevovod, po tej poti pa
prihaja v jamo tudi svež zrak. Na

95 metrih pod morsko gladino se
ustavimo pri črpališču za vodo, ki
ga bodo zadnjega demontirali,
preden bodo rudnik dokončno
zaprli. Stojimo na zbiralniku, ki
sprejme okrog 150 prostorninskih
metrov vode. V njem se podnevi
nabira voda iz celega rudnika,
ponoči, ko je cenejši električni
tok, pa jo črpajo na površino. Iz-
liva se v Lahinjo. Okrog tri metre
visokega in z betonskimi zidaki
sezidanega rova, imenovanega
proga številka 10, ne nameravajo
porušiti, ampak ga bo zalila voda.
Nato se po strmih stopnicah po-
vzpnejo deset metrov višje, kjer
so trboveljski rudarji ob pomoči
kanižarskih v treh dneh odstrani-
li transportni trak in ga odpeljali
s seboj.

"Radi smo kot krti"

Spustimo se do najnižje točke v
rudniku, do katere je še moč pri-
ti. Rudarji jo imenujejo kota mi-
nus 125, kar pomeni, da smo 125
metrov pod morsko gladino ali
skoraj 300 metrov pod zemeljskim
površjem. To je križišče med

točke rudnika, srečamo tri kopače
pri likvidaciji v kadunji, kot za-
piranju rudnika pravijo v knapov-
skem žargonu. Zračni nadzornik
Branko Križman, Franc Tomec in
Ivan Smukavič delajo v rudniku
vsak po okrog 15 let. Pravijo, da
so raje pod zemljo kot zunaj. "Na-
vajeni smo dela v rovih in temi.
Kot krti smo," se pošalijo.

Spremembe tudi na površini rudnika

Vračamo se po 6. vpadniku, po
katerem zapuša rudnik tudi
izrabljeni zrak. Stopamo po želez-
niški progi, ki sedaj služi le še za
transport različnega materiala iz
jame. Sekovanič pravi, da je v
zapirajoči se kadunji ostalo okrog
200 tisoč ton odprtih zalog pre-
moga, zaradi česar so še pred do-
brim letom upali, da jim rudnika
le ne bo potrebno zapirati še nekaj
let. A sedaj vedo, da pod kanižar-
skim površjem kmalu ne bo več
živih bitij. Medtem ko je bilo leta
1982 zaposlenih v rudniku 470 lju-
di in leta 1995 še 190, jih je danes
73. Od tega je 25 invalidov, ki so -
razen dveh - na čakanju. Nepo-
sredno jih je pri zapiranih delih
40. Rudarji so v jami v eni izmeni,
medtem ko so popoldne in ponoči
le dežurstva. Poleg rudarjev je bilo
do leta 1976, ko je rudnik zalila
voda, v njem tudi veliko podgan,
ki so se prehranjevale tako, da so
rudarjem kradle malico. V zali-
tem rudniku so utonile in od ta-
krat jih ni več. Ima pa zadnjih pet
let rudnik nove prebivalce. Ru-
darski nadzornik, sicer pa lovec
Leopold Pintarič, je prinesel par
polhov. Pintarič je že v pokoju,
polhi pa se še vedno skrivajo pod
opažen, medtem ko jim rudarji
nosijo priboljške.

"Ljudje nimajo ne občutka ne
predstave, kaj pomeni zapirati
rudnik. Koliko napora je potreb-
nega in kako obsežna so ta dela.
Vse to je skrito njihovim očem,"
je dejal Grdešič. Zato pa so toli-
ko očitnejše spremembe na povr-
šini rudnika. Nedavno so zrušili
stavbo, v kateri je bila separacija,
in transportne trakove. Sedaj sa-
nirajo površino, na kateri bo v ne-
kaj letih zraslo 24 obratov, v njih
pa bodo našli delo tudi rudniški
delavci. Na rudnik pa bo še ved-
no spominjala strojnica, v kateri
bo muzej, pa izvozni stolp, uredili
bodo tudi čelo izkopov. Da bi
preuredili v muzej del rudniških
rovov, bi bilo po Grdešičevih be-
sedah zaradi strogih varnostnih
predpisov predrago. O tem, kako
je potekalo delo v jami, bo moč
videti le še v muzeju.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Verjemite ali ne...

RADIO
OGNJIŠČE

Krvavec Kum
104,5 105,9

In Tedinovih kopicah

- **Prodevek jih žali** – Spodrepniki zvali se bivši sluge vaših gnad in se zovo še zdaj prilizovalci škricov – ali jih žali silno ta pridevek.
- **Žvižgavost drugih vin** – Letošnja črna (pri Jeriču) je izvrstna, močna pijača v kljub žvižgavosti drugih vin. Jerič trdi da bi hotel je celi noč graditi zasadi, tako izvrstna je, če tudi je res da rodi le vsako tretje leto.
- **Vsi se spridijo** – Star mož v Straži, delavec pri Jeriču: Nekteri človek v mladosti še kaj kaže – tudi s svojim sinom imel sem veselje, ali kaj pomaga – pri nas po Dolenjskem je le prevečkrat svet tak kakor goba, ki lepo doraste ali začne potem, če je ne utrgaš, precej gniti, ne naredi nič ne cvetja ne sadu. Pravijo, da je človeško življenje kratko, ali za veliko ljudi saj pri nas je predolgo – ko bi umrli v mladosti, bi jih vsaki obžaloval – ko bi imeli pa to kar so obetali, pokazati, pa se spridijo ali na eno ali drugi vižo.
- **Strahovito ga pijejo** – Babe ločejo vino strahovito o porodu in sicer brez škode (?) tudi po porodu in ko so noseče, se obilno z njim krepčajo.

NA RAZSTAVI OKROG 200 VRST GOB - V petek in soboto, 3. in 4. oktobra, je bila v telovadnici OŠ Mirna Peč na ogled gobarska razstava, ki jo je kot vsako leto jeseni pripravilo Gobarsko društvo Novo mesto. Miro Ladišič (na sliki), član determinacijske komisije društva, ki je skrbel za strokovno vodstvo ob razstavi, je povedal, da ta žal ni pritegnila veliko obiskovalcev. Gobarji so se glede na sušno obdobje potrudili in našli okrog 200 različnih gob. Prvi dan razstave so imeli učenci mirnopoške osnovne šole naravoslovni dan z različnimi predavanji o gobah, gobarski kulturi ipd., sicer pa so skupaj z mirnopoško enoto Kmetijske zadruge Krka Novo mesto pripravili še razstavo z naslovom Plodovi naše zemlje - Venec treh dolin: mirnopoške, šentjurske in globodolske, na kateri so bili na ogled jesen-ski pridelki velikani. (Foto: L. Murn)

SEMIČANI NA AVSTRIJSKEM KOROŠKEM - Na povabilo Podeželske mladine Slovenije se je 13. in 14. septembra semiška folklorna skupina "Semiška ohcet" v mestu Griffen udeležila srečanja podeželske mladine Slovenije in avstrijske Koroške. Iz Slovenije so bili na srečanju tudi folkloristi iz okolice Bleda. 14. septembra so imeli Korošci zahvalni dan. K maši so prinesli vse poljske pridelke. Ker je župnik v mestu Slovenec, je folkloriste pozdravil v materinščini. Popoldne je bila povorka skozi mesto in Semičani so nastopili s svojim folklornim programom. Poželi so velik aplavz, za obisk pa se jim je zahvalil tudi župan, ki je hkrati povedal, da bi bili tudi predstavniki njihove občine pripravljeni obiskati Slovenijo. (Foto: Aleš Plut)

ZDRAVNIŠKA RAZLAGA
prim. mag. dr. TATJANA GAZVODA

Za prehlad ni antibiotik

Inkubacija (to je čas od okuž-
be do pojavnosti prvih znakov bo-
lezni) je običajno dva do tri dni.
Glavne težave so bister izcedek
iz nosu, kihanje, bolečine v žre-
lu ter suh kašelj. Majhni otroci
imajo lahko povišano telesno
temperaturo, odrasli pa so obi-
čajno brez vročine.

Prehlad se začne s slabim po-
čutjem in izcedkom iz nosu, ki je
najboljše drugi do tretji dan.
Istovrstno nastopijo bolečine v
žrelu, bolnik je hripav in kašlja.
Kašelj in hripavost pa se običajno
pojavi šele takrat, ko izcedek iz
nosu še pojenjuje. Bolnik lahko
povsem izgubi okus in voh. Bole-
zen traja en do dva tedna. Kot za-
plet prehlada lahko pride do bak-
terijskega vnetja srednjega ušesa,
obnosnih votlin in sapnika.

Osamitev virusa v vsakdanji
praksi ni potrebna, ker je pot
predolga, predvsem pa predra-
ga metoda glede na njeno kor-
rist. Kadar pa hočemo dokazati
povzročitelja, kot so virus influ-
ence ali drugi virusi, vzamemo
serum v akutnem začetnem ob-
dobju in nato še čez tri tedne.
Tako ugotovimo večstopenjski
porast protiteles proti virusu, ki
je prehlad povzročil.

Za hitro diagnozo imamo na
razpolago imunofluorescenčne
in druge metode, s katerimi
ugotavljamo protitelesa dihal-
nih virusov v nosnem izločku.
Pri postavitvi diagnoze prehlada
moramo pomisliti tudi na
seneni nahod in pri otrocih na
tujek v nosu, če je izcedek iz
nosu dolgotrajen.

Zdravljenje prehlada?

Zdravljenje prehlada je le
simptomatsko. Uporabljamo
sredstva proti kašlju in kapljice,
ki ožijo žile v nosni sluznici, da
olajšamo odvajanje nosnega
izcedka. Ta sredstva dajemo
vsake štiri ure, vendar ne več
kot 3 do 4 dni!

Antipiretik je primeren, ka-
dar ima bolnik glavobol ali
zvišano telesno temperaturo.
Bolnik naj na višku bolezni
počiva. Takrat je tudi najbolj
kužen! Zato je potrebno tudi
stalno umivanje rok. Antibio-
tikov NE UPORABLJAMO
za zdravljenje prehlada in prav
tako ne antihistaminikov! Prav
tako ni še povsem jasno, ali vi-
tamin C skrajša bolezen.

Za zdaj še nimamo na razpo-
lago cepiva, ki bi lahko zajelo
tako številne viruse. Lokalno
ima učinek protivirusno zdravi-
lo, vendar pa ima tudi lokalne
škodljive stranske učinke, tako
da ga ne smemo uporabljati več
kot en teden. Vsekakor je naj-
boljša preventiva prekinitev
prenosa virusa na druge osebe
in predmete tako, da si bolnik
umiva roke in uporablja robčke
za enkratno uporabo.

Ko se pojavijo znaki prehlada,
ostanite doma, v topli, pa ne
prevroči sobi, in vlažite ozračje.
Zadostovala bo soproja iz skle-
de z vrelo vodo. Pijte veliko
tekočine, najboljše sadne so-
kove, in vzemite zvečer pred
spanjem antipiretik, da boste
lažje spali.

V RUDNIKU PO GASILSKO - Na fotografiji niso rudarji, ki so se pred
slovesom od kanižarskega premogovnika želeli še zadnjič fotografirati, pač
pa policisti, ki so si pred zaprtjem hoteli ogledati rudnik. Danes je obisko-
valcev več kot kopačev, žal pa sprehod po rudniku, ki je podoben ogledu
muzeja, ne daje prave predstave o tem, kakšno je bilo v resnici težko
knapovsko delo.

TUDI OBZIDJE POTREBUJE STREHO - Kartuzijo Pleterje obdaja 2600 metrov dolgo visoko obzidje, kateremu že dlje časa obnavljajo streho iz skrilavca. Delo opravljajo trije Hrvati iz zagorskih krajev, strokovnjaki za tako prekrivanje. Plošče ustreznih velikosti režejo iz velikih skrilastih plošč, ki so prej prekrivale zdaj večinoma že obnovljene večje samostanske strehe. (Foto: T. Gošnik)

FIČKO - Na travniku v neposredni bližini ceste, ki pelje na Sevno pod Trško goro, je nekdo poleg bal s silirano krmo pustil še razbitega fička. Na daleč vidne bele bale že same po sebi kazijo pogled na krajino, zavrženi onemogli fičko pa jim dela nelepo družino. (Foto: J. Dornič)

- Resnicoljuben pogled na dvajseto stoletje ne daje osnov za zmagovalno vedenje Rimskokatoliške cerkve. (Smrke)
- Dolžnost je tisto, kar pričakujemo od drugih. (Wilde)
- Pri razprodaji Slovenije je samo vprašanje, ali jo bomo prodali na boljšem trgu ali pod roko. (Cjuha)
- Srednja mera je pri vseh stvarih najboljša. (Geslo Lübecka)

ZAHVALA

Tako tiho od nas si odšla,
kakor v življenju si vedno bila.
Žalostnih src bilo je slovo,
zdaj te ni več,
vse je pusto.

V 97. letu starosti nas je zapustila draga
mama, stara mama in prababica

JULKA STANIČ

iz Oražnove 21,
Kostanjevica na Krki

Zahvala vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala Internemu oddelku brežiške bolnišnice in dr. Iskri, gospodu župniku za opravljen obred, GD Kostanjevica ter vsem, ki so nam kakorkoli pomagali. Hvala vam!

Žalujoči: vsi, ki smo jo imeli radi

ZAHVALA

Vse do zadnjega si upal,
da bolezen s trdno voljo boš pregnal.
Pošle so ti moči in zatisnil si oči.

V 72. letu starosti nas je zapustil dobri
oče, brat, stari ata, tast in stric

JOŽE ŽIGMAN

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, sodelavcem in vsem, ki ste nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala g. Francu Avbarju za pomoč, Revozu Novo mesto, GG Straža, Lovskemu društvu Novo mesto, ZB Straža in Pogrebniemu zavodu Oklešen.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene in
mamice

KRISTINE KOVAČ

roj. Vrstovšek

se iskreno zahvaljujem sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem za vso pomoč, izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebej se zahvaljujem kolektivu Dolenjke in g. Božu Kašaju ter ge. Cirili Novinec za poslovilne besede, godbi iz Šentjerneja ter pevcem za ganljive pesmi ob slovesu. V veliko tolažbo nam je, da v težkih trenutkih nismo bili sami. Iskrena hvala vsem, ki ste pokojno imeli radi in jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Vsi njeni najbližji

ZAHVALA

Ljubil si življenje, dom in delo.
Niti zbogom nisi rekel niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerano,
a v srcih naših boš ostal.

V 34. letu starosti nas je zapustil naš
dragi sin, brat, zaročenec, bratranec,
nečak, boter in prijatelj

FRANCI GORENC ml.

Krajčeva ul. 4, Novo mesto

Ob nenadni in boleči izgubi našega Francija se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste v najtežjih trenutkih sočustvovali z nami, pokojnemu darovali cvetje, sveče, nam izrazili sožalje in ga pospremili na njegovi prerani zadnji poti. Posebna zahvala Pogrebniemu zavodu Oklešen, dežurni ekipi ZD Novo mesto, Delu d.o.o., Dnevniku d.d., osebju Ginekološko-porodniškega oddelka, GD Šmihel in Stranska vas, govorniku za govor ob odprtem grobu, pevcem za zapete žalostinke, g. župniku za lepo opravljen obred ter Pogrebniemu zavodu Komunala. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Zdaj hiša je prazna, ko tebe več ni,
za vedno zatisnila si trudne oči.

V 70. letu starosti nas je po težki
bolezni zapustila naša draga žena,
mama in stara mama

FRANČIŠKA KOVAČIČ

z Jelševca 13, Trebelno

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, podarjeno cvetje, sveče in za sv. maše ter vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku za lepo opravljen obred, pevcem za zapete žalostinke, kolektivu OŠ Mokronog in delavcem Čevljarske iz Mokronoga. Posebna zahvala dobrim sosedom, ki so nam v najtežjih trenutkih nudili nesebično pomoč. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustil naš
dragi

FRANC LUŠTEK

Kuzarjev Kal 4, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste nam izrazili sožalje, pokojniku darovali cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi vaščanom, KS Prečna, ZB Novo mesto, Pogrebniemu zavodu Oklešen, Komunali Novo mesto in pevcem iz Šmihela. Še posebno se zahvaljujem govornikom Marinki Doberdrug, Francu Mesojedcu, Mimi Vovk in Jožetu Petriču za poslovilne besede ob zadnjem slovesu.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Materina ljubezen je podobna zraku.
Je nekaj tako vsakdanjega,
da je niti ne zaznaš.
Dokler je ni konec.

Ob boleči naše ljube žene in mame

ZOFIJE PUŠ

iz Bršljina 7

se zahvaljujem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala vsem zdravnikom in osebju Splošne bolnišnice Novo mesto za skrb in nego v času njene težke bolezni. Iskrena hvala!

Mož Jože in hčerki Jožica in Mira z družinama

ZAHVALA

V 91. letu starosti nas je zapustila naša
dragaa mama, stara mama, babica in teta

MARIJA OBERMAN

iz Čuril 10

Zahvaljujem se sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali, izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje, sveče in za svete maše ter vsem, ki ste drago mamo pospremili na zadnji poti. Posebna hvala gospodoma župnikoma Florjanu Božnarju in Zdravku Bahorju ter moškemu pevskeemu zboru za lep pogrebni obred.

Otroci Tone, Mimica in Martina z družinami in drugi sorodniki

V SLOVO

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druži nas.
So vezi močnejše, brez pomena
zanje so razdalje, kraj in čas.

PRIJATELJICI

KRISTINI

Mrtvi so tisti, ki so pozabljeni, tebe, draga Kristina, pa ne bomo nikoli pozabili!

Marica in Hermann

ZAHVALA

Bilo nam je podarjeno veliko
za več si nismo upali niti prositi...

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš
dragi mož, brat, stric in boter

VINKO KIRAR

s Hrvaškega Broda

Ob izgubi se iskreno zahvaljujem vsem za izraze sožalja, darovano cvetje, sveče in za svete maše. Hvala vsem, ki ste ga pospremili k večnemu počitku. Posebna zahvala pevskeemu zboru iz Dobrave za zapete pesmi in gospodu župniku za opravljen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega

MILANA OSOLNIKA st.

iz Novega mesta

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste nam v bolečih trenutkih stali ob strani in ga z dostojanstvom pospremili na njegovo zadnjo pot.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 95. letu starosti nas je zapustila naša draga

MARIJA CELIČ

roj. Petrina

Iskreno se zahvaljujem osebju Doma starejših občanov Novo mesto za skrbno nego v njenih zadnjih letih. Hvala proštu gospodu Lapu za poslovilni obred in pevcem za lepo zapete pesmi.

Žalujoči: vsi njeni

tedenski koledar

Četrtek, 16. oktobra - **Jadviga**
Petek, 17. oktobra - **Marjeta**
Sobota, 18. oktobra - **Luka**
Nedelja, 19. oktobra - **Ethin**
Ponedeljek, 20. oktobra - **Irena**
Torek, 21. oktobra - **Urška**
Sreda, 22. oktobra - **Vendelin**

LUNINE MENE

16. oktobra ob 5.46 - ščip

kino

BREŽICE: 16. in 17.10. (ob 18. in 20. uri) ter 18. in 19.10. (ob 18. uri) akcijski film Letalo prekleto. Od 18. do 22.10. (ob 20. uri) drama Kontakt.
ČRNOMELJ: 17.10. (ob 20. uri) in 18.10. (ob 18. uri in 20.15) ameriški film Popolna oblast. 19.10. (ob 20. uri) ameriška drama Georgia.
DOBREPOLJE: 17.10. (ob 19.30) kriminalni film Okus po Minnesoti. 19.10.

(ob 15. uri in 19.30) ameriška komedija Može v črnem.

GROSUPLJE: 17.10. (ob 19. uri) ameriška komedija Može v črnem. 18.10. (ob 19. uri) kriminalni film Okus po Minnesoti.

KOSTANJEVICA: 18.10. (ob 20. uri) romantična komedija Michael.

KRŠKO: 17.10. (ob 20. uri) in 19.10. (ob 18. uri) komedija Domov na počitnice.

METLIKA: 17.10. (ob 20. uri) ameriška drama Georgia. 19.10. (ob 18. uri in 20.15) ameriški film Popolna oblast.

NOVO MESTO: Od 16. do 22.10. (ob 16. uri, 18.30 in 20.45) akcijski film Hitrost 2.

RIBNICA: 18.10. (ob 21. uri) ameriška komedija Može v črnem. 19.10. (ob 16. uri) kriminalni film Okus po Minnesoti.

ŠENTJERNEJ: 17.10. (ob 20. uri) romantična komedija Michael.

VELIKE LAŠČE: 18.10. (ob 19. uri) ameriška komedija Može v črnem. 19.10. (ob 19. uri) ameriški kriminalni film Može v črnem.

Potem, ko Jodie vzpostavi čisto pravi kontakt, ko dobi pošto s planeta Vega iz hudo oddaljene galaksije, kamor potuje s svetlobno hitrostjo celih zemeljskih 50 let, potem ko privatni kapital zgradi plovilo po načrtih, ki niso plod domačega znanja, ko gre na pot ravno ona, ateistka zagamana, res slab in netipičen predstavnik človeštva, in doživi Izkušnjo, se prav njej, doktorici, zgodi, da ne zna empirično dokazati, da je res bila tam. Kajti po našem času je ni bilo manj kot sekundo. Jodie je potovala skozi galaksije, skozi čase in prostore, na cilju pa ni srečala nikogar drugega kot očeta, katerega izguba v otroštvu je vzrok njene travmatične osamljenosti in delovne zagnanosti. Končno, vzdihne kino. Saj film ne teži, prav zgledno gledljiv je, aktualen s Clintonom in CNN-om, fascinantne lokacije v Novi Mehiki in gigantske antene so krasna vizualna zakuska, pot skozi vesolje je sploh čista špica in Jodie enkrat za razliko prav simpatična entuziastična znanstvenica. Težava je predvsem v konjski dolžini, potrebni za to, da tudi ona spozna, da za to, da verjameš v Boga, ne potrebuješ ravno dokaza, vendar pa lahko to dokažeš le z znanostjo.

TOMAŽ BRATOŽ

BELA TEHNIKA

ŠTEDILNIK GORENJE, 2 + 2 zelo ugodno prodam. Dječetova pot 23 (Zabja vas). 10021

VGRADNI HLADILNIK ugodno prodam. ☎ (068)89-290. 10015

ELEKTRONIKA

VIDEOREKORDER Philips VR 274 prodam 20% ceneje kot v trgovini oz. za 400 DEM. ☎ (068)42-754. 10099

KMETIJSKI STROJI

KMETOVALCI! Rezervne dele za silokombajne Sip Šempeter, traktorje Tomo Vinkovič, Zetor, Ursus, Univerzal, Torpedo, IMT, gume in akumulatore, zaganjače UTB, Fiat po 16.190 SIT nudi Agroizbira Kranj. ☎ (064)324-802. 9492

TROSILEC hlevskega gnoja, dvobrazdni in tribrazdni plug, nakladalko, 16 m³ silokombajn Potinger prodam. ☎ (0609)626-177. 10065

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Došič Gornik, Tanja Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.

IZHAJA ob četrkih. Cena posamezne številke 200 tolarjev; naročnina za 2. polletje 5.070 tolarjev, za upokojece 4.563 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 19.760 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu. OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.700 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 5.400 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 3.200 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.700 tolarjev za 1 cm v stolpcu.

ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglaš in osmrtnice 324-006. Telefaks: (068)322-898.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si Nenaročenih rokov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarjne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.

Računalniška priprava časopisnega stavka: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana.

MOTORNA VOZILA

R 5 GT TURBO, letnik 1988, registriran do 5/98, bel, zelo lepo ohranjen, prodam. ☎ (0609)628-851. 9916

MAZDO 323 F, letnik 1991, registrirano do 2/98, temno sive kovinske barve, 120.000 km, sončna streha, nastavljen volan, prodam za 10.700 DEM. ☎ (068)325-208. 10002

DAIHATSU CHARADE, letnik 1990, 81.000 km, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)23-719, popoldan. 10019

CLIO 1.2 RN, rdeč, 5V, letnik 5/93, dobro ohranjen, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)66-676. 10030

FORD FIESTO, letnik 5/97, prodam. ☎ (068)23-036, po 16. uri. 10040

LADO SAMARO 1500, bordo rdečo, 2.000 km, prodam. ☎ (061)342-104 ali (068)50-325. 10045

ZELO LEPO OHRANJEN mitsubishi colt 1.3, letnik 3/91, ugodno prodam. ☎ (068)22-861. 10068

NISSAN MICRA LX, letnik 1990, registriran do 9/98, karamboliran, prodam. ☎ (068)85-634. 10086

OPEL ASCONO 1.3 S, letnik 12/83, registriran do konca decembra 1997, ugodno prodam. ☎ (068)57-491. 10106

GOLF JX B 1.3, letnik 1990, registriran do 2.4.1998, 107.000 km, lepo ohranjen, ugodno prodam. Janez Može, Trdinova pot 27, Gabrje, Brsunice. 10028

126 P, letnik 1982, registriran do 7/98, prodam. ☎ (068)65-491. 10075

R 5 TOP FUN, letnik 1993, kovinsko sive barve, garažiran, prodam. Staša Jordan, Gorjupova 8, Kostanjevica. 10008

HYUNDAI PONY, letnik 1990, 97.000 km, pujske, težke 25 kg in zelje za kisanje prodam. ☎ (0608)87-337. 10063

Z 850, letnik 1985, ohranjeno, prodam. ☎ (068)59-694. 10101

SUZUKI MARUTI, letnik 1991, ugodno prodam. ☎ (068)321-691. 10051

NISSAN 1400 ccm, 76 KM, 4/94, 48.200 km, odlično ohranjen, prodam. ☎ (068)27-466. 10054

JUGO 55 KORAL, letnik 1990, 60.000 km, registriran do 7/98, prodam. Muhič, mali Podluben 2, Novo mesto. 10054

FIAT PANDA, letnik 1995, in 126 P, letnik 1992, registriran do 8/98, prodam. ☎ (068)23-302. 10100

UNO 45, letnik 1990, in deske, 2,5 cm, prodam. ☎ (068)27-842. 10087

TWINGO BASE, tretja kolekcija, letnik 10/96, rdeč, prodam. ☎ (068)66-052. 10093

CLIO 1.4 RT, 8/95, oprema Slovenija Open, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)27-120. 10061

R 11 TXE, letnik 1985/86, registriran do 3/98, CZ, lita platišča, lepo ohranjen, ugodno prodam. ☎ (068)81-308. 10020

OPEL VECTRA 2.0 i CD, 5/93, z vso možno dodatno opremo, kovinske bordo rdeče barve, lepo ohranjen, prodam. Možen kredit. ☎ (068)23-145 ali (0609)636-861. 10056

R 5, letnik 1996, prodam. ☎ (068)73-273. 10088

R 4, letnik 11/87, 72.000 km, opravljen tehnični pregled, ugodno prodam. ☎ (068)44-113. 10014

126 P, letnik 1991, 26.000 km, registriran do 2/98, prodam. ☎ (068)44-317. 10035

HONDA CIVIC HB sonder model, letnik 12/90, prodam. ☎ (068)321-134 dopoldan in 341-431 popoldan. 10064

IVECO KAMIONET, ORIGINAL PREKUCNIK, letnik 1990, vozen z B kategorijo, registriran do 7/98, prodam. ☎ (068)73-106. 10064

MURN AVTOSERVIS MURN, s.p.

Resslova 4, 8000 Novo mesto
tel./fax: 068/24-791

CENTER SUZUKI

- prodaja vozil
- rezer. deli in dodatna oprema
- servis
- kleparske in ličarske storitve
- ugodni krediti T + 6%

*

Izjemno ugodne oktobrske cene:

BALENO 1.3 GL 3V 19.990 DEM
BALENO 1.3 GL 4V 21.990 DEM

VITARA VX 3V od 32.990 DEM
VITARA VX 5V od 34.990 DEM

POHIŠTVO

KUPUJEMO in prodajamo rabljeno stanovanjsko opremo. ☎ (068)325-523 ali (061)133-94-54, Wisdom. 9624

STARINE, kredenca, razne mizice, nočne omarice, starinska ogledala, omare, tehnice, menrga, vprežne sani, ugodno prodam. ☎ (0608)62-687. 10104

SEDEŽNO GARNITURO, skoraj novo, prodam za 90.000 SIT. ☎ (068)28-815. 10088

MALO RABLJENO spalnico z mostom (francoska postelja) in črno-beli televizor ugodno prodam. ☎ (068)27-165. 10038

PISALNO MIZO, zelen ultrapas, ugodno prodam. ☎ (068)25-109. 10064

POSEST

V MOKRONOGU ugodno prodam 2 njivi, 64 in 41 a. ☎ (068)49-650, zvečer. 9914

NUJVO, 40 a, 200 m od asfalta, na ravnini, Rovišče pri Studencu, prodam. ☎ (0608)89-179. 10023

VIKEND v Gabrski gori, v gradnji, z vinogradom na žici, prodam za 18.500 DEM. Velikost parcele je 13 a. ☎ (068)85-757. 10097

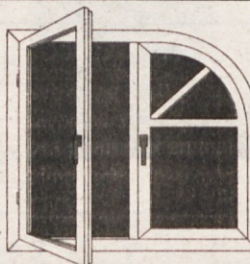
V CENTRU Črnomlja prodam hišo, lahko za lokal. ☎ (068)51-767. 10079

PREKLICI

AVTOPREVOZNIŠTVO LEOPOLD VIDMAR, s.p., Stranska vas 17, Žužemberk, z 31.12.1997 odjavljam obrt. 10005

PRODAJ

KROMPIR, lanski uvoz, frizija, kalingford, navan, dezire, sante, dimenzije 35-50 ter jedilni, prodam. ☎ (061)785-097. 10048

medle

POLEG PROGRAMA SENČIL
SEDAJ ŠE

PVC

OKNA IN VRATA

ŠENTJERNEJSKA CESTA 13,
8000 NOVO MESTO
TEL.: 068/323-673, FAX: 068/341-673

VEKA

DOLENJSKA
BANKA

Vezava deviznih sredstev

Dolenjska banka nudi varčevalcem možnost vezave deviznih sredstev v DEM, USD, ATS, ITL in CHF. Obrestne mere so odvisne od zneska vezave in dobe vezave.

Najnižji znesek vezave je 1.000 DEM ali protivrednost v katerikoli od naštetih valut.

Valuta	Vezava za 1 mesec	Vezava za 3 mesece
DEM	3,12% - 3,15%	3,30%
USD	5,47% - 5,50%	5,57% - 5,60%
ATS	3,22% - 3,25%	3,32% - 3,35%
ITL	5,96% - 5,99%	5,97% - 6,00%
CHF	1,28% - 1,31%	1,40% - 1,43%

Varčevalci lahko devizna sredstva vežejo tudi za obdobje 6 mesecev in 12 mesecev.

Vezava tolarskih sredstev z valutno klavzulo

Vplačilo in izplačilo sredstev se izvrši v tolarjih, obračun glavnice in obresti pa v DEM.

Obrestne mere so odvisne od dobe in zneska vezave.

Za vezavo od 31 do 90 dni so obrestne mere fiksne.

Doba vezave	Obrestna mera
od 31 do 90 dni	3,50% - 3,90%
od 91 do 181 dni	4,33% - 5,00%
nad 12 mesecev	5,60% - 5,80%

Starite na
pravega

GRADITELJI, POZOR! Po konkurenčnih cenah izdelujemo peči in boilerje za centralno in solarno ogrevanje. Možnost kurjenja na drva, premog, olje. Garancija za peči je 5 let. ☎ (063)39-878. 10084

BRIKETE za kurjavo iz bukovega lesa zelo ugodno prodam. ☎ (068)53-771. 10044

ENOFAZNI CIRKULAR prodam. ☎ (068)78-308, zvečer. 10098

GABROVA in bukova kalana drva z brezplačno dostavo ter traktor IMT 560 z originalno gozdarsko opremo prodam. ☎ (068)78-466. 10049

10 m suhih bukovih drv prodam. ☎ (068)49-471. 10043

KORUZO, svežo, v strokih, cca 2000 kg, prodam. ☎ (068)79-562. 10060

HLEVSKI GNOJ prodam. ☎ (068)23-484. 10029

HLEVSKI GNOJ, špirovce za ostrežje in fižol prodam. ☎ (068)83-723. 10081

NOVO ETAŽNO PEČ za centralno kurjavo, 20.000 kkal, prodam. ☎ (068)27-466. 10049

SUHA bukova drva prve kvalitete prodam. ☎ (068)324-646. 10018

DVOKRILNA balkonska vrata, zastekljena, in sobna vrata ugodno prodam. ☎ (068)341-173. 10011

OBLOGE OSTREŠJA, MEŠANA DRVA, hrastove plohe, 5 cm, in obžagan hrast za masivne mize in klopi prodam. ☎ (068)89-252. 10066

KAMEN za škarpe ali beton zelo ugodno prodam. ☎ (068)83-702. 10083

PEČ za KOPALNICO, štedilnik na drva, termoakumulacijsko peč in telefon zelo poceni prodam. ☎ (068)28-213, zvečer. 10016

HLEVSKI GNOJ in krožne brane prodam. ☎ (068)75-206. 10047

200 LITROV žganja sadjevca prodam. ☎ (068)75-173. 10034

NOVO PRIKOLICO za osebni avto, velikosti 175 x 140 prodam. ☎ (068)68-016. 10102

DOMAČE ŽGANJE in kamin za ogrevanje prodam. ☎ (068)76-233. 10031

MEŠANA DRVA in klinaste brane prodam. ☎ (068)76-525. 10042

SUHA bukova drva prodam. ☎ (068)44-339. 10080

DIATONIČNO HARMONIKO be, es, as, Melodija, s Slakovim gumbom in šestim basom, dobro ohranjeno, prodam. ☎ (0608)70-347. 10027

RAZNO

NA SUHORJU 7 pri Metliki oddamo v najem trgovske prostore za trgovino z živili in mešanim blagom. Pibernik, Suhor, ☎ (068)50-123. 10046

60-LETNA gre gospodinjiti k starejši osebi. Zaželjena soba. Šifra: Honorar po dogovoru. 10105

V NOVEM MESTU ugodno oddam poslovni prostor, 20 m². ☎ (068)323-785 ali (0609)638-734. 10006

ANGLEŠČINO za osnovne in srednje šole inštruiram. ☎ (068)24-973. 10053

MIRA

frizerski salon

Mira Rustja, s.p.
Marjana Kozine 3
Novo mesto

*
naročila po
☎ 068/22-361

KAVA BAR v Novem mestu zaposli natakario. ☎ (068)321-495, dopoldne ali (068)22-748, popoldne. 10073

DELO in visok zaslužek nudim! ☎ (0609) 649-085. 10107

Natakarico zaposli bistro AS na Otočcu. ☎ 75-700, int. 33

SLUŽBO IŠČE

V OKOLICI TREBNJEGA, Sevnice ali Novega mesta išče redno zaposlitev ekonomski tehnik. ☎ (068)49-098. 10070

STANOVANJA

ENOSOBNO STANOVANJE s CK, delno opremljeno, oddam. ☎ (068)324-266. 10007

ENOINPOLSOBNO STANOVANJE v Ulici Slavka Gruma 76 prodam. ☎ (068)21-519. 10050

V MIRNI PEČI oddam opremljeno enosobno stanovanje v hiši s posebnim vhomom. ☎ (068)78-393, v petek po 18. uri. 10052

KOMFORTNO STANOVANJE, zunaj mesta, opremljeno, oddam. ☎ (068)89-022. 10067

STANOVANJE v privatni hiši v Novem mestu oddam v najem. ☎ (068)21-793, popoldne. 10059

V TREBNJEM oddamo v najem enosobno stanovanje. ☎ (068)45-741. 10071

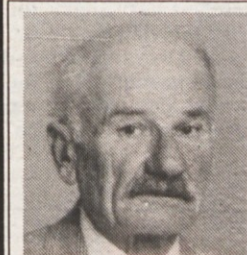
ŽENITNE PONUDBE

RESNO ŽENSKO za skupno srečanje, staro do 40 let, išče samski moški. ☎ (068)342-793, po 20. uri. 10103

PIONIR MKO, d.d. – v stečaju
Kočevarjeva 1
8000 NOVO MESTO

OBJAVLJA

prodajo sestavljenih skladiščnih regalov s podesti in stopnicami. Cena po dogovoru in ogledu. Informacija na telefon: **068/323-639**

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega

JOŽETA VIDMARJA - NACETA

se zahvaljujemo vsem, ki ste mu lajšali bolezen, bili v mislih z njim, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče in ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju klinike ORL v Ljubljani in osebnemu zdravniku dr. Igorju Bostiču iz Zdravstvenega doma Semič. Iskrena hvala sorodnikom, prijateljem, sosedom, posebno družini Kočvar, gospodu kaplanu za opravljen obred, Društvu vinogradnikov, Zvezi borcev Semič, Gasilskem društvu, govornikom in pevcem ter družini Kukar za opravljen pogreb.

Vsi njegovi
16.10.1997

ZAHVALA

Mnogo prežgodaj nas je v 53. letu zapustil naš najdražji

FRANC BERKOPEC

iz Jedinščice 23, Novo mesto

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence, cvetje in sveče ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala Internemu oddelku novomeške bolnišnice, še posebej dr. Gorjupu in dr. Gorencu za vso skrb in nego. Zahvaljujemo se tudi Krki, tovarni zdravil - uprava zdravilišč, Hotelu Krka, TOZD Kozmetike, Zdravilišču Šmarške Toplice, Sektorju za raziskave in razvoj ter g. Slavku Mikcu. Hvala sošolcem in razredničarki 4.f r. Ekonomske šole Novo mesto, lovskim družinam, pevcem iz Šmihela ter proštu Lapu za lepo opravljen obred. Najlepša zahvala velja tudi vsem sosedom za pomoč in spodbudne besede v najtežjih trenutkih.

Žalujoči: žena Lidija, hčerki Sonja in Barbara v imenu vsega sorodstva

NOVO V NOvem MESTU

Trgovina z avtodeli

TURBO *shop*

Ljubljanska 80,
 Novo mesto
 Tel. 068/324-824

- Avtodeli za vse vrste vozil
- Dostava tudi do mehaničnih delavnic

SPONA MIZARSKO OKOVJE

Vabimo vas, da obiščete **NOVO TRGOVINO** z mizarskim okovjem v **Novem mestu v Resljevi ul. št. 1**. Smo edina trgovina s celotnim programom za mizarske delavnice.

AKCIJSKE CENE:

- odmična spona s podlogo samo **66,00 SIT/kom** + p.d.
- kuhinjska delovna plošča samo **2.399,00 SIT/tm** + p.d.
- vodila za predale 500 mm samo **295,00 SIT/grt**
- medeninaste kljuke s ščiti že od **1.156,00 SIT/grt** + p.d. in veliko več...

Za mizarje posebni popusti ter dostava v delavnico.

Obiščite nas lahko vsak delovnik od 8. do 13. ure ter od 15. do 18. ure.

Ob sobotah od 8. do 12. ure. Informacije po telefonu: 068/22-964, mob.: 0609/646-242.

GJER-KAT 090-43-24

- STIK Z DUHOVNOSTJO
- VEDEŽEVANJE
- JASNOVIDNOST
- POMOČ V STISKI

Vse, kar je povezano z duhovnostjo in vašimi osebnimi krizami, pokličite in se bomo pogovorili **JOHNI (Doni), MIRAN, KATARINA!**
 Tel. 090-43-24

POČITNIŠKE PRIKOLICE
 Odkup za gotovino in prodaja.
 Campus, d.n.o.
 Tel. 061/123-28-62
 Mob. 0609/622-896

DOLENJSKI LIST

VI NAM – MI VAM

oglas na kratko s pošto
 po ☎ 068/323-610 ali 0609/623-116

odmevno objavo v
DOLENJSKEM LISTU

GOTOVINSKA POSOJILA
 Muzejska 3
 ☎ 068/321-751

ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila! Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.

ULTRAZVOK –
 prim. dr. Marko DEMŠAR
 in sodelavci

Pregledi v specialističnih ordinacijah v Ljubljani (Center Murgle in Bežigrad) vsak dan od 7. do 20. ure, ob sobotah od 7. do 13. ure. Naročanje: ☎ 061/33-43-88 in 13-29-199.

AVTOELEKTRIKA KLEVIŠAR, Novo mesto
 TRGOVINA, Na Lazu 30, ☎ 068/341-155
 SERVIS, Prečna 83, ☎ 0609/616-151

Pooblaščen prodajalec in serviser grelnih tehnik **WEBASTO** in **EBERSPÄCHER. NOVO!** Grelec za osebni avto **WEBASTO! NOVO!** Plinski grelci **TRUMATIC**. Trgovina nudi **elektromaterial** za osebna in tovarna vozila, kmetijsko in gradbeno mehanizacijo, viličarje, **AKUMULATORJE VARTA, SOLITE**, avtoradije **PHILIPS**.

RAČUNALNIŠKO
IZOBRAŽEVANJE
APROS, d.o.o., Novo mesto

3-dnevni osnovni in nadaljevalni tečaj **WINDOWS, WORD, EXCEL** in **INTERNET** popoldne na Srednji ekonomski šoli Novo mesto. Prijave in informacije na ☎ 068/321-926, g. Zdenko Potočar.

DELNIČARJI KRKE!
 ☎ 061/312-563, 13-776-13

DELNICE KRKE razreda B odkupimo po 19.000,00 SIT. Posredujemo na borzi pri prodaji in nakupu delnic. Pokličite nas! **Factor banka, d.d., Ljubljana**

PARKETARSTVO IN TALNE OBLOGE
Ravbar Matej s.p.
 K Roku 36, Novo mesto
 ☎ 068/ 27-033

Polaganje, brušenje in lakiranje vseh vrst parketov ter obnova starih. Polaganje tapisonov, plute in toplih podov. Storitve opravljamo z vašim ali našim materialom. Plačilo na več čekov.

VELIKA NAGRADNA AKCIJA za naročnike DOLENJSKEGA LISTA

V veliki "družini" naročnikov in bralcev Dolenjskega lista ni nikoli nihče preveč. Da bi vsak četrtek v letu prejelo vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, še več naročnikov, smo pripravili veliko nagradno akcijo.

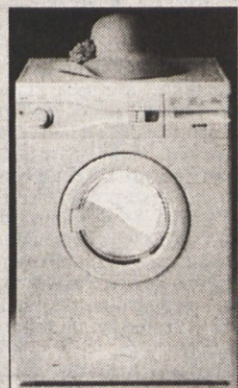
Kdor se bo s spodnjo naročilnico (pošlje naj jo na naslov **Dolenjski list, Glavni trg 24, 8000 Novo mesto, p.p. 212**) pridružil številnim naročnikom, bo do novega leta časopis prejemal brezplačno, po plačilu naročnine za naslednje leto pa mu bomo poslali knjigo in koledar, ki si ju bo izbral na spodnji naročilnici.

S tem akcije kajpak še ne bo konec, najbolj "vroče" bo po novem letu, ko bomo med novimi naročniki izžrebali dobitnika **hladilnika**,

med starimi naročniki, ki bodo imeli plačano naročnino za leto, pa se bo nekdo razveselil

pralnega stroja.

Ena nagrada ni nobena, poreče kdo, zato za nove in stare naročnike že pripravljamo še več manjših nagrad. Komu bodo pripadle, bo določil žreb.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam **DOLENJSKI LIST** za:

ime in priimek: _____ upokojenec: ☐ da ☐ ne

naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

pošta: _____

Izjavljam, da naročilo res velja zame najmanj za eno leto, nato pa dokler naročnine ne bom odpovedal. Naročnino bom plačeval osebno ali s položnico, ki mi jo bo poslal Dolenjski list.

Za nagrado v naročniški akciji sem izbral (obkrožite knjigo in koledar):

knjigo:

koledar:

- Tone Jakše: **DOLENJSKI OBRAZI**
- Jože Dular: **SMEH NA PREPIHU**

- setveni stenski koledar
- umetniški stenski koledar

kraj: _____

datum: _____

podpis: _____

Robert Englaro

klubu skrbi tako rekoč za vse, od žog, mrež in dresov do toplega čaja za nogometaše po treningu, ne bi že v otroštvu vcepil tako močne ljubezni do te igre, bi Robert že zdavnaj odnehal. Treningi po snegu, dežju in blatu, meseci čakanja na obljubljeni denar, prepričani z vodstvom kluba, ki zlahka obljubi, poskrbi pa ponavadi le zase - vsega tega mu je bilo dovolj, ko se je pred dobrim letom odločil, da gre v svet.

Decembra je prvič zaigral v drugi italijanski ligi in hitro je v Foggii postal najboljši tuji nogometaš. Ponudbe prvoligašev, ki so zagnane Belokranjca hoteli videti v svojih vrstah, so deževale; Robert pa je sprejel kar prvo - v petih minutah je bil dogovorjen z vodstvom Atalante. Pogodba je znašala dve milijardi in dvesto milijonov lir. Vsota, ob kateri se marsikomu vrtili v glavi. Tej pogodbi je podobna tudi plača, ki so jo namenili novemu igralcu. Za Roberta se je začelo popolnoma novo življenje. Kar natančno mu ni bilo treba skrbeti za nič drugega kot le za to, kaj bo počel na igrišču. Ko gre na ulico, ga poznajo, tako kot vse njegove soigralce, oblegajo ga navijači in novinarji. Na vsaki tekmi pred domačim občinstvom so tribune za okoli 30 tisoč gledalcev nabito polne. Robert je bil v začetni postavi Atalante na tekmah proti Sampdorii in Napoliju. Obakrat je okusil slast zmage.

A ni Robert z mislimi in s srcem samo pri nogometu. Vsaj toliko srca je pri sinu Toninu in ženi Tanji, ki mu bo čez mesec dni povila drugega potomca. Tudi domačega kraja ni pozabil. Kadar pride domov, to pa je zadnje čase le pred nastopi slovenske reprezentance, kjer je Robert stebel obrambe, obišče tudi igrišče, kjer je nogometno odrasčal, in nikoli ne pride praznih rok.

I. VIDMAR

CVETENJE DIVJEGA KOSTANJA - Mati narava se kdaj pa kdaj rada tudi poigra, tako je na jesen bujno zacvetel kostanj na dvorišču v bližini nekdanje Štemburjeve gostilne v novomeški Kandiji. Majda Zirc pravi, da še ne pomni, da bi njihov kostanj kdaj tako obilno zacvetel tudi na jesen. Letos ga je verjetno premetilo vreme, ki je bilo poleti zelo muhasto, na jesen pa se je otoplilo. (Foto: J. D.)

SKUPŠČINA IN BRUCOVANJE BELOKRANJSKIH ŠTUDENTOV

NOVO MESTO - Klub belokranjskih študentov bo v četrtek, 23. oktobra, ob 18. uri v gostilni na Rožniku pripravil redno letno skupščino in brucovanje. Tokrat bo belokranjske študente in njihove goste zabaval ansambel Duple Trouble.

RAZSTAVA MALIH ŽIVALI

NOVO MESTO - Društvo gojiteljev malih živali bo v prostorih srednje kmetijske šole Grm pod Trško goro priredilo od 23. do 25. oktobra razstavo malih živali. Vabljeni na ogled!

ZABLUJENA GENERACIJA V ČRNOMLJU

ČRNOMLJ - Odlična punk rock skupina Zabljena generacija iz Idrije bo ob 21. uri nastopila v Mladinskem kulturnem klubu v soboto, 18. oktobra. Družbo jim bodo delali Free 48, zasedba punk legende Braneta Koncilije.

HITOV VEČER V TANGU

OTOČEC - V Restavraciji Tango bo to soboto Hitov večer. Poleg ansambla Objem bo gost večera ga. Janja Pušl-Kljun s svojo plesno šolo Bolero. Plesni pari bodo izvajali latinskoameriške in standardne plesne, akrobatski rock n roll, hip hop, sirtaki itd. Vabljeni!

Najlepša se pripravlja na Sejše

Maja Šimec s, potem ko si je opomogla od presenečenja ob izvolitvi za miss Slovenije, pripravlja na izbor najlepše Zemljanke, ki bo 22. novembra na Sejšelih

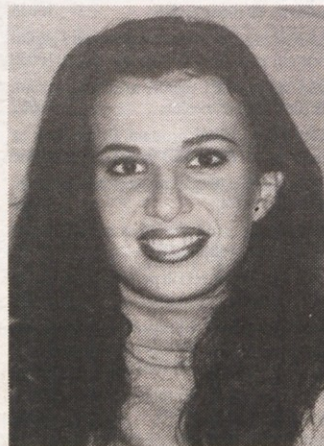
ČRNOMLJ - Trinajstica je za vraževerne nesrečna številka, za Majo Šimec iz Črnomlja, ki je 13. septembra postala miss Slovenije in ki z obema nogama stoji trdno na tleh, pa je bil, kot sama pravi, to skoraj običajen dan, saj na finalu za najlepšo v Sloveniji ni pričakovala posebnega uspeha.

Na lepotnih tekmovanjih ni bila povsem začetnica. Predlani se je pomerila za kraljico Slovenije, lani pa je sodelovala na tekmovanju za Model international. Na obeh tekmovanjih je prišla v finale. Letos pa jo je agencija Helena models iz Novega mesta, v kateri je manekenka dve leti, prijavila na regionalno tekmovanje za miss Dolenjske, ki je bilo julija na Otočcu. Kot prva spremljevalka se je udeležila polfinala za miss Slovenije v Atomskih toplicah, na katerem je sodelovala 24 lepotic z osmih regijskih tekmovanj. Izbrana je bila za finalno tekmovanje v Cankarjevem domu. "Veliko mi je pomenilo že to, da sem izmed več kot 200 deklet prišla med 12 najlepših. A tudi sicer pred in med tekmovanjem med nami ni bilo nikakršnega rivalstva. Bile smo prijateljice," se spominja tekmovanja za najlepšo v Sloveniji Maja. Mama Majda, ki je dogajanje na odru spremljala iz dvorane, pravi, da je bila Maja izredno mirna, da pa so njo takoj začele prevečati skrbi.

18-letna Maja je namreč dijakinja 4. letnika črnomljske gimnazije in na koncu letošnjega šolskega leta jo čaka matura. Prav zaradi naslova najlepše v Sloveniji ne bo mogla uiti številnim obveznostim, zaradi katerih bo večkrat manjkala pri pouku. "V gimnaziji sem podpisala pogodbo, da smem manjkati in da preverjam moje znanje, ko sem pripravljena. Moram pa pohvaliti tako uvidevnost profesorjev kot sošolcev, ki mi prepisujejo učno snov," pravi Maja, ki upa, da bo uspešno zaključila letošnje šolsko leto in nadaljevala s študijem nemščine ali novinarstva. Dobro se namreč zaveda, da manekenstvo ne bo trajalo večno. "Zadnji mesec sem bila res bolj malo doma. Najprej

sem imela številne intervjuje, potem so se pričele priprave na tekmovanje za miss sveta, ki bo 22. novembra na Sejšelih."

Sedaj za Majo izbirajo oblačila, ki jih bo nosila med enotedenskim bivanjem v Londonu, kamor bo odpotovala 27. oktobra, ter med tritedenskim bivanjem na Sejšelih. "Takoj ko sem bila razglašena za najlepšo Slovenko, so me pod odrom čakali modni oblikovalci z metri, da bi mi vzeli mere za oblačila, zlasti za spektakularno

Maja Šimec

obleko. V Londonu, kjer se bo najprej zbralo 80 do 90 lepotic z vsega sveta, bodo izbirali spektakularno obleko, ki jo je zame izdelala absolventka fakultete za oblikovanje tekstilij in oblačil Stanka Blatnik iz Slovenj Gradca," pravi Maja ki spoštuje svoje tekmece in njihovo lepoto, zase pa ne pričakuje vidnejšega uspeha.

Maja je povsem običajno dekle in je zato naslov najlepše v Sloveniji ni spravljal z običajnih tirnic. Tako kot doslej nanjo gledajo tudi tisti, ki jo dobro poznajo že leta, seveda pa so nanjo ponosni. Morala pa se je navaditi tudi na to, da se kdaj kdo ozre za njo in da je tarča radovednežev. A zaradi tega, ker je miss Slovenije, pravi, ne bo spreminjala svojega običajnega življenja ne svoje nravi. Predvsem pa se ne namerava odreči priljubljenim sladkarijam. Tudi sicer nikoli ni imela nikakršne shujševalne kure, čeprav se navadno pri Šimčevih na krožniku znajdejo dobre jedi. Mama Majda je namreč vodja kuhinje v otroškem vrtcu na Čardaku. A Maji je kljub temu pri 179 centimetrih višine uspelo ohraniti le 55 kilogramov telesne teže.

M. BEZEK-JAKŠE

Najstarejša Slovenka z balonom

"Nepozabna dogodivščina", pravi 83-letna Jožefa Erjavce iz Stične, ki je eno uro letela z balonom

STIČNA - Čeprav se je 83-letna Jožefa Erjavce, sicer Gorenjka, toda že vrsto let doma v Stični, z zetom Marjanom Praznikom iz Ivančne Gorice večkrat šalila, da bi tudi ona enkrat rada poletela z balonom - zet je namreč navdušen član Letalskega kluba Šentvid pri Stični - tega verjetno ni mislila čisto zares. Tako je prejšnjo nedeljo, ko je eno uro z višine približno 500 metrov opazovala svoje ljube dolenjske kraje, v prvi vrsti presenetila samo sebe, seveda pa tudi vse ostale sorodnike, ki so bili priča njenemu podvigu.

V zgodnjem nedeljskem dopol-

dnevu je Jožefa skupaj z zetom Praznikom, šoferjem Radom Petrovičem in še enim novincem primerno oblečena poletela z balonom Letalskega kluba Šentvid pri Stični izpred marketa "Šipca" v Ivančni Gorici. Vreme sicer ni bilo najprimernejše, saj je bilo zelo megleno, zato je let trajal le eno uro. Jožefa je povedala: "Bilo je nepozabno, gledati dol vse hiške, smreke, tako majhne. Prekrasno, nič me ni bilo strah. Njen let je spodbudno ocenil tudi zet, ki je samostojni pilot balona, dela pa še tečaj za športnega pilota.

Jožefi življenje ni prizanašalo. Z možem sta imela trinajst otrok, deset pa je še živih. Že 32 let je vdova. "Kaj hočeš, vzeti moraš vse, kar ti življenje prinese. In če to storiš z dobro voljo, je mnogo lažje," modro pove. Čeprav živi sama, ji ni dolgčas. Rada prebira Dolenjski list, Delo, verske časopise, z veseljem pa prisluhne tudi zanimivim televizijskim pogovorom in TV Dnevniku. Z obiski jo vsak dan razveselijo otroci, vnuki in pravnuki, ki so sedaj še posebej ponosni na svojo "športnico".

L. MURN

Jožefa Erjavce

NOVA KASETA STIŠKEGA KVARTETA

STIČNA - Vokalni kvartet Stična z Loreno Mihelač je pred kratkim izdal svojo novo, tretjo kaseto z naslovom Pojdi in oznani. Novost, na kateri so se pevci odločili za črnske duhovne pesmi, se razlikuje od prejšnjih dveh kaset, ko so prepevali božične in slovenske narodne. Za vse priredbe, spremljavo in producentstvo je pskrbela umetniški vodja Lorena Mihelač, pesmi pa so posneli v snemalnem studiu BRS Academic.

NAJMANJŠI MERCEDES - V ponedeljek so v novomeškem Autocomerceu dobili dva mercedesa razreda A, se pravi najnovejša in najmanjša avtomobila te slovitne nemške avtomobilske tovarne. Mercedesov malček po vsem svetu vzbuja veliko zanimanje, prodaja teh avtomobilov pa se bo začela 20. oktobra. Njihova cena pri nas bo od 31.000 nemških mark naprej. Tako ta dva, ki ju imajo v Novem mestu sedaj, kot vsi, ki jih bodo dobili prihodnje leto, so že vnaprej prodani. (Foto: A. B.)

ARS RAMOVŠ

Število vstopnic II. Festivala Brežice 1998 se je povečalo na 3356, ker bomo koncert ansambla Micrologus pripravili v Samostanski cerkvi v Kostanjevici. Vstopnice so že v prodaji, do konca oktobra pa še zbiramo naročila za zgoščenko letošnjega festivala. Vljudno vabljeni!

(061) 125 33 66

T. G.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Na odcepu za obrtno cono v Črnomlju pogrešajo talne označbe - V Kostanjevici ostali brez črpalk, banki pa se obeta nov delovni čas - Ostal brez psa

Alenko iz okolice Kostanjevice zanima, kdo je odgovoren, da je Kostanjevica ostala še brez stare črpalke, če že nove nimajo. Kot je pojasnil predsednik sveta KS Kostanjevica Milan Herakovič, se tudi vodstvo krajevne skupnosti vrtili v začaranem krogu, v katerem ne veš, kaj je res in kaj ne ter kdo je sploh odgovoren. Sicer pa se krajani spet resno pripravljajo, da bodo protestno zaprli cesto. Alenko moti tudi delovni čas banke, saj se ta zapre že ob pol tretji uri. Direktor Nove ljubljanske banke-podružnice Posavje dr. Dejan Avsec je pojasnil, da se bo banka v Kostanjevici kmalu selila na novo lokacijo na Ljubljansko cesto. Takrat bo delovni čas deljen, ob sobotah pa bo banka zaprta. Sicer pa bo to praznino kmalu zapolnil tudi bankomat.

Marija G. iz Metlike ni zadovoljna z odgovorom Stanka Jakliča iz Novoteksa Tkanine. Prepričana je, da v letih 1991 in 1992 plača ni bila le 5 odstotkov nižja od kolektivne pogodbe - vsaj plača delavcev ne - razlika naj bi bila po njenem 166.482 tolarjev neto pri osebi. Prepričana je tudi, da ni bilo le 2 odstotka tistih,

ki niso izkoristili možnosti notranjega odkupa.

Ervin Samida iz Nove vasi je imel pred dvema letoma prometno nesrečo. Kmalu zatem mu je Tilia izplačala 70 odstotkov škode, ostalo pa naj bi mu, ko bi dobila pravno-močno sodbo sodnika za prekrške. To je Tilia dobila junija letos, v njej pa je bilo zapisano, da je povzročitelj v celoti kriv. Kljub temu mu Tilia ostanek škode ne izplača. Kot so nam pojasnili na Tilii, je z njihove strani zadeva zaključena, saj, če poenostavljeno povemo, kazenska odgovornost, ki jo ugotavlja sodnik za prekrške, ni enaka civilni odgovornosti. Sicer pa ima zadevo v rokah Ervinov odvetnik.

Vesna Zorko iz Novega mesta je pohvalila podjetje Gramat Gril s Sel pri Dolenjskih Toplicah. V njihovi trgovini je namreč zadela blagovno nagrado. Ker živi v bloku in betonških izdelkih, ki jih je zadela, res ne potrebuje, je lahko v njihovi trgovini izbrala druge izdelke.

Ljubitelja motošporta iz Sevnice je zmotil zapis v predzadnjem Dolenjcu, saj je bil najprej diskvalificiran Omerzel, nato pa še Ferjan, in ne obratno, kot smo zapisali. Prej ali kasneje, v zadnji dirki sta izpadla oba.

Marjana iz okolice Šentjerneja, sicer redna obiskovalka Mercatorja v Šentjerneju, je 1. oktobra, ko je plačevala pri blagajni, na tleh našla 10 tisočakov. Trgovka je rekla, da njej niso padli, pa tudi druga je bila takšnega mnenja, zato je blagajničarka shranila denar, če bi se kdo oglašil, da ga je izgubil. Ko je naša bralka naslednji dan trgovko vprašala, če je kdo prišel po denar, se je ta le nasmehnila in dejala, da je denar padel iz blagajne. "Vsaj besedico hvala bi si zaslužila," je dejala Marjana, katero so vedno učili, da je stranka kraj.

Poldeta Korevca iz Črnomlja moti, da na križišču za poslovno obrtno cono Majer v Črnomlju ni talnih označb. "Cesta do obrtne cone je sicer zgledno urejena, potrebna bi bila le sredinska črta," pravi Polde. Kot so nam pojasnili na

občini Črnomelj, naj bralec na občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu naslovi pisno vlogo, ki bo gotovo rešena pozitivno.

Julijana iz Krškega je sicer redna poslušalka radia Srake, a zadnje čase jo moti, da imajo manj informacij in zanimivosti. Direktor radia Drago Vovk bralco in poslušalke prosi, naj ga pokliče, da ji bo pojasnil, zakaj tako in kako je z novo programsko shemo, za katero so sicer v zadnjem času dobili presenetljivo veliko pohval.

Antona Potokarja iz Cerine v brežiški občini je prizadel neljub odnos delavcev Veterinarskega zavoda, ki so mu odpeljali psa Tica. "Bil je miren hišni pes, zato ni bilo potrebe, da bi bil privezan. Kakor vidim, imajo delavci veterinarskega zavoda v rokah škarije, s katerimi krojijo usodo lastnikov psov. Po večkratnih telefonskih pogovorih sem končno izvedel, da je moj pes v Novem mestu. Res živimo v svobodni Sloveniji, da lahko vsak tujec gospodari na zasebnem dvorišču in ukrade ali vzame, kar pač želi. Vsaj obvestilo bi nam lahko pustili." Lastnik je moral po psa v Novo mesto in za to odšteti 7 tisoč tolarjev.

Veterinarski higienik Jože Prhne iz novomeškega veterinarskega zavoda je pojasnil, da je bil pes odpeljan na podlagi odločbe inspekcije, ker je imel Potokar dva necepljena in odvezana psa. Lastnik ju je sicer med izdajo odločbe in odvozom cepil, vendar sta bila še vedno odvezana oziroma nista bila v ograjenem prostoru, kot to določa zakon, tako da sta, kot pravi Prhne, z veterinarskim higienikom Mirkom Šmitom iz Sevnice le izpolnila zakon.

Na uredništvo se je oglašil Franci Mejač iz Zabje vasi, ki je postal zadnje čase kar nekako "popularen", saj ga zamenjujejo s tistim Francijem M., ki je osumljen vloma v trgovino. A Franci iz Zabje vasi nima nič s tem, pa tudi večina drugih Francijev M. iz Novega mesta ne.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Pristluhnilni vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.